

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
DRUGA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
Prvi dan rada
24. oktobar 2017. godine

(Sednica je počela u 10.15 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
* * *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, otvaram Drugu sednicu Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 91 narodni poslanik.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Molim da ponovite pošto je na ekranu kod mene bilo 130 prisutnih, a sada ima 112 prisutnih. Nešto nije u redu, vidi se u sali koliko ima poslanika. Molim, još jednom ponovite.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da su u sali prisutna 132 narodna poslanika.

Da li neko od predsednika ili ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika?

Reč ima narodni poslanik Marjana Maraš.

MARJANA MARAŠ: Poštovana predsednice, dame i gospodo narodni poslanici, iskoristiću danas pravo da postavim poslaničko pitanje ministarki građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Naime, građani i građanke iz Zmajeva, Ravnog Sela, Bačkog Dobrog Polja ali i Kucure i Savinog Sela, što znači svih naseljenih mesta u opštini Vrbas, koji koriste železnički prevoz sa stanice u Zmajevu žale se na niske perone. Uvođenjem savremenih vozova čija je platforma visoka, jer su oni prema

standardima EU, otežan je ulaz i izlaz sugrađanima, pre svega bolesnima, deci i starima.

U decembru prošle godine uvedeno je nekoliko garnitura motornih vozova koji saobraćaju na relaciji od Sombora do Novog Sada preko Vrbasa, koji poseduje stepenice, ali i u tom slučaju je putnicima otežan ulaz u vozove. Vozovi koji saobraćaju na relaciji od Subotice do Novog Sada preko Vrbasa su savremeni i moderni, ali je problem što su njihove platforme visoke i sugrađani teško ulaze, posebno sa stanice u Zmajevu. Bilo je i slučajeva povređivanja. Ono što moje sugrađane u opštini Vrbas posebno iritira jeste to što materijal za podizanje nivoa perona стоји na železničkim stanicama više godina. Iz tog razloga postavljam pitanje ministarki – kada će biti okončani radovi?

Moje drugo pitanje odnosi se takođe na uređenje železničkih stanica u Vojvodini, pre svega u opštini Vrbas. Ne možete da se otmete utisku, ukoliko ste putovali vozovima, da je na njima vreme stalo; one su prilično urušene, higijenski uslovi su problematični. Sve više naših sugrađana, pre svega zbog toga što su vozovi moderni, tačni i savremeni, putuje vozovima. Iz tog razloga, postavljam pitanje ministarki – da li se u okviru projekta izgradnje brze pruge Beograd–Budimpešta planira i renoviranje železničkih stanica na ovoj deonici, pre svega u Vojvodini?

Složiće se sa mnom da su železničke stanice, aerodromi i autobuske stanice mesta gde putnici namernici stiču prvi utisak o našoj prelepoj zemlji. Iz tog razloga mislim da je neophodno da dobijem odgovor na ovo pitanje i nadam se da će u okviru projekta izgradnje brze pruge Beograd–Budimpešta biti predviđeno i renoviranje železničkih stanica na ovoj deonici. Zahvalujem.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Slaviša Ristić.

Izvolite.

SLAVIŠA RISTIĆ: Hvala, gospođo predsedavajuća.

Pitanja upućujem predsedniku Republike Aleksandru Vučiću i Vladu. Evo, u ruci držim Ustav Republike Srbije i postavljam pitanje Aleksandru Vučiću i Vladu – na osnovu kojih ustavnih i zakonskih ovlašćenja i nadležnosti su odobrili nosiocima pravosudnih funkcija na Kosovu i Metohiji, dakle, sudijama i tužiocima, da se integrišu u tzv. pravosudni sistem tzv. republike Kosova i da polaže zakletvu pred ratnim zločincem Hašimom Tačijem?

Članovi 112. i 123. precizno definišu ustavna ovlašćenja kako predsednika Republike tako i Vlade. Ti članovi i čitav Ustav im to ne dozvoljavaju. Niko nema pravo, pa ni Aleksandar Vučić niti Vlada, da krši Ustav Republike Srbije.

Možemo li, gospođo predsedavajuća, možemo li, gospodo narodni poslanici, da dozvolimo ovako drastično kršenje Ustava Republike Srbije? Zamislite kakvu ćemo bruku kao država i kao narod da doživimo kada nosioci

pravosudnih funkcija, dakle, sude i tužioci, na Kosovu i Metohiji za neki dan, koliko čujem – a to su ljudi koji su položili zakletvu u ovom domu, u ovom parlamentu, pred predsednikom Narodne skupštine Republike Srbije, gde su se zakleli na vernošć i odanost Ustavu i zakonima ove zemlje – polože zakletvu pred jednim ratnim zločincem, za kojim ova zemlja i upravo ti pravosudni organi još uvek imaju zvaničnu poternicu, optužnicu za krivično delo ubistva pet srpskih policajaca!

Drugo pitanje koje želim da postavim odnosi se takođe na Aleksandra Vučića i na Marka Đurića – o kakvoj pobedi rezultatom 10:0 na separatističkim izborima na Kosovu i Metohiji oni govore? Gde je tu pobedio srpski narod? Da li je pobeda države Srbije i srpskog naroda na Kosovu i Metohiji što smo uskratili ustavno pravo Srbima na Kosovu i Metohiji da biraju svoje organe, lokalne organe vlasti po Ustavu i zakonima Republike Srbije i što smo ih naterali da učestvuju na separatističkim izborima, separatističkih vlasti iz Prištine? Da li je pobeda i da li je razlog za slavlje i veselje to što je pobedila tzv. Srpska lista, što su pobedili ljudi koji su na vlast doveli ratne zločince Hašima Tačija i Ramuša Haradinaja? Upravo njihovim glasovima oni su postali predsednik tzv. republike Kosova i predsednik vlade tzv. Kosova. Da li to treba zaista da slavimo? Zamislite situaciju kada bi se Madrid, španska vlada i španski narod radovali i slavili pobedu neke „španske liste“ u Kataloniji koja bi pobedila na separatističkim izborima u Kataloniji!?

Samo želim na kraju da kažem da ova skupština ima obavezu, u skladu sa Ustavom, da pokrene postupak za razrešenje kako predsednika Republike tako i Vlade Republike Srbije zbog drastičnog kršenja Ustava. To je naša obaveza kao narodnih poslanika, a i vaša obaveza, predsednice Narodne skupštine Republike Srbije.

Na kraju ću samo reći da mi je zaista žao što sam očigledno bio u pravu kada sam prilikom inauguracije predsednika Aleksandra Vučića u ovom Domu Narodne skupštine zajedno sa grupom poslanika držao transparent „Neću izdajnika za predsednika“. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Olena Papuga.

Izvolite.

OLENA PAPUGA: Hvala, predsednica.

Svoje pitanje sam postavila – isto to pitanje danas postavljam pošto odgovor nisam dobila – 30. juna ove godine, a odnosilo se na obeštećenje AP Vojvodine, a tiče se NIS-a ili „Naftagasa“.

Sada postavljam pitanje premijerki Ani Brnabić – da li je i kada Vlada Srbije razmotrla i koje mere je preduzela povodom informacije o potrebi

obeštećenja AP Vojvodine po osnovu ulaganja građana Vojvodine u izgradnju „Naftagasa“ i drugih delova NIS-a na teritoriji AP Vojvodine, sa zaključcima koje je Skupština AP Vojvodine uputila Vladi Republike Srbije 29. oktobra 2014. godine, jedan dan nakon što je informaciju sa zaključcima usvojila Skupština AP Vojvodine?

Skupština AP Vojvodine je tog 29. oktobra 2014. godine dala zahtev da se na AP Vojvodinu i lokalne samouprave na teritoriji Vojvodine besteretno prenese 55% akcijskog kapitala Republike Srbije u NIS-u kao obeštećenje za ulaganja građana Vojvodine u izgradnju „Naftagasa“ i drugih delova NIS-a. Skoro tri godine, znači od 2014. godine, Vlada Republike Srbije se ne izjašnjava o dokumentu koji je uputilo najviše predstavničko telo dva miliona građana AP Vojvodine. Pitam premijerku Anu Brnabić – da li će na dnevni red Vlade stići taj problem obeštećenja AP Vojvodine, a tiče se NIS-a?

Vojvođanski „Naftagas“ je centralizovan i kao NIS je ustupljen budžašto, sa svim rezervama nafte i svim što je posedovao tada, ruskoj kompaniji, u zamenu za dva neispunjena obećanja, a to je da će Kosovo biti nezavisno i da ćemo dobiti „Južni tok“. Pitam premijerku Anu Brnabić – da li je nešto od toga Republika Srbija dobila do dana današnjeg?

Drugo pitanje postavljam ministru Branku Ružiću i pitam ga – da li je na poslednjoj sednici Vlade glasao za odobravanje isplate sto miliona dinara iz budžetske rezerve gradu Beogradu? Ova isplata obrazložena je potrebom Beograda za izvršenjem obaveza usled smanjenog obima prihoda grada. Neverovatna je činjenica da se najbogatijoj sredini u Srbiji, a to je Beograd, odobravaju ovoliko velike isplate iz budžetske rezerve dok većina lokalnih samouprava jedva finansijski preživljava. Ministar Ružić bi morao da zna da Beograd u ukupnom dugu svih lokalnih samouprava u Srbiji učestvuje sa više od 78%. Takođe, pošto je sedište ministarstva kojim Ružić rukovodi u Beogradu, sigurno su mu poznati veliki radovi koji se sada obavljaju na teritoriji Beograda, pa pitam da li se u drugim delovima Srbije radi isto to što se radi u Beogradu.

Moja stranka, Liga socijaldemokrata Vojvodine, traži da ministar Ružić da odgovor zašto su ovako velike isplate iz budžetske rezerve potrebne Beogradu, a ne i drugim selima ili gradovima u Republici Srbiji, Alibunaru, Senti, Kniću ili Priboju. Da li su po Ustavu svi građani Republike Srbije isti i da li imaju svi građani Republike Srbije ista prava na budžetske rezerve ili na to imaju pravo samo građani Beograda?

PREDSEDNIK: Reč ima Radoslav Milojičić.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani, prvo pitanje postavljam Vladi Republike Srbije, predsedniku Republike i raspevanom ministru Ivici Dačiću: šta je spoljna politika Republike Srbije? Jer

juče smo čuli izjavu gospodina Brajana Hojta Jia da Srbija neće moći više da sedi na dve, tri ili četiri stolice, na koliko sedi već poslednjih šest godina. Jasna i nedvosmislena politika Demokratske stranke već 27 godina je članstvo u EU i poštovanje evropskih vrednosti. Zato molim da nam Vlada odgovori šta je spoljna politika ove nakaradne Vlade Republike Srbije.

Drugo pitanje postavljam Branku Ružiću, ministru za lokalnu samoupravu. U Zakonu o lokalnoj samoupravi član 85. jasno i nedvosmisleno kaže pod kojim uslovima se raspušta lokalna samouprava. Prvi uslov za to je neusvajanje budžeta i statuta neke lokalne samouprave; drugi uslov je da lokalni parlament ne zaseda 90 dana; treći je ako ne izabere predsednika opštine i opštinsko veće u roku od mesec dana od konstituisanja. Nije ispoštovan stav 1. člana 85. u opštini Smederevska Palanka. Više od sto dana lokalni parlament, koji već dve godine predvodi SNS i vrši vlast u Smederevskoj Palanci, nije zasedao. Zašto Vlada i ministar Ružić nisu raspisali lokalne izbore ili uveli privremene mere u Smederevskoj Palanci?

Postavljam pitanje takođe ministru Ružiću, pošto znamo da član 86. jasno kaže ko sastavlja privremeni organ. Privremeni organ imenuje Vlada Republike Srbije, na predlog ministra za lokalnu samoupravu, poštujući paritet odborničkih grupa u datom trenutku, u trenutku raspuštanja. U Smederevskoj Palanci postoje tri odborničke grupe: odbornička grupa DS koja broji 14 odbornika, odbornička grupa SPS koja broji samo pet odbornika i odbornička grupa SNS, za koju više ni vi sami ne znate koliko odbornika broji, imala je 27, pa 22, tako da se jasno stavlja paritet koji treba da se održi u privremenom organu.

Sledeće pitanje postavljam Tužilaštvu – kada će da da navode i odgovori na mnogobrojne prijave građana Smederevske Palanke? Ne želim da ulazim u sitne detalje i omalovažavam ovaj dom kao što su to radili predstavnici SNS-a i premijer lično u danu kada je formirao Vladu, već ću pročitati samo dve stvari koje su zaista skandalozne, koje je Srpska napredna stranka uradila u Smederevskoj Palanci, a to je da je Agenciji za konsalting svakog meseca odlazilo po 270.000 dinara. Ta agencija je iz Mladenovca – Radojka Janjanin, Mladenovac; za godinu dana 3.240.000 dinara je otišlo toj agenciji. Drugi račun, pazite ovo: u mesari je plaćeno devet računa po 50.000 dinara, što je 450.000 dinara. To je ukupno četiri miliona dinara. Zaista ne želim da čitam dalje, a ima još dosta toga, tako da postavljam pitanje Tužilaštvu. A kada će Tužilaštvo da reaguje na ove navode, videćemo.

Sledeće pitanje postavljam ministru omladine i sporta i vama, poštovana predsednica Parlamenta – kako je moguće da poslanik Srpske napredne stranke Ostoja Mijailović može istovremeno da bude izabran za predsednika

Košarkaškog kluba „Partizan“? Da li to onda nije sukob interesa, da li SNS želi da pogazi sve zakone, kao što to radite poslednjih nekoliko godina?

Poslednje pitanje postavljam Vladi – zašto je poništена privatizacija Bukovičke banje? Zašto nesposobna naprednjačka vlast u Arandželovcu ništa nije uradila poslednje tri godine? Zašto nisu izdali ni jednu jedinu građevinsku dozvolu? Da li može da se vrati zaštita nad celim parkom jer to traže svi građani Arandželovca, koji nemaju strah od bahate vlasti SNS u Arandželovcu koja rukovodi Arandželovcem već sedam godina?

PREDSEDNIK: Kome je pitanje postavljeno? Vi znate, uvaženi poslaniče, pošto ste meni postavili pitanje, da Skupština nema nadležnost nad pitanjem koje ste meni postavili, nego Agencija. Prema tome, kada se neko obrati Agenciji, ona odgovori da li jeste ili nije u sukobu interesa.

To sam često radila i do sada nikada nisam bila u sukobu interesa. I to će uraditi i drugi poslanici. Vi to znate. Ovo je bilo čisto zbog javnosti.

Reč ima Milija Miletić.

Izvolite.

MILIJA MILETIĆ: Zahvalujem.

Prvo pitanje postavio bih „Putevima Srbije“. Pitanje je – da li će se nastaviti sa izgradnjom svih lokalnih, odnosno regionalnih puteva na jugoistoku Srbije? Svuda gde se prođe, u bilo kom delu Srbije, radi se.

Konkretno, sada se završava put kroz opštinu Svrlijig. Put je veoma bitan za sve one koji dođu do Niša, preko niškog aerodroma. Put se radi, dužina puta je 14 kilometara, i to „Putevi Srbije“ rade stvarno izvanredno. Ne samo da se radi u opštini odakle ja dolazim, radi se i u drugim opštinama kao što su Bela Palanka, Knjaževac, Sokobanja. U svim tim opštinama se rade putevi, što znači da na taj način „Putevi Srbije“ stvarno rade izvanredno.

Mogu da pozovem sve ljude koji gledaju ovu našu sednicu da, kada dođe vikend, dođu do Svrlijiga, da obiju Staru planinu. To je odmaralište koje je veoma lepo, koje ima veliku šansu, gde je veliki broj kvalitetnih proizvoda (svrlijiški sir, belmuž, med), pa se baš zbog toga i ovaj deo puta radi.

Ja sam se više puta zahvaljivao i sada ću se zahvaliti „Putevima Srbije“ i Ministarstvu saobraćaja, predsedniku Vučiću, koji se svim silama zalaže da se mnogo više radi na jugoistoku Srbije u odnosu na raniji period.

Inače, što je za sve nas bitno, taj deo puta je završen (14 km) i mnogo će se brže doći do Stare planine. Pozivam sve ljude da obiju jugoistok Srbije, da obiju Staru planinu, odmaralište na Staroj planini i da vide lepote našeg kraja. Sa ovog mesta, kao narodni poslanik i predstavnik naroda, uvek pozivam sve ljude da vide lepote koje do sada nisu videli, a to je na jugoistoku Srbije.

Postavio bih pitanje i „Koridorima“ i mom prijatelju Zoranu Babiću – da li će se nastaviti sa izgradnjom, odnosno da li će se pojačati intenzitet radova, jer,

kao što vidimo, auto-put prema Sofiji, auto-put prema Grčkoj se radi punim intenzitetom? Unazad dvadeset-trideset godina nešto je počinjalo da se radi, ali nije završavano. Sada vidimo kako treba da se radi, na koji način treba da se radi. Na ovaj način, ja bih se još jednom zahvalio „Koridorima Srbije“, direktoru Zoranu, zato što se stvarno radi na način kakav treba da bude.

Jedno pitanje Ministarstvu poljoprivrede – da li u okviru obaveza koje su sada došle da se realizuju ima veliki broj prijava mladih poljoprivrednih proizvođača, onih do 40 godina, koji žele da se bave poljoprivredom? Da li su te prijave realizovane, odnosno da li su isplaćeni ti zahtevi? Vrlo je bitno da se isplate baš zbog toga što znam da je određen broj zahteva koji su bili potraživani od strane lokalne samouprave odakle ja dolazim isplaćen. Mislim da je to dobro, jer ulaganje u mlade, ulaganje u poljoprivrednu je za nas velika šansa.

Još jedno pitanje Ministarstvu finansija i Ministarstvu poljoprivrede. Imamo zakon koji je donesen 1992. godine, to je Zakon o vraćanju utrina i pašnjaka selima na korišćenje. Pošto znamo da imamo velike površine zemlje koje nisu stavljenе u funkciju baš zbog tog zakona, pitam nadležno Ministarstvo finansija – da li će se ući u postupak da se taj zakon promeni i omogući da se zemljište koje se nalazi u seoskim mesnim zajednicama stavi u funkciju, da tu može da se gradi, da se radi, jer po tom zakonu može da se radi samo ispaša stoke i izgradnja ribnjaka?

Još jedno pitanje za Ministarstvo poljoprivrede – da li će se u okviru narednog perioda i budžeta za 2018. godinu nastaviti sa investicijama u poljoprivredi kroz program upošljavanja mladih ljudi u seoskim mesnim zajednicama, kao što je to ulaganje ...

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Reč ima narodni poslanik Marinika Tepić.

MARINKA TEPIĆ: Zahvalujem, predsednice.

Prvo pitanje upućujem svim ministrima u Vladi Republike Srbije, predsednici Vlade Republike Srbije, svim direktorima službi, agencija, akademija, organa Vlade: želela bih da znam stanje sa radnim mestima na dan 1. januar 2017. godine, 1. jun 2017. godine i na današnji dan, 24. oktobar 2017. godine. U tom smislu, tražim da mi svi ministri, i oni koji su bili bez portfelja 1. januara, 1. juna, i novoosnovana ministarstva i novi ministri, bez portfelja i sa portfeljima, i predsednica Vlade i svi koje sam nabrojala dostave sistematizacije radnih mesta u organima čije su starešine. Tražim, takođe, da u okviru tih sistematizacija jasno navedu koja su popunjena radna mesta u okviru sistematizovanih radnih mesta a koja su nepotpunjena, takođe za svaki od ovih datuma koje sam navela, dakle na dan 1. januar, 1. jun i današnji dan, 24. oktobar 2017. godine.

Takođe ih pitam i tražim da mi odgovore i napišu koliko svi zaposleni u njihovim organima imaju radnog iskustva, onako kako to zahteva pravilnik o sistematizaciji, dakle svaki zaposleni, u odnosu na popunjena mesta. Takođe želim iste podatke da dobijem za funkcionere. To podrazumeva i starešine organa, odnosno ministre, direktore svih kancelarija, agencija, akademija, službi Vlade, državne sekretare takođe.

Sledeće pitanje upućujem ministru finansija, gospodinu Vujoviću i tražim da mi dostavi pismeni odgovor na pitanje – koliko je saglasnosti za zapošljavanje dao u 2016. godini i u 2017. godini, počev od 1. januara 2017. godine zaključno sa današnjim danom, 24. 10. 2017. godine? I, da mi odgovori za svaku saglasnost na dodatno odnosno novo zapošljavanje, kako u ministarstvima tako i u službama, kancelarijama, agencijama, akademijama i svim organima Vlade.

I, takođe, saglasnosti koje je dao na zapošljavanje u javnim preduzećima i javnim komunalnim preduzećima, od jedinice lokalne samouprave, dakle u svim opštinama i gradovima u Republici Srbiji, tako i u odnosu na autonomne pokrajine Vojvodinu i Kosovo i Metohiju. Dakle, želim od ministra Vujovića da dobijem podatak za čije je zapošljavanje dao saglasnost u 2016. i 2017. godini, pojedinačno i ponaosob. To su informacije, svakako, od javnog značaja.

Moram da kažem da me je na ovo inspirisao tokom poslednje rasprave ministar Branko Ružić u jednom nespretnom pokušaju da opravda navode da će iz tekuće budžetske rezerve da se izdvoje dodatna sredstva za dodatno zapošljavanje, što nije u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu, ja sam to pokušavala da dokažem. Inspirisao me je da na ova vrlo važna pitanja dobijemo odgovore direktno od starešina svih organa i službi Vlade.

U tom smislu nadovezujem se i tražim od ministra Vujovića da mi dodatno odgovori na pitanje koliko je do sada i za koje svrhe, odnosno koje direktnе budžetske korisnike, iz tekuće budžetske rezerve opredeljeno dodatnih sredstava za dodatno zapošljavanje, a bez rebalansa budžeta. Sve se odnosi na period 2017. godine pošto je ministar Ružić rekao da se to dešavalo više puta.

Poslednje pitanje, koje bi moglo da bude u formi apela, molbe, konstruktivnog predloga predsednici Narodne skupštine, gospodi Gojković: gospodo Gojković, naprsto bih vas zamolila, da li biste bili ljubazni da u pristojno vreme završimo danas sa radom, kako to u načelu Poslovnik nalaže, u 18.00 sati, da to isto uradimo sutra, kako bismo u četvrtak, poslednjeg četvrtka u mesecu, stekli konačno uslove da radimo i da se pred nama pojave ministri i članovi Vlade, predsednica Vlade i da konačno imamo priliku da im postavimo pitanja, što nam Poslovnik omogućava?

PREDSEDNIK: Vreme.

Današnji dan – o pristojnosti vremena – zavisi od predлагаča za hitan postupak i dopunu dnevnog reda. To ne zavisi od mene, ima 101 tačka, današnji rad zavisi od poslanika. Što se tiče sutrašnjeg dana, da, možemo da završimo u to vreme.

U Poslovniku je vrlo jasno definisano kada je poslednji četvrtak kada Vlada obavezno dolazi ovde, znači, u trajanju sednice. Nemoguće je završiti sednicu pre ovog četvrtka, tako da svakako imamo postavljanje pitanja. Ne vidim tu dilemu uopšte, da je moguće u Poslovniku drugačije protumačiti, osim ako bi svi odustali od ulaganja amandmana na predloge zakona, u šta zaista sumnjam. Prema tome, vrlo je jasno šta ćemo raditi u četvrtak od 16 do 19 časova. Hvala.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani građani Srbije, moja obaveza je da u ime više od sto hiljada radnika u Srbiji koji imaju neku vrstu neisplaćenih potraživanja na osnovu izvršnih presuda po kojima im se duguje za neisplaćene zarađene zarade, neisplaćene otpremnine ili nepovezan radni staž ovde postavim određena pitanja predsedniku Vlade Republike Srbije i ministrima privrede i finansija.

Prvo i najvažnije pitanje glasi: kada će najmanje sto hiljada radnika u Srbiji sa neizmirenim obavezama društvenih preduzeća po izvršnim presudama za potraživanja iz radnog odnosa dobiti ono što im se duguje imajući u vidu da su predstavnici aktuelne vlasti u više navrata za ovih šest godina vlasti Srpske napredne stranke obećavali da će ova potraživanja biti ispunjena?

Drugo pitanje glasi: koliko radnika je do sada umrlo ne dočekavši isplatu zarađenih primanja u firmama koje su propale u pljačkaškim privatizacijama, a za koje do danas niko nije odgovarao iako je Srpska napredna stranka obećala borbu protiv kriminala i korupcije?

Treće pitanje: da li nadležna ministerstva, finansija i privrede, imaju konačan predlog propisa za rešavanje ovog pitanja i da li postoji plan isplate u nastupajućem periodu?

Četvrto pitanje: gde su završila sredstva od 17 milijardi dinara (obratite pažnju, 17 milijardi dinara!) koja su u budžetu za 2014. godinu bila predviđena za isplate zaostalih potraživanja radnika, a nikada im nisu isplaćena?

Peto pitanje: da li deo ovih potraživanja može da se reguliše tako što bi bili otpisani dugovi koje ovi radnici imaju prema komunalnim preduzećima, njihova dugovanja za struju, grejanje ili nešto drugo? Dakle, ako država nije u mogućnosti da im isplati zarade, da li može barem da im otpiše dugove jer su brojne porodice pale u prezaduženost i postale socijalni slučajevi u međuvremenu od kada su ljudi ostali bez posla u pljačkaškim privatizacijama?

Šesto pitanje: da li ovim vajnim stranim investorima koji dobijaju naše pare iz budžeta da bi otvorili nova radna mesta u Srbiji možemo da naložimo da

makar 10% novozaposlenih o našem trošku u njihovim stranim firmama budu ljudi stariji od 50 godina koji su ostali bez posla i ne mogu više da nađu posao?

Na kraju, ko će ako ne Vlada Republike Srbije da brine o svemu ovome i da zaštitи radnike u Srbiji.

Kao prilog svemu ovome što tvrdim i postavljam pitanja Vladi Republike Srbije navešću samo nekoliko dokumenata koji potkrepljuju ono što govorim, a to je da su u poslednjih šest godina vlasti Srpske napredne stranke, vodeći funkcioneri ove stranke, najmanje pet puta obećavali da će rešiti ova pitanja. Tako je 10. decembra 2012. godine Ivica Kojić, sadašnji šef Kabinet-a predsednika države Aleksandra Vučića obećao rešavanje ovog pitanja na sastanku sa sindikatima.

Evo drugog dokaza kako je sadašnji predsednik Vlade Vojvodine Igor Mirović u svoje vreme, kao ministar privrede, takođe obećao da će se isplatiti potraživanja radnika.

Onda imamo jedan izuzetno važan i dragocen dokument koji govori o Zakonu o budžetu iz 2014. godine, gde je predviđeno da će u visini koju sam vam pominjao, 17 milijardi, biti isplaćena ova potraživanja, koja nikada nisu isplaćena.

Dalje, imamo jedan veoma važan dokaz, koji potpisuje državni sekretar Ministarstva privrede Dragan Stevanović, da su zakonski propisi koji treba da reše problem radnika koji imaju potraživanja povučeni iz procedure, tj. da ste odustali od isplate ovih potraživanja radnika. Evo kako vaše ministarstvo potvrđuje da je odustalo od svega ovoga.

Ono što je veoma važno, ja pred vama ovde pokazujem uredbu Vlade još iz 2012. godine – da se popišu svi radnici koji su oštećeni u pljačkaškim privatizacijama i da Vlada hitno reši način isplate njihovih potraživanja. Mi, evo, već punih šest godina imamo vlade Srpske napredne stranke i Socijalističke partije Srbije i u više navrata jedno veliko, da tako kažem, varanje građana Srbije koji su opljačkani u pljačkaškim privatizacijama da će njihova primanja ikada biti isplaćena. Poslednji put je Aleksandar Vučić bivšim radnicima više propalih preduzeća iz Niša obećao da će neizmirene zarade biti isplaćene do kraja 2016. godine. Ovo je kraj 2017. godine i građani Srbije treba da čuju i da znaju – sve što im ikada kaže Srpska napredna stranka, to je najobičnija laž.

PREDSEDNIK: Kome ste postavili pitanje broj dva?

(Boško Obradović: Vladi Republike Srbije i Ministarstvu finansija.)

Nisu nadležni za to pitanje, zato pitam. Mora da se ispuni forma iz člana 287. Poslovnika.

(Boško Obradović: Dajte onda ministru državne uprave.)

Nemoguće je da uputim takvo pitanje.

(Boško Obradović: Ko je onda nadležan?)

Izvolite, reč imam Nemanja Šarović.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Dame i gospodo, ja će postaviti pitanje Aleksandru Vučiću, predsedniku Vlade i predsedniku Republike Srbije. Moje pitanje je: da li je konačno shvatio da se ne može sedeti na dve stolice?

Vidim da juče i danas u večernjim satima mnogi iz Vlade nervozno reaguju i kažu kako je, navodno, američki diplomata Brajan Hojt Ji napao Srbiju. Napao je Srbiju tako što je rekao da niko ne može biti „balansero“ i sedeti na dve stolice, pa izigravati prijateljske odnose i sa Ruskom Federacijom s jedne strane i Evropskom unijom i SAD s druge strane. To je upravo ono što Srpska radikalna stranka govori godinama i Aleksandru Vučiću i onima pre njega koji su takođe mislili da mogu na dva koloseka, da mogu da izigravaju Josipa Broza Tita. Bilo je takvih ideja i u Demokratskoj stranci Srbije, kao, možemo mi sa svima, mi ćemo biti istok zapadu a zapad istoku. E, to, međutim, ne može. Brajan Hojt Ji je samo jasno i glasno rekao ono što i svi drugi američki zvaničnici jasno govore na susretima sa državnim vrhom Republike Srbije već godinama. Međutim, sad je, valjda, on na nivou na kome se može napasti.

Zar mislite da je Majkl Pens rekao nešto drugačije, da je ovo nešto što je samostalna misao Brajana Hojta Jia? On je valjda neki važan „šraf“ u američkoj administraciji, pa je sada izmislio toplu vodu, odnosno postavio Srbiji neki uslov koji drugi inače ne postavljaju? Naravno da to nije tako. I to jeste suštinsko pitanje u Srbiji – da li ćemo konačno otvoriti oči? Vama Amerika poručuje da uslov za ulazak u EU nije samo odricanje od Kosova i Metohije, da to nije samo Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, vi morate imati jedinstvenu politiku sa Evropskom unijom. A, kako on kaže, odlični primeri su Hrvatska, koja je EU stavila iznad svega i Crna Gora, koja je to takođe pokazala kroz ulazak u NATO. Drugim rečima, to su uslovi koji se očekuju od Srbije. Nemojte misliti da će Srbija moći da prođe bez ispunjenja tih uslova, jer EU očekuje da zemlje kandidati vode jedinstvenu spoljnu i odbrambenu politiku. To je nešto što je potpuno očigledno i jasno.

Da li će neko konačno reagovati na to upitanje i to što oni tvrde da Srbija... Otvoreno se mešaju u naše unutrašnje poslove i kažu da njima nije jasno zašto je potrebno da Srbija ruskim predstavnicima u Nišu da diplomatski status. A što bi to njima moralо da bude jasno?

Evo, kaže Vulin – ukidaju nam pravo da mi odlučujemo. Pa, odakle mislite da imate pravo da odlučujete? Da su Amerikanci svoju spoljnu politiku vodili tako što su puštali da svako o nečemu odlučuje, pogotovo države koje smatraju beznačajnim i banana-državama, zar mislite da bi danas bili tu gde jesu? Ne, njihova se spoljna politika upravo temelji na tome da oni odlučuju a da drugi sprovode. To je ono što se očekuje od Aleksandra Vučića.

Mene čudi da on, makar i u jeku ove rasprave o spomeniku koji se diže Zoranu Đindjiću, nije shvatio kako prolaze oni koji misle da mogu da sede na dve stolice, koji misle ili pomisle u trenutku da mogu nešto da odlučuju, jer teško onome za koga Amerikanci pomisle i procene da im je vredniji mrtav nego živ.

Dakle, SRS još jednom pita predsednika Vlade i Republike Srbije Aleksandra Vučića da li je konačno shvatio da se ne može voditi politika sedenja na dve stolice, već da se konačno mora opredeliti da li će se Srbija okrenuti Rusiji ili će se odreći nacionalnih interesa i okrenuti Evropskoj uniji.

PREDSEDNIK: Vreme, zahvalujem.

Pitanje će uputiti i predsednici Vlade Republike Srbije. Lapsus lingve, pogrešili ste, ali sam razumela da treba i predsednici Vlade.

Zahvalujem. Razumem, pratim sednicu.

Da li se još neko prijavljuje ili idemo dalje?

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Marković.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvalujem, predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, pre nekoliko dana je objavljena vest da je uhapšeno više odgovornih lica Javnog preduzeća „Poslovni prostor Vračar“ zbog sumnje da su oštetila ovo preduzeće za više stotina miliona dinara. Ovu vest su preneli mnogi mediji, kako štampani tako i elektronski. Ispred sebe imam mnogo članaka različitih medijskih portala, „Blic“, „Mondo“, „Telegraf“, da ne nabrajam sada. U svakom slučaju, gotovo svi mediji su preneli tu vest i ona je izazvala veliku pažnju kako javnosti tako i građana. Tragom vesti, ispostavilo se da je MUP, tj. beogradska policija podnela krivičnu prijavu protiv pet bivših direktora i visokih rukovodilaca ovog preduzeća, dakle, preduzeća za upravljanje poslovnim prostorom Vračara, inače visokih funkcionera Demokratske stranke. Sećate se, mi smo u nekoliko navrata ovde iznosili i u javnost i ispred skupštinske govornice sve te informacije.

Zašto je ovo važno? Važno je zato što su pripadnici te stranke godinama uništavali ovu beogradsku opštinu i pustošili budžet Gradske opštine Vračar, ali su opustošili i sva javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač SO Vračar. Rezultat te vlasti su katastrofalni dugovi, gubici, minusi i sve ostalo.

Moja pitanja su upućena MUP-u. Ona konkretno glase: koja je kvalifikacija krivičnih dela u ovom slučaju u pitanju? Drugo, ono što je bitnije, da li će istragom biti obuhvaćeni i politički činioci bivše opštinske vlasti na Vračaru oličeni, kako sam rekao, u Demokratskoj stranci?

Zašto je važno da istragom budu obuhvaćeni i ostali bivši funkcioneri opštine Vračar? Da bi se utvrdilo da li su pomenuti direktori to radili samostalno, na svoju ruku, da bi pribavili materijalnu korist, ili su to možda radili po nečijem nalogu, po nalogu npr. opštinskih funkcionera, visokih funkcionera Demokratske stranke, koji su svi redom bili bliski sa tajkunom Dragom Đilasom.

Ono što je dobro, ono što je pozitivno, to je što ova afera, sada je već očigledno, dobija svoj epilog. To daje nadu da će i ostale afere „žutog preduzeća“ dobiti svoje epiloge, mislim na sudske epiloge. I sve ostale Đilasove afere, a ima ih nebrojano mnogo.

Podsetimo se samo afere koja još nije dobila epilog, afere oko podzemnih kontejnera, kada je „Gradska čistoća“ oštećena za više od sto miliona dinara. Postavljanje 1.800 kontejnera koštalo je oko šest miliona evra. To je bila nabavka, ali posle je ugradnja koštala još oko pet miliona evra. A propali su brzo pa je sadašnja gradska vlast morala da uloži još milion evra da revitalizuje stanje. Dakle, postupak javne nabavke, isporuke i ugradnje podzemnih kontejnera donet je bez odluke Upravnog odbora JKP „Gradska čistoća“. Policija je utvrdila u istražnom postupku da je država u ovom slučaju ukupno oštećena za 169.299.000 dinara.

Da se podsetimo ostalih afera, afere „Bulevar“. Ni ona nije dobila konačni epilog iako su neki uhapšeni, kao npr. onaj Bjelić, sećate se, najbliži saradnik tajkuna Dragana Đilasa. Krivično vanpretresno veče je 12. septembra donelo rešenje kojim je potvrdilo optužnicu Tužilaštva za organizovani kriminal. Bjelić i ostali uhapšeni su u aprilu 2014. godine zbog sumnje da su u pomenutim zloupotrebljama oštetili budžet Grada Beograda za iznos od 642.000.000 dinara!

Pomenuli smo pre nekoliko dana i aferu oko vrtića i Altine, kada Altina naprasno postaje centar Beograda, skuplja nego Terazije, kada grad zbog štetnog ugovora mora da isplaćuje 29.000 evra mesečno za zakup na Altini. Da uporedimo samo: na Voždovcu je taj iznos 1.200 evra, u Mladenovcu 1.700 evra, na Starom gradu 4.000 evra, a na Altini 23.000 evra!

I, još jedno, taj isti Dragan Đilas ima morala da izlazi u javnost, kaže – prvi intervju Dragana Đilasa za „Nedeljnik“, kaže: „Moramo da zaustavimo propadanje Beograda“. Kako ga nije sramota?! Samo on ne spasava Beograd, samo on neka ne zaustavlja dalje propadanje Beograda!

PREDSEDNIK: Vreme.

Obaveštavam vas da je danas sprečen da prisustvuje sednici poslanik Aleksandar Čotrić. On je jedini obavestio Skupštinu.

Saglasno članu 86. stav 2. Poslovnika, obaveštavam vas da je ova sednica sazvana u roku kraćem od roka utvrđenog u članu 86. stav 1. Poslovnika zbog potrebe da razmotrimo predloge akata iz predloženog dnevnog reda.

Prelazimo na usvajanje zapisnika sa prethodnih sednica, u skladu sa članom 88. stav 5. Poslovnika.

Prelazimo na odlučivanje.

Stavljam na glasanje zapisnik Desete posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 17. jula 2017. godine.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za 128, protiv niko, uzdržan jedan, nije glasao 41 poslanik.

Konstatujem da je Narodna skupština usvojila zapisnik Desete posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Stavljam na glasanje zapisnik sednice Trećeg vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 19. i 20. jula 2017. godine.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za 131, protiv niko, uzdržan jedan, nije glasalo 36 poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština usvojila zapisnik sednice Trećeg vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Stavljam na glasanje zapisnik Jedanaeste posebne sednica Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 20. jula 2017. godine.

Zaključujem glasanje: za 133, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da je Narodna skupština usvojila Zapisnik Jedanaeste posebne sednica Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Stavljam na glasanje zapisnik sednice Četvrtog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 24, 25. i 28. avgusta 2017. godine.

Zaključujem glasanje: za 133, protiv niko, uzdržan jedan.

Konstatujem da je Narodna skupština usvojila zapisnik sednice Četvrtog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Stavljam na glasanje zapisnik Dvanaeste posebne sednica Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 2. oktobra 2017. godine.

Zaključujem glasanje: za 133, protiv niko, uzdržan jedan.

Konstatujem da je Narodna skupština usvojila zapisnik Dvanaeste posebne sednica Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

U sazivu ove sednici koji vam je dostavljen sadržan je predlog dnevnog reda sednici. Pre utvrđivanja dnevnog reda razmotrićemo akte po hitnom postupku.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za niko, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o dualnom obrazovanju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 134, protiv 14, uzdržanih nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 131, protiv četiri, uzdržanih nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 133, protiv sedam, uzdržanih nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 134, protiv tri, uzdržanih nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o nuklearnoj sigurnosti.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 135, protiv dva, uzdržanih nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o potvrđivanju Zajedničke konvencije o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i o sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 132, protiv dva, uzdržanih nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Predsednik Narodne skupštine predložila je da se na dnevni red po hitnom postupku stavi Predlog odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 132, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Predsednik Narodne skupštine predložila je da se na dnevni red po hitnom postupku stavi Predlog odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, od 18. oktobra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 134, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Poslanička grupa SNS predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 135, protiv niko, uzdržanih nema. Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Poslanička grupa SPS predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 133, protiv niko, uzdržanih nema. Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o dopunama Zakona o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za jedan, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o medicinskim sredstvima.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za niko, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama Zakona o javnom redu i miru.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za niko, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanici Marko Đurišić, Goran Bogdanović, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković predložili su da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnim izborima.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Dejan Nikolić predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o dopuni Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Dušan Milisavljević predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodna poslanica Aleksandra Jerkov predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 16, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Goran Ćirić predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o izmenama Odluke o razrešenju i imenovanju članova i zamenika članova Republičke izborne komisije.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 13, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri predložili su da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog deklaracije o zaštiti srpskog jezika.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri predložili su da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog deklaracije o zaštiti cirilice i očuvanju književnog i kulturnog blaga srpskog jezika nastalog na latinici.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 11, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri predložili su da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog deklaracije o izražavanju počasti građanima Srbija nesrpske nacionalnosti poginulim za otadžbinu.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za devet, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18

časova zbog potrebe da Narodna skupština što pre doneše zakone iz dnevnog reda ove sednice.

Narodni poslanik Miladin Ševarlić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog deklaracije o genetički modifikovanim organizmima (GMO) i proizvodima od GMO, koji je podneo Narodnoj skupštini 5. maja ove godine.

Da li želite reč? (Da.)

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem.

Poštovana predsednica, narodni poslanici, cenjeni građani Republike Srbije, prošle sedmice sam predložio krovnu deklaraciju o genetički modifikovanim organizmima i proizvodima od genetički modifikovanih organizama i nisam dobio većinsku podršku za njeno usvajanje. Ovog puta koristim priliku da vas ponovo podsetim na neke činjenice u vezi s predmetom deklaracije.

Deklaracija o genetički modifikovanim organizmima je tekst koji sam ja napisao kao prvi, a zatim i drugi tekst koji su napisali Zeleni Srbije, u Srbiji je usvojena u 136 opština i gradova ili preko četiri petine lokalnih samouprava na teritoriji Republike Srbije, ne uzimajući u obzir teritoriju Kosova i Metohije gde ta deklaracija nije sprovedena. Na teritoriji 136 opština i gradova koji su usvojili tekst Deklaracije žive 224 poslanika u aktuelnom sazivu Skupštine. Ako smo mi poslanici koji crpimo demografski kredibilitet od opština i gradova na čijoj teritoriji živimo i čije građane treba da predstavljamo ovde, a ne samo da se ponašamo onako kako nam partijski lideri, pozicioni ili opozicioni, govore, onda bi trebalo da se savesno i odgovorno odnosimo prema onome što su predložili i usvojili odbornici u tolikom broju lokalnih samouprava.

Predložio sam isti tekst koji je usvajan u opštinama i gradovima. Jedina razlika u odnosu na taj tekst jeste, dozvolite da pročitam, član 3. predložene krovne deklaracije. On glasi: „Narodna skupština Republike Srbije se obavezuje da će u slučaju da Vlada Republike Srbije dostavi predlog za izmenu i dopunu Zakona o GMO iz 2009. godine ili predlog novog zakona o GMO, u cilju dozvole uvoza gajenja, prerade i prometa GMO i proizvoda od GMO na teritoriji Republike Srbije, prethodno da doneše odluku i sproveđe referendum sa pitanjem – da li ste za ili protiv uvoza, gajenja, prerade i prometa GMO i proizvoda od GMO na teritoriji Republike Srbije.“

Dobio sam mišljenje predsednice Vlade, koje je negativno, i u kome je obrazlagala sve tačke predložene krovne deklaracije. Jedino nije obrazlagala ovu tačku 3. u kojoj se traži neprikosnoveno pravo građana da se na referendumu izjasne o tome šta će koristiti radi svoje prehrambene bezbednosti, ne samo zbog njih, nego i zbog njihove dece i budućih naslednika.

PREDSEDNIK: Hvala, vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 11, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije o genocidu Nezavisne države Hrvatske nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala.

Poštovane kolege narodni poslanici, ne znam koji put po redu se u pokušaju da uđe na dnevni red, posle 70 godina, u Narodnoj skupštini Republike Srbije nalazi rezolucija o genocidu Nezavisne države Hrvatske nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata.

Molim vas, ako je nešto sporno u tome što Poslanička grupa Dveri predlaže ovu rezoluciju, da se dogovorimo da mi povučemo predlog, da vi iz vladajućih stranaka predložite ovaku jednu rezoluciju, a mi da vas podržimo i da konačno ovaj najvažniji državni dom doneše rezoluciju o genocidu koji se desio u NDH. Nemojte odbijati ovako značajnu rezoluciju samo zato što je došla iz redova opozicije, a vi se iz redova vlasti niste setili da je predložite.

Da ne bih dalje obrazlagao, ja će samo pročitati tekst, a vi kao narodni poslanici sa svojom savešću... I da građani Srbije u celini imaju prilike da čuju šta ovde može biti sporno da ne donesemo jednu ovaku rezoluciju u Narodnoj skupštini Republike Srbije.

„Narodna skupština Republike Srbije donosi rezoluciju o genocidu Nezavisne države Hrvatske nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata:

1. Da su zločini ustaša nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata u Nezavisnoj državi Hrvatskoj smišljen i planiran genocid, onakav kakav je definisan Konvencijom o sprečavanju i kažnjavanju genocida, usvojenom od strane Generalne skupštine UN 9. decembra 1948. godine;

2. Da je prilikom sprovođenja ovog genocida samo u jasenovačkom sistemu hrvatskih koncentracionih logora za istrebljenje Srba, Jevreja i Roma i neistomišljenika mučeno, pljačkano, silovano i potom ubijano od strane Nezavisne države Hrvatske: 700.000 Srba, 23.000 Jevreja i 80.000 Roma, jedino zbog toga što su pripadali drugom narodu, veri ili rasi;

3. Da je Nezavisna država Hrvatska bila jedina zemlja tokom Drugog svetskog rata u kojoj su postojali koncentracioni logori za istrebljenje dece u Staroj Gradišci, Jasenovcu, Uštici, Jablancu, Jastrebarskom, Rijeci kod

Jastrebarskog, Gornjoj Rijeci kod Križevaca i Lobogradu i da je u njima prema još nedovršenim istraživanjima stradalo 42.791 srpsko dete, 5.737 romske i 3.710 jevrejske dece;

4. Da je zločin genocida u Nezavisnoj državi Hrvatskoj po svojim razmerama ravan Holokaustu koji je nacistička Nemačka izvršila nad Jevrejima;

5. Da je tokom sprovođenja ovog genocida veliki broj Srba bio prinuđen da, zarad biološkog opstanka, promeni svoj nacionalni i duhovno-istorijski identitet i da se odrekne svoje pravoslavne vere i pod prisilom i smrtnom pretnjom prihvati rimokatolicizam.“

Da li ovde, poštovane kolege, ima bilo šta sporno?

PREDSEDNIK: Hvala, vreme.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 15, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani građani Srbije, pre svega poštovani naši najstariji sugrađani koji ste opljačkani od strane Srpske napredne stranke i Socijalističke partije Srbije smanjenjem penzija u poslednje tri godine, evo, postoji u Narodnoj skupštini Republike Srbije i opozicija i postoji predlog da se vama na neki način vrati sve ono što su vam aktuelni vlastodršci opljačkali u prethodnom periodu.

U drugom predlogu zakona, koji će sledeći biti ovde kao predlog za utvrđivanje dnevnog reda, govoriću o tome kako može da vam se vrati ono što je opljačkano u prethodne tri godine. Ovde želim da kažem nešto drugo, kroz ovaj predloženi zakon koji smo dali, a to je da se vlast o naše najstarije sugrađane, penzionere, ogrešila dvostruko. Prvi način je tako što ste smanjili penzije, i to ne za 10%, nego najčešće i do 25%, koliko ste smanjili penzije penzionerima u Srbiji. I, uradili ste još jednu veoma spornu i problematičnu stvar. Naime, u članu 80. staroga zakona izbrisali ste odredbu koja jasno kaže da se visina penzije na godišnjem nivou mora usklađivati sa visinom troškova života, odnosno rastom cena i inflacijom u državi Srbiji. Dakle, ne samo da ste opljačkali penzionere, vi ste ih dvostruko oporezovali i opljačkali onemogućavajući već pune tri godine da se visina njihovih penzija uskladije sa troškovima života i inflacijom.

Želeo bih da kažem jednu, za nas veoma važnu, stvar – da je ovaj predlog zakona dokaz onoga o čemu su Dveri govorile i pre izbora, sporazuma o socijalnom partnerstvu sa Udruženjem sindikata penzionera Srbije i Udruženjem penzionisanih vojnih lica Srbije, sa kojima smo zajedno predložili ovaj zakon

kako bi se u Narodnoj skupštini Republike Srbije čuo glas penzionera i kako bi oni na neki način bili zaštićeni od pljačke aktuelne vlasti SNS-a i SPS-a.

Dakle, nije dovoljno, gospodo vlastodršci, da samo povećate penzije onima koje ste opljačkali u međuvremenu, neophodno je da im vratite ono što je opljačkano u prethodne tri godine i da vratite ovu odredbu zakona koja vas obavezuje da usklađujete visinu penzije na godišnjem nivou sa rastom i visinom troškova života, odnosno inflacijom u državi Srbiji.

Mislim da nema nijednog birača Srpske napredne stranke i Socijalističke partije Srbije koji ne bi podržao ovaj moj predlog. Siguran sam da je ovo jedan potpuno razuman predlog u interesu naših najstarijih sugrađana, a vi sada imate reč da to odbijete ili podržite.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani građani Srbije, meni je izuzetna čast i zadovoljstvo što ste sada imali priliku da vidite kako vladajuća većina u Skupštini Srbije odbija obavezu da vam vrati ono što vam je opljačkala kada vam je smanjila penzije i kada je odbila da usklađuje penzije sa troškovima života. Veoma je važno da se vidi da pored lažne brige o penzionerima, u čemu prednjači PUPS kao lažna penzionerska stranka, čitava vladajuća većina zapravo ne želi da podrži jedan ovakav konkretan predlog kako da se pomognu penzioneri. O tome se radi i u ovom predlogu zakona, o konačnom prestanku važenja privremenog uređivanja načina isplate penzija.

Postavljam veoma jednostavno pitanje – kakvo je to privremeno uređivanje načina isplate penzija koje traje već pune tri godine? Upravo ovih dana navršavaju se pune tri godine kako pljačkate penzionere u Srbiji. Zato penzioneri u četvrtak, 26. oktobra, u 11.00 časova, na Trgu Nikole Pašića u Beogradu prave protest protiv vaše vlasti, koji ja apsolutno podržavam i na koji ću se, naravno, odazvati, kao što sam to do sada činio, jer smatram da su penzioneri opljačkani sa vaše strane.

Dakle, kada će prestati da važi Zakon o privremenom načinu isplate penzija? Kada ćete zaustaviti ovu pljačku penzionera, kada ćete im vratiti ono što je opljačkano?

U ovom zakonskom predlogu mi predlažemo ne samo prestanak važenja ovog pljačkaškog i lopovskog zakona koji otima penzionerima penzije nego i način kako da u narednim godinama za onoliko godina koliko je trajala pljačka traje vraćanje onoga što je opljačkano penzionerima. Naveli smo i konkretnе

načine kako doći do finansija kojima se može obezbiti onaj deo sredstava u budžetu kojim će se penzionerima u narednim godinama vratiti ono što je opljačkano u prethodne tri godine.

S tim u vezi, moja je obaveza da napomenem da sam dobio veliki broj poziva penzionera iz Srbije koji su uvređeni i poniženi ovom najavom povećanja penzija od 1. januara 2018. godine zato što ne traže da im išta povećava, nego da im se vrati ono što im je uzeto pre tri godine i ono što im je opljačkano za ove tri godine. Jer, penzioner koji je imao, primera radi, penziju 35.000–40.000 dinara sada će izaći, sa vašim povećanjima, na penziju koja je i dalje manja od penzije koju je imao pre nego što ste počeli da otimate penzije u Srbiji. A da ne govorim o onih više stotina ili hiljada evra koje im dugujete, a koje ste im opljačkali za ove tri godine.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 13, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za dešavanja tokom izbornog procesa 2017. godine, od dana raspisivanja predsedničkih izbora do dana objavljivanja privremenih rezultata izbora na obrađenih 99,9 % biračkih mesta.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala.

Građani Srbije su u više navrata od strane vladajućeg režima mogli da čuju da su izbori u Srbiji regularni, fer i pošteni. Ako je, gospodo iz vlasti, to tako, ne vidim zašto već godinu dana odbijate stavljanje na dnevni red anketnih odbora koji se tiču utvrđivanja istine o tome da li su izbori bili fer i pošteni. Da nemate šta da krijete, vi biste stavili ovo na dnevni red, formirali biste skupštinski anketni odbor, dokazali biste da nije bilo izborne krađe.

Mislim da je svakom građaninu Srbije jasno da vi sada, kada odbijete formiranje ovog skupštinskog anketnog odbora, priznajete da ste krali na izborima. Dakle vi priznajete da ste krali na izborima i meni je drago da građani Srbije mogu to sada da vide i čuju, jer nema drugog obrazloženja zašto biste odbili formiranje jednog ovakvog anketnog odbora.

Sada, vrlo je zanimljivo šta smo mi sve ovde postavili kao teme kojima treba da se bavi taj anketni odbor, primera radi: sloboda medija i ravnopravni tretman svih izbornih učesnika u medijima. U Srbiji više nema političkih emisija, u Srbiji više nema sučeljavanja vlasti i opozicije. Praktično, na većini velikih beogradskih televizija sa nacionalnom frekvencijom više ne možete da vidite nikoga iz opozicije. U pitanju su partijske televizije Srpske napredne stranke kao

što su „Pink“ ili „Studio B“, na njima nikada ne može da gostuje niko iz opozicije.

Evo šta kaže član 50. Zakona o izboru narodnih poslanika: „U skladu sa odredbom stava 1. ovog člana, a na osnovu člana 5. stava 2. ovog zakona, organizuju se emisije kojima se obezbeđuje javno sučeljavanje izbornih programa podnositaca izbornih lista i kandidata sa tih lista.“

Da li se neko u ovoj državi seća da se Aleksandar Vučić sa bilo kim javno sučelio, stao kao kandidat za predsednika Srbije? Naravno da nije, jer Aleksandar Vučić već šest godina beži od direktnog TV duela sa bilo kim iz opozicije. Nedavno je ponovo obećao da će izaći na direktan duel sa petoricom lidera opozicije. Naravno da nikada neće izaći na taj duel, jer sve što je Aleksandar Vučić ikada rekao, slagao je. Slagao je da će izaći na direktan TV duel. Takvog TV duela, kao što vidite, poštovani građani Srbije, nema već punih šest godina, koliko je Aleksandar Vučić na vlasti.

Naravno, to nije jedina stvar. Ima tu odgovornosti i predsednika Narodne skupštine Republike Srbije, gospođe Maje Gojković. Ona je lično svedok, i svi šefovi poslaničkih grupa, da sam tražio formiranje nadzornog odbora Narodne skupštine koji bi pratio izbore. Taj nadzorni odbor nije formiran i ova skupština nije imala mogućnost da prati kako vi kradete izbore i kako pomoću izborne krađe dolazite i ostajete na vlasti.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju Anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za dešavanja tokom izbornog procesa 2016. godine, od dana raspisivanja republičkih izbora do dana objavlјivanja konačnih rezultata izbora.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala.

Pa, evo, zaista je važno kada se nešto što kažete javno u direktnom prenosu sednica Narodne skupštine ispostavi kao tačno. Dakle, vi ste upravo priznali da ste učestvovali u izbornoj krađi i da ne smete da formirate skupštinski anketni odbor za ispitivanje regularnosti predsedničkih izbora 2017. godine. Ali, evo vam šanse da se popravite i da eventualno dokažete da niste učestvovali u izbornoj krađi i na parlamentarnim izborima prošle, 2016. godine. Ovde predlažemo anketni odbor Skupštine koji bi ispitao sve izborne neregularnosti koje su pratile parlamentarne izbore 2016. godine.

Veoma je interesantan podatak da je predsednik Poslaničke grupe SNS Aleksandar Martinović prvi podneo ovoj skupštini predlog za formiranje anketnog odbora za ispitivanje izbornih regularnosti, a onda, verovali ili ne,

poštovani građani Srbije, nije podržao ni sopstveni predlog, niti ga je podržala njegova poslanička grupa, niti vladajuća većina. Do dana današnjeg mi nemamo formiran skupštinski anketni odbor zato što je Aleksandar Martinović shvatio da će sam sebe uhvatiti u izbornoj krađi i da nema razloga da to radi.

Zato mi sada predlažemo formiranje ovakvog skupštinskog anketnog odbora. Vi ćete, naravno, odbijanjem ovog predloga iznova potvrditi da ste vinovnici izborne krađe i 2016. godine i da ne smete da se suočite sa jednom nezavisnom skupštinskom anketnom komisijom koja bi to ispitala. Jer, da vi nemate ni jedan jedini razlog da se stidite te izborne krađe ili da je krijete, vi biste, naravno, podržali formiranje ovakvog anketnog odbora, u njemu učestvovali sa vašim predstavnicima, dokazali da niste učestvovali u izbornoj krađi. Čim odbijate ovakav anketni odbor, time zapravo priznajete da ste to uradili.

Ono što je posebno važno jeste da kažemo – ako je jedan jedini dokaz dovoljan da je bilo izborne krađe i nepravilnosti na izborima 2016. i 2017. godine, onda je to Uputstvo Republičke izborne komisije za glasanje na Kosovu i Metohiji, koje je Ustavni sud odbacio kao nezakonito i antiustavno. Dakle, ne može se na Kosovu i Metohiji sprovoditi izborni proces koji je različit od izbornog procesa koji se sprovodi na ostalom delu državne teritorije. Gospodo naprednjaci i socijalisti, vi time priznajete da je Kosovo van ove države, da je Kosovo nezavisno, ako ne sprovodite identičan izborni proces na Kosovu i Metohiji kao na čitavoj teritoriji Republike Srbije. Dakle, samo zbog antiustavnog Uputstva o glasanju na Kosovu i Metohiji izbori su bili neregularni i pokradeni. Vi to dobro znate i zato ne smete da podržite formiranje anketnog odbora.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 12, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije Narodne skupštine Republike Srbije o Autonomnoj Pokrajini Kosovo i Metohija.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici, posebno kolege narodni poslanici iz vlasti, dobro znam da nikada nećete podržati nijedan predlog koji je dao Srpski pokret Dveri ovde u Narodnoj skupštini Republike Srbije, ali bih voleo da vidim kako ćete da reagujete sada kada vam je njegovo veličanstvo Aleksandar Vučić naložio da se i u Narodnoj skupštini Republike Srbije otvorи dijalog o Kosovu i Metohiji. Evo, predlažem povod za otvaranje tog dijaloga, predlažem rezoluciju o zaštiti Kosova i Metohije u državi Srbiji. Da li ćete poslušati vašeg predsednika stranke, vašeg predsednika Srbije, vašeg

predsednika Vlade Republike Srbije, vašeg šefa svih tajnih službi bezbednosti u Srbiji i otvoriti unutrašnji dijalog o Kosovu i Metohiji ovde u Narodnoj skupštini Republike Srbije gde godinu dana nema tog dijaloga?

Od formiranja ovog saziva Narodne skupštine izbegavate da se ovde održi bilo koja posebna sednica na aktuelnu temu Kosova i Metohije zato što znate da bi vas tu dočekala pitanja zašto sklapate antiustavne Briselske sporazume, zašto izdajete i predajete Kosovo i Metohiju, zašto ste ukinuli institucije države Srbije na Kosovu i Metohiji. Evo prilike da vidimo da li ćete poslušati Aleksandra Vučića i otvoriti dijalog o Kosovu i Metohiji u Narodnoj skupštini ili je njegov poziv za dijalog samo još jedna gluma, još jedna farsa, još jedna laž, još jedno foliranje, koje je toliko karakteristično za jednog od najpoznatijih dramskih umetnika u Srbiji, Aleksandra Vučića. (Isključen mikrofon.)

(Predsednik: Jeste li završili? Ne? Izvinjavam se.)

Hvala, predsedavajuća. Znam da ova tehnika hoće da se pokvari kada govore opozicioni narodni poslanici, dešava se to često.

Dakle, naša rezolucija govori o osnovnim stvarima iz Ustava Srbije: pod jedan, da je Kosovo i Metohija sastavni i neotuđivi deo Republike Srbije; pod dva, da je Kosovo i Metohija pod okupacijom i da o tome treba obavestiti međunarodnu javnost; pod tri, da treba prekinuti ove pogubne pregovore u Briselu i poništiti sve antiustavne Briselske sporazume; pod četiri, da temu Kosova i Metohije treba vratiti u Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija, gde imamo saveznike u Rusiji i Kini; pod pet, da treba ispuniti one tačke Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti koje nije tražila nijedna vlada od 1999. godine do danas, a to je povratak do hiljadu pripadnika državnog osoblja Srbije na teritoriju Kosova i Metohije; pod šest, ponovno formiranje ministarstva za Kosovo i Metohiju koje bi se bavilo podrškom građanima Srbije na Kosovu i Metohiji i povratkom raseljenih.

Šta ima sporno u ovoj rezoluciji o Kosovu i Metohiji? Zašto ona ne može da dođe na dnevni red? Kakav je to dijalog ako ne smete u Narodnoj skupštini Republike Srbije da vodite dijalog o Kosovu i Metohiji? Koji je razlog da građani Srbije ne dobiju šansu da čuju šta mi narodni poslanici imamo da kažemo o Kosovu i Metohiji?

Dakle, ako branite Kosovo, glasajte za ovu rezoluciju. Ili ste vi, onda, izdajnici Kosova.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanici Poslaničke grupe Dveri predložili su da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog deklaracije Narodne skupštine o zaštiti Srba u rasejanju i regionu.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani građani Srbije, meni je drago da ste se sada uverili kako je vladajuća većina odbila Predlog rezolucije o Kosovu i Metohiji, čime je zapravo ukinut dijalog... (Isključen mikrofon.)

(Predsednik: Molim o predlogu zakona koji sam pročitala. Molim vas, budite ljubazni, nekog pravila se pridržavajte.)

Hvala, predsedavajuća. Nemam nikakvu sumnju da će me prekinuti uvek kada vam ne odgovara moj govor. To je prosto vaš zadatak i vaša obaveza. To razumem, a verujem da sve više razumeju i građani Srbije.

Dakle, ne samo da smo predložili rezoluciju o Kosovu i Metohiji nego predlažemo i ovu skupštinsku deklaraciju o zaštiti Srba u regionu i rasejanju.

Poštovani građani Srbije, i to je bilo nešto što marketinški pominju Aleksandar Vučić i SNS, pa formiraju neke stručne komisije, pa će doneti jednog dana takvu jednu odluku... Evo odluke, evo spremne deklaracije, evo spremnog predloga kako da zaštitimo Srbije u regionu i rasejanju. Šta se čeka, gospodo naprednjaci i socijalisti? Zašto ovaj predlog ne bi mogao da dođe na dnevni red, zašto svi zajedno ne bismo usvojili jednu deklaraciju o zaštiti Srba u regionu i rasejanju, koji su ugroženi i kojima je ugrožena imovinska bezbednost i lična i kolektivna prava, i građanska i verska prava i sve drugo, u svim bivšim jugoslovenskim republikama, a posebno je ogroman problem asimilacije širom srpskog rasejanja.

Ne samo da ste ukinuli rad skupštine Srba u regionu i rasejanju, već bi zaista bio skandal da sada ne smete da na dnevni red Narodne skupštine Srbije stavite jedan običan predlog, jednu običnu deklaraciju o zaštiti Srba u regionu i rasejanju. Puna su vam usta lažne priče o zaštiti Srba u regionu i rasejanju, a na tome ne radite apsolutno ništa.

Hoćete li konkretan dokaz? Evo, već nekoliko godina ne možete čak da izaberete ni direktora Uprave za dijasporu u Ministarstvu spoljnih poslova, gde ste u neki podrum stavili nekada važno ministarstvo za dijasporu i Srbe u regionu. To je vaš odnos, to je, nažalost, skandalozni odnos matice prema Srbima u regionu i dijaspori.

Zaista sam spreman da povučemo ovu deklaraciju, da je vi predložite, jer vidim da ne želite da podržite ništa što predlaže opozicija i što predlažu Dveri. Kakav je to onda dijalog? Kakva je to Narodna skupština? Kakva je to demokratska kultura sa vaše strane kada za godinu dana niste podržali nijedan predlog dopune dnevног reda koji je predložila opozicija? To znači da ste vi obični glumci i foliranti i da niste spremni za ozbiljnju demokratsku kulturu i ...

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Ješić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Da li želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 11, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Ješić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Gordana Čomić predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju Anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su dovele do helikopterske nesreće u kojoj je život izgubilo sedam osoba.

Da li želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 12, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Vesna Marjanović predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 11, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Dragoljub Mićunović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o udžbenicima.

Da li želite reč? (Da.)

Izvolite.

DRAGOLJUB MIĆUNOVIĆ: Naravno, uvek pozdravljam svaki napredan predlog i očekujem da nešto što je bila verovatno omaška... Jer, uvođenje besplatnih udžbenika bio je značajan korak, čime se mi približavamo pravednome društvu i onome što je civilizacijska tekovina za mnoge. Pored toga, to se nalazi i u našem Ustavu, u članu 71, pa je onda utoliko bilo lakše da se to

sprovede. Da pomenemo ipak da je nešto pozitivno urađeno u gradu, recimo, u Beogradu, za vreme gradonačelnika Đilasa, bilo je besplatnih udžbenika, čak i preko onoga što smo želeli da im postepeno svake godine napreduje po jedan razred, da se da za čitav razred. Dogodilo se, međutim, nešto veoma zanimljivo – jedna od prvih mera nove koalicione desničarske vlade bila je da se ukinu upravo besplatni udžbenici.

Kada je Margaret Tačer došla na vlast, ona je kao prvu meru donela da se ukine besplatna šolja mleka za đake u pauzama. To je prva oznaka jedne neoliberalne politike koju su Margaret Tačer i, naravno, američki predsednik Regan postavili kao temelj budućeg poretku.

Ono što mene danas čini malo optimističnim jeste da su za predlog da uvedemo besplatne udžbenike svojevremeno glasali mnogi sadašnji članovi Vlade i poslaničke većine, tako da ja ne mogu da prepostavim da oni sada neće glasati za ono za šta su glasali, propagirali tolike godine pre toga, da će dobrovoljno učiniti jedan korak nazad u odnosu na ono što su radili kada su vodili resor prosvete. Sećam se, sa najboljim uspomenama, kako sam sa funkcionerima SPS-a išao od Kraljeva nadalje da propagiramo tezu o besplatnim udžbenicima. Zbog toga očekujem da će svi poslanici socijaldemokratske orijentacije takođe glasati za predlog da udžbenici postanu besplatni.

Ali mimo tog ideološkog problema imamo jedan ustavni problem, u članu 171. stoji da je osnovno obrazovanje u Srbiji obavezno i besplatno. Molim da poštujemo Ustav, da ne rešavamo ovo pitanje preko Ustavnog suda i da izglasamo ovaj zakon.

PREDSEDNIK: Hvala, vreme vam je isteklo.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 18, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Nataša Vučković predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na imovinu.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 11, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Nataša Vučković predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za devet, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zdravko Stanković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Da li želite reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za sedam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zdravko Stanković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o udžbenicima.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za šest, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zdravko Stanković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnim preduzećima.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za sedam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Bogdanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o javnom informisanju i medijima.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Bogdanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za četiri, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Goran Bogdanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o javnom redu i miru.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za četiri, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Goran Bogdanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnom okupljanju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za tri, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodna poslanica Sonja Pavlović predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o vodama.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za četiri, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodna poslanica Sonja Pavlović predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodna poslanica Sonja Pavlović predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o stanovanju i održavanju zgrada.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za četiri, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodna poslanica Sonja Pavlović predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o proceniteljima nepokretnosti.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za četiri, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodna poslanica Maja Videnović predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o budžetskom sistemu.

Izvolite.

MAJA VIDENOVIĆ: Hvala, poštovana predsednica.

Dame i gospodo narodni poslanici, kada govorimo o izmenama Zakona o budžetskom sistemu govorimo zapravo o ukidanju i mom apelu da o tome diskutujemo, da stavite na dnevni red i da govorimo o tome da je ta pogubna, diskriminatorska i pogrešna mera tzv. privremene zabrane zapošljavanja, koja se iz godine u godinu produžava, kao i privremeno smanjenje penzija, koje postaje stalna mera... Nadležni ministar i Vlada Srbije poručuju građanima, prevashodno mladim ljudima, da je ta fiskalna konsolidacija ideologija koja je važnija od života.

Koristim svaku priliku da vam svaki put govorim o po jednoj oblasti i građanima Srbije koji trpe zbog ovakve mere. Govorila sam o tome šta se dešava u pravosuđu, prevashodno u tužilaštvu, koje nema dovoljan broj daktilografa. Pravda građana zbog toga trpi, zato što postupci traju duže. Govorila sam o

Matematičkoj gimnaziji, gde naše najbolje učenike, kojima se svi ponosimo, ne mogu da obrazuju i njima ne mogu da predaju najbolji i najkvalifikovaniji profesori zato što se tehnološki viškovi iz drugih škola, zbog zabrane zapošljavanja...

Dakle, ona važi za sve: važi za mladu naučnicu, mladu umetnicu, mladu doktorku, mladu osobu koja se opredelila da studira i ostane da radi u zemlji i da prirodno bude usmerena na nekakvo zanimanje koje je usmereno na državu, ali ne važi za stranačke aktiviste Srpske napredne stranke, u svim mogućim oblastima. Svakog dana građani su svedoci toga, i to je nešto što je nedopustivo. Reagovali su ljudi iz kulture, iz nauke, ne postoji oblast u društvu koja ne trpi zbog ovakve mere. Neverovatna je arogancija Vlade koja ovu meru iz godine u godinu produžava pravdajući to fiskalnom konsolidacijom, koja je postala najvažnija.

Dakle, ono što je ključno, molila bih da o tome razmislite, to je naša zajednička odgovornost, trebalo bi da o ovoj meri govorimo i da je stavimo na dnevni red, da razgovaramo o tome. Građani Srbije svakog dana trpe posledice ove mere na najbrutalniji mogući način. Oni ne mogu da napreduju, ne mogu da ostvaruju svoja prava zbog toga što se iz dana u dan zapošljavaju isključivo aktivisti Srpske napredne stranke.

Mladi ljudi odlaze iz zemlje, to je ono što ignorišete. Kao i predloge mog kolege Balše Božovića, a to su predlozi kako da se mladi ljudi zaposle, kakve povlastice i kakva najbolja moguća rešenja da učinimo kao korak ka tome. To su samo neke od stvari koje ova vlast ignoriše, ignorajući na taj način ne predloge Demokratske stranke, nego realnost. Zbog toga i ovog puta apelujem da ovo stavimo na dnevni red.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 14, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodna poslanica Maja Videnović predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima.

Izvolite.

MAJA VIDENOVIĆ: Uvažene koleginice i kolege, izmene Zakona o elektronskim medijima – zapravo govorimo o REM-u, Regulatornom telu za elektronske medije koje je po zakonu samostalna, nezavisna regulatorna organizacija koja vrši javna ovlašćenja. Nažalost, građani su svedoci činjenice da je REM danas u Srbiji, 2017. godine, sve samo ne to, da je REM organizacija i institucija koja krši zakone i propise ove zemlje.

Sa koleginicom Vesnom Marjanović predložila sam izmene Zakona koje će učvrstiti zakonska ovlašćenja i zakonske obaveze Regulatornog tela za

elektronske medije, koje će precizirati i ni na jedan mogući način neće ostaviti prostor za zloupotrebu i tumačenja i sve ono što pod političkim pritiscima danas REM radi.

Jedan od ciljeva REM-a je doprinos očuvanju, zaštiti i razvoju slobode mišljenja i izražavanja, a REM danas radi sve samo ne to. Znate, kada REM ne ispunjava svoje zakonske obaveze da npr. vrši kontinuirani monitoring i građane Srbije, a ne političke stranke, informiše o tome da li su politički akteri, da li su parlamentarne stranke zastupljene u podjednakoj meri, posebno kada govorimo o izborima, ne ruga se REM, kršeći zakon, samo političkim strankama, nego svim građanima zato što time udara na temelj demokratije, na slobodu izražavanja. Ustavna je kategorija da građani imaju pravo da budu objektivno, blagovremeno i istinito informisani, a REM, koji bi trebalo da bude kontrolor slobode i tog prostora, radi sve samo ne ono što je po zakonu dužan.

Kada REM čuti, onda i Aleksandar Vučić, u ovom trenutku predsednik Republike Srbije, i SNS preuzimaju ulogu da oni budu merači sekundi i minuta, ko je u kojoj emisiji, u kom prilogu centralnog Dnevnika RTS-a imao koliko. REM čuti i ne oseća nikakvu obavezu da kršeći zakon zapravo radi nešto mnogo gore. Znate, kada REM čuti i ne reaguje na najogoljeniji govor mržnje, diskriminaciju, najbrutalnije stvari koje televizija sa nacionalnom frekvencijom, koja je, podsetiću sve vas, javno dobro... REM koji ne reaguje kada jednom izda nacionalnu frekvenciju... I to je ono što sam predložila zajedno sa koleginicom u izmenama ovog zakona, da se kontinuirano prati, da postoji kontinuirani monitoring da li neko ko je dobio na upravljanje javno dobro, da ispunjava zakon, da štiti javni interes, zapravo to čini, ili neke televizije sa nacionalnom frekvencijom postaju oruđe u rukama jednog čoveka i obračunavaju se sa svakim, ne samo sa političkim protivnicima, nego sa svakim u zemlji ko se usudi da govoriti bilo šta što zasmeta jednom čoveku.

Trebalo bi da je REM regulator, da je čuvar prava na slobodno mišljenje, a REM je danas oružje u rukama jednog čoveka i jedne stranke. Izmene ovog zakona govore upravo o tome.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 16, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Dejan Nikolić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodatu vrednost.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da ovaj predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Dušan Milisavljević predložio je da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Krivičnog zakonika.

Reč ima narodni poslanik Dušan Milisavljević.

Izvolite.

DUŠAN MILISAVLJЕVIĆ: Poštovana predsednice, poštovane koleginice i kolege narodni poslanici, ovaj predlog zakona o dopuni Krivičnog zakonika predložio sam nakon razgovora sa profesorom Čedomirom Čupićem, dugogodišnjem borcem protiv korupcije i osobom koju poštujem, koji mi je dao ideju da predložimo jedan predlog zakona koji bi omogućio da krivično delo kojim je nelegalno stečena imovina ne može zastariti.

Svedoci smo da su građani Srbije upoznati s tim da se godinama određeni političari vezuju za neke afere i da se u procesu zastarevanja postupka ti krivični procesi praktično prekidaju. Ono što je jako važno, najznačajniji antikorupcijski potencijal svakog društva predstavlja upravo rešenost njegovih građana da žive u slobodnom i uređenom društvu. Smatram da su građani obeshrabreni negativnim iskustvima i ne veruju da će prijavljivanjem proizvesti bilo kakav efekat ili strahuju da će prijavljivanje korupcije dovesti do represije nad onima koji su je prijavili.

Ovim dodatkom u Krivičnom zakoniku omogućili bismo da nijedno krivično delo nelegalnog sticanja imovine ne može zastariti i poslali preventivnu poruku svim ljudima koji se u određenom trenutku bave javnim poslom da nije pametno da zloupotrebe svoj položaj i da će pre ili kasnije odgovarati srpskom narodu za štetu koju su naneli budžetu Republike Srbije. Hvala vam puno.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 15, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Dušan Milisavljević predložio je da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Reč ima narodni poslanik Dušan Milisavljević.

DUŠAN MILISAVLJЕVIĆ: Poštovana predsednice, predložio sam dopunu Zakona o zdravstvenom osiguranju vezanu za uvođenje obaveznog skrining programa za proveru sluha kod novorođenih beba.

Još 1998. godine u Milanu je usaglašena Evropska izjava o skrining programu novorođenih beba. U Srbiji se svake godine rodi više od 60.000 beba, a kod 300 mališana se utvrđeno urođeno oštećenje sluha. U prvim mesecima života bebe najintenzivnije razvijaju sluh, a kasnije i govor.

Svedoci ste da je u proteklih godinu i po dana sprovedena nacionalna kampanja kompanije *Ringier Axel Springer*, koju je predvodio „Blic“, gde smo uspeli, uz podršku Ministarstva zdravlja, da sakupimo novac i opremimo sva

porodilišta u Srbiji; 56 porodilišta u Srbiji dobilo je otoakustičku emisiju, aparat kojim se meri sluh kod novorođenih beba. Ideja je bila, i još uvek je prisutna, da se od trećeg do petog dana od rođenja bebe uradi provera sluha.

Rekao sam, i sada ponavljam kao narodni poslanik i kao profesor medicinskog fakulteta, ovo je jako važna mera. Porodilišta su opremljena, ali sve više građana me obaveštava da se taj skrining ne radi u porodilištima. Zato sada kao narodni poslanik koristim priliku da uvedemo zakonsku obavezu ljudima koji su u porodilištima, jer mnogi naši kažu – mi nemamo aparate. E, sada imate aparate i moraćete da merite sluh svim bebama, kako bismo postali uređeno društvo i kako bismo mogli detetu na rođenju da izmerimo da li ima oštećenje sluha ili nema. Ova mera je praktično obavezujuća za sva porodilišta, a ne kao do sada – mi smo ih opremili aparatima, a oni ne rade svoj posao. Dobio sam pouzdane informacije od roditelja iz Novog Sada i nekih drugih manjih sredina da nije urađen skrining iako su porodilišta dobila aparate u akciji prikupljanja sredstava i opremanja porodilišta aparatima za merenje sluha kod novorođenih beba.

Znači, ponavljam još jedanput kao lekar, najvažnije je da se detetu na rođenju uradi skrining, da se proveri da li beba čuje ili ne, a to se radi od trećeg do petog dana, da se u otpusnoj listi (a to tražim ovim predlogom zakona) evidentira i kaže – dete čuje ili dete ne čuje. Ovako roditelji izvode dete iz porodilišta i tek posle tri, četiri ili pet godina njegovog života shvate da dete ne čuje ili da pojačava televizor da bi čulo crtani film, a tada je mnogo teže da povratimo sluh. A kada nemate sluh, ne možete razviti ni govor. To je jedno veliko opterećenje za državu Srbiju, za društvo. Ovo je jedna preventivna mera koja bi olakšala rehabilitaciju i povratak sluha, a nakon toga i razvoj govora kod naših mališana.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 17, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Izvolite, povreda Poslovnika.

GORAN ĆIRIĆ: Na osnovu člana 88, izražavam sumnju da imamo kvorum. Ovde predlažemo zakone, narodni poslanici pokušavaju da u ova tri minuta smeste svoje ideje i predlože zakone. Mislim da bi bilo korektno prema svima njima da utvrdimo broj poslanika prisutnih u sali, jer mislim da u ovom trenutku imamo problem sa kvorumom, da bismo bez sumnje utvrdili da li se glasa za ili protiv ovih predloga.

PREDSEDNIK: Molim da utvrdimo kvorum.

Ubacite svoje kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

(Balša Božović: Opet vam ne radi sistem.)

Hvala na pomoći, nije potrebno, elektronski sistem radi, pokazaće koliko ima poslanika u sali.

(Radoslav Milojičić: Molim vas, izvadite kartice.)

Hvala vam na sugestiji.

Dobro, elektronski sistem pokazuje da u sali ima 119 poslanika. Dajem pauzu od pet minuta pa ćemo ponovo utvrditi kvorum.

(Posle pauze – 12.15)

PREDSEDNIK: Molim poslanike da sednu da bismo utvrdili kvorum i nastavili sa radom.

Molim da ubacite svoje poslaničke kartice u elektronski sistem za glasanje.

Konstatujem da je u sali prisutno 138 narodnih poslanika.

Narodni poslanik Dušan Milisavljević predložio je da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Krivičnog zakonika.

Izvolite.

DUŠAN MILISAVLJЕVIĆ: Poštovana predsednice, poštovane koleginice i kolege narodni poslanici, predlog izmena Krivičnog zakonika u članu 250. predložio sam zajedno sa Nacionalnim udruženjem obolelih od HIV-a, side.

Država Srbija pokušava da se bori protiv diskriminacije na svakom mestu i u svakom segmentu društva, međutim, greškom zakonodavca, u godinama kada se donosio Krivični zakonik i kada je virus HIV-a bio novo oboljenje, nekih 80-ih godina, uveden je član 250, koji posebno tretira osobe obolele od HIV-a, za razliku od ostalih zaraznih bolesti koje se tretiraju u članu 249. Krivičnog zakonika. Prijatelji iz Nacionalne organizacije obolelih od HIV-a smatraju da izdvajanje samo HIV infekcije i transmisije iste dodatno stigmatizuje ove osobe. Predlažemo da se član 250. izbriše a da se oboleli od HIV-a prebace u član 249, gde se tretiraju ostale zarazne bolesti, i hepatitis C i hepatitis B, koje su u nekim slučajevima mnogo opasnije i teže za lečenje nego pacijenti oboleli od HIV-a.

Član 249. Krivičnog zakonika već predviđa sankcionisanje prenosa zarazne bolesti i smatramo da se izdvajanje HIV infekcije u članu 250. stavlja u diskriminisani položaj i da su ove osobe i po zakonu diskriminisane pored brojnih barijera koje naši građani još uvek, nažalost, imaju u svojim glavama. Problem su te barijere koje moramo da rušimo. Sa HIV-om se živi. Naše komšije, naši sugrađani mogu da imaju tu zaraznu bolest, ali sa tom bolešću se živi i oni mogu da obavljaju svoj posao. Ovo je apel Nacionalnog udruženja obolelih od side da se ova promena Zakona izvrši.

U prethodnom mandatu molio sam gospodina Selakovića i predlagao da se ovo pitanje reši. Zbog vanrednih parlamentarnih izbora koji su se desili ovo

nije došlo na dnevni red Skupštine. Ja nastavljam sada da se u ime obolelih od HIV-a borim da Ministarstvo pravde uđe u izmenu člana 250. i da osobe koje su obolele od side ne budu i zakonski diskriminisane. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za devet, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Dušan Milisavljević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju.

Izvolite.

DUŠAN MILISAVLJEWIĆ: Poštovana predsednica, koleginice i kolege narodni poslanici, Predlog ovog zakona usmeren je ka preventivnom radu sa našom decom u osnovnim i srednjim školama s obzirom na to da smo upoznati i da smo, praktično, zgroženi, iz nedelje u nedelju, iz meseca u mesec, kada vidimo na naslovnim stranama nekih novina ili u nacionalnim medijima da je neko dete povređeno u školi, da je neko dete bilo žrtva nasilja.

Predlog je da se uvede obavezan prvi čas u mesecu, da bude preventivni čas sa razrednim starešinom, sa učiteljem, gde bi se pričalo o toleranciji, o važnosti da zajedno žive, da ta deca koja su u odeljenju, koja su ista generacija, shvate da postoje deca koja slabije čuju, deca koja slabije vide, deca koja imaju šećernu bolest, deca koja se slabije kreću, deca sa smanjenim intelektualnim mogućnostima za praćenje nastave i da to nije razlog da ta različitost bude predmet napada vršnjaka jednih na druge, i da se kroz preventivni rad, kroz rad upravo sa tom decom stiče jedna kultura, jedna tolerancija prema vršnjacima.

Predlog ovog zakona došao je praktično i meni predložen od Udruženja građana „Dragana Rodić“ i jedne sjajne Nišljike koja je, nažalost, posle saobraćajne nesreće ostala u kolicima. I dalje se bori, i dalje veruje da će prohodati. Iskreno se nadam da će pobediti tu bolest, kao što je do sada sve to radila. Ta sjajna Nišljika je inicirala da od malih nogu učimo decu toleranciji. Zajedno smo napravili jedan mali bonton za decu osnovnih škola i za decu srednjih škola, gde bi se učili toleranciji i gde bi pokazivali da postoji različitost i da različitost nije razlog da drug bude meta. Drug ne sme biti meta.

Nažalost, poslednjih godina smo svedoci da se u brojnim školama u Srbiji, kako osnovnim tako i srednjim, nasilje sve više širi. Ovo je jedan preventivni vid rada sa našim đacima, sa našom decom, gde se traži da prvi čas u mesecu bude posvećen priči o različitosti, da bude posvećen borbi protiv nasilja nad vršnjacima, da svakog meseca taj prvi čas bude posvećen upravo ovoj borbi. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za devet, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Dušan Milisavljević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju.

Reč ima narodni poslanik Dušan Milisavljević.

DUŠAN MILISAVLJЕVIĆ: Poštovana predsednica, ovo je ista tematika, samo za osnovne škole. Reći ću da je svako četvrti dete žrtva vršnjačkog nasilja, a da je digitalno nasilje sve češće među decom. Nažalost, deca u nekim situacijama mogu biti jako surova. Kada spomenem digitalno nasilje, imate različite zatvorene „Viber“ grupe mališana, osnovaca i srednjoškolaca, gde se određeno dete izvrgava ruglu, ogovara i predmet je podsmeha i ogovaranja svojih vršnjaka.

Gotovo svako dete može postati žrtva vršnjačkog nasilja, a prvi korak u prevenciji i sprečavanju tog problema jeste odnos poverenja između roditelja i dece. Svakako, porodično vaspitanje je ona tvrđava; najosnovnija ćelija jednog društva jeste porodica. Međutim, prema podacima Unicefa, neki oblik školskog nasilja pretrpelo je dve trećine dece u Srbiji, što je frapantan podatak. Moramo da upalimo crveno svetlo i da radimo na borbi protiv vršnjačkog nasilja, da počinjenici vršnjačkog nasilja budu prepoznati, da sistem brzo reaguje kako ne bi došlo do težih posledica, kako ne bi došlo do gubitka života, s obzirom na to da je jedan moj mladi Nišlija, mali Aleksa, čak izgubio život zbog višegodišnjeg trpljenja nasilja od svojih vršnjaka.

To su teme koje su jako ozbiljne i traže da država i resorno ministarstvo reaguju kroz jedan preventivni rad u vođenju ovih preventivnih, edukativnih časova, gde bi se skretala pažnja da nije dobro da se drug maltretira, da nije dobro da se drug izoluje, da bude sam. Jer, pored fizičkog nasilja postoji i psihološko nasilje – kada vi jednog dečaka ili devojčicu izdvojite iz grupe, kada ne govorite sa njim, kada mu okrećete leđa, to je nešto što boli i dete je podvrgnuto višemesečnoj i dugogodišnjoj traumi.

Svaki četvrti đak kaže da u njegovoј školi ima učenika kojih se plaši jer bi mogao da bude maltretiran. Ankete u koje sam imao uvid govore da samo 6% osnovaca i 23% srednjoškolaca u Srbiji nikada nije iskusilo nasilje. Smatram da je neophodno da se u okviru školskog programa uvede program tolerancije za prevenciju vršnjačkog nasilja, koji bi obuhvatao podizanje nivoa svesti učenika o različitosti, kako bi se povećala bezbednost dece i učenika u osnovnim i srednjim školama. Sprovođenje pomenutog programa ostvarivalo bi se svakog meseca na prvom času sa učiteljem, odnosno razrednim starešinom, kao i na prvom roditeljskom sastanku, jer je važno da se i sa roditeljima priča, da se i roditeljima ukaže šta njihovo dete radi, da li je to dete došlo u školu da uči ili da maltretira nekog drugog đaka.

Pozivam vas da ovaj predlog usvojimo.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za deset, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju Anketnog odbora radi utvrđivanja stanja u medijima nakon procesa privatizacije.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za sedam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za sedam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za šest, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi.

Da li želite reč?

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvalujem, poštovana predsednica.

Predlažem izmene Zakona o lokalnoj samoupravi, ne znam ni sam koliko puta, i pozivam vas ponovo, s obzirom na to da se radi o zakonu koji treba usaglasiti sa Zakonom o učeničkom i studentskom standardu, a tiče se davanja mogućnosti lokalnim samoupravama u Srbiji da stipendiraju najbolje đake i učenike u školama.

Nažalost, moram da kažem da predlaganje ovog zakona više od dvadeset puta nije bilo dovoljno za vašu pažnju, da taj zakon prihvativate, iako se tiče budućnosti Srbije, iako smo svesni kakvo je stanje danas u Srbiji, iako smo svesni koliko ljudi teško žive i teško obezbeđuju sredstva za finansiranje svoje dece. Nažalost, i onda kada to možemo da uradimo, kada je to stvar forme, vi to ne želite. Molim vas da ovaj zakon predloži Vlada, neka predloži Poslanička grupa SNS ili bilo koja druga vladajuća stranka, otklonite ove smetnje, da

gradonačelnici i predsednici opština ne moraju da krše zakone kada budu žeeli da pomognu studiranje svojih najboljih đaka.

Takođe, to je utoliko važnije što se iz godine u godinu broj studenata koji su na budžetu fakulteta smanjuje. Danas imate situaciju da su studenti sa prosekom 9,4 ili 9,5 i više samofinansirajući zbog toga što fakulteti nemaju dovoljno sredstava iz budžeta kako bi mogli da prihvate veći broj studenata na budžetu. To se dešava iz godine u godinu.

Onda se pitamo zašto svake godine desetine hiljada mladih ljudi odlaze iz Srbije. Pa, odlaze zato što mi ne brinemo o njima. Odlaze zato što za najbolje đake i studente, kada završe školovanje, nema mesta u Srbiji. Nema zato što su u državnim upravama njihova mesta zauzeli vozači, konobari, neki koji su lojalni partijama a apsolutno ne zaslužuju da zauzmu mesta takvim mladim ljudima.

Mi danas, nažalost, ne baziramo svoju ekonomsku strategiju na najboljima nego na najgorima, a to se vidi i po tome koje firme i na koji način podržavamo u privredi Srbije. Podržavamo one koji traže nekvalifikovane radnike, tako da ćemo u budućnosti verovatno, po ovom principu, decu da upisujemo na trogodišnja zanimanja kako bi plela kablove u raznoraznim firmama koje dolaze u Srbiju. Nama, izgleda, ne trebaju kvalitetni, obrazovani đaci i studenti koji mogu da daju kvalitet više našem društvu i pokrenu i privredu Srbije i promenu u društvu, već nam treba prosta radna snaga. Zato i ne želite da prihvivate ovaj zakon.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 13, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsednica.

Već dugo govorim o tome da poljoprivreda jeste šansa, jeste neiskorišćeni potencijal Republike Srbije. Žao mi je što će, kako stvari stoje, i nadalje tako biti. Vi zanemarujete činjenicu da danas u Srbiji preko milion i po ljudi, neki kažu čak i do dva, živi direktno od poljoprivrede, od rada na 640.000 malih, porodičnih poljoprivrednih gazdinstava. Danas su ta poljoprivredna gazdinstva najveći poslodavac u Srbiji, a imaju najmanju podršku iz budžeta. Strategija za poljoprivredu i ulaganja u poljoprivrednu nisu usmereni na njih, nego na mali broj velikih tajkuna koji treba da uzmu što više sredstava iz budžeta. Kada to govorim, jasno vam je, i kada pogledate koliki su podsticaji za

poljoprivrednike... Zato predlažem ovaj zakon, da se povećaju podsticaji za biljnu proizvodnju i regres za gorivo, đubrivo, seme, premije za mleko, jer smatram da apsolutno nisu dovoljni da bi naši poljoprivrednici mogli da budu konkurentni sa poljoprivrednicima iz zemalja u okruženju.

Nažalost, to nije strategija vladajuće stranke, nije strategija SNS-a. Moram da vas podsetim da ste još 2012. godine, kada ste dolazili na vlast, poljoprivredu proglašili jednom od ključnih grana privrede, kojoj ćete posvetiti posebnu pažnju. Čak ste rekli da je ekonomsko i političko opredeljenje da poljoprivreda treba da bude strateška privredna grana, da će se agrarni budžet svake godine povećavati, počev od 5% 2012. godine, pa svake godine za po 1% izdvajanja u budžetu. Podsetiću vas da to piše u Beloj knjizi (možete da pročitate ako ne verujete), koju ste vi izdali i obećali poljoprivrednicima koliko ćete da im dajete.

Danas je taj budžet ispod ovih 5%. Dakle, ne govorim o povećanju od 1% koje ste obećali i slagali, nego govorim o tome da nije bilo ni onih 5% iz 2012. godine i da kršite Zakon o budžetu kojim je predviđeno da se minimalno 5% mora izdvajati za poljoprivredu. To govori o tome koliko ste iskreni u vašim obećanjima i koliko želite da posvetite pažnju poljoprivrednicima.

S druge strane, ne znači da se ne daje poljoprivrednicima, evo, dali ste Arapima deset hiljada hektara najplodnijih oranica u Vojvodini. Sada ćete dati „Tenisu“, koji treba da nas uči kako se gaje svinje. A za naše ljude, koji bi mogli od toga normalno da žive i taj posao rade odlično, nažalost, tu nema mesta, jer oni nisu dovoljno dobri i zanimljivi da funkcioneri SNS-a i Vlade Republike Srbije dođu, slikaju se i prikazuju lažnu sliku kako se zapravo ulaže u poljoprivredu i kako se poljoprivreda razvija.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o utvrđivanju poreza na neprijavljeni prihod građana.

Reč ima narodni poslanik Nenad Konstantinović.

Izvolite.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Predsednice Parlamenta, poštovani narodni poslanici, predložio sam da se donese zakon o utvrđivanju poreza na neprijavljeni prihod građana. Mogao bih ovaj zakon da nazovem i zakon o poreklu imovine, i to poreklu imovine i funkcionera i svih građana u ovoj zemlji. Popularno bismo zakon nazvali „tetkin zakon“, aludirajući na aferu ministra Vulina koji Agenciji za borbu protiv korupcije nije mogao da da adekvatne odgovore i dokaze odakle mu stan koji je platio nešto više od 200.000 evra.

Svi građani u ovoj zemlji misle da su ljudi koji su bili na funkciji, dakle, svi funkcioneri koji su učestvovali u izvršnoj vlasti, koji su bili direktori javnih preduzeća, nešto nelegalno stekli. Pošto nisu svi nešto nelegalno stekli, pozivam Srpsku naprednu stranku da donešemo jedan zakon kojim ćemo utvrditi ko su ti koji su stekli nelegalnu imovinu, a ko nije stekao nelegalnu imovinu.

Ne vidim razlog zašto se Srpska napredna stranka plaši toga i zašto ne bi podržala da raspravljamo o jednom ovakvom zakonu koji Poreskoj upravi daje mogućnost da na efikasan način utvrdi ko je i u kom periodu šta stekao, kolika je vrednost te imovine, a koliki je prihod koji je oporezovan od strane države tog istog građanina. Ukoliko se pojavi razlika, normalno je da na tu razliku mora da se plati porez. Predlažem da to bude 20%, do određene cifre 40% ili čak 60%.

Moramo da pokušamo da stavimo tačku na sivu ekonomiju. Podaci pokazuju da je siva ekonomija do 30% BDP-a, to je deset milijardi. Taj keš koji je neoporezovan, iz nelegalnih poslova, generiše korupciju dalje. Da nema keša, ne bi bilo korupcije u ovoj meri, a ona je sve veća.

Pozivam vas još jednom da utvrdimo imovinu svih nas koji smo bili na nekim funkcijama, i svih građana, i da jednom zasvagda stavimo tačku na priču da svaka vlast krade, da se ljudi na vlasti menjaju i da nikada naredna vlast neće da istraži šta je radila prethodna. Svi naporci ove vlasti u borbi protiv korupcije, videli smo, propali su, Mišković je na kraju oslobođen. Hajde da uradimo nešto korisno i da to uradimo zajedno. Nemojte se plašiti utvrđivanja vaše imovine.

PREDSEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za deset, protiv niko, uzdržan jedan, nije glasalo 135 poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o posebnim merama za sprečavanje vršenja krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnim licima, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Nenad Konstantinović želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za deset, protiv niko, uzdržan jedan, nije glasalo 135 poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Nenad Konstantinović želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nenad Konstantinović.

Izvolite.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, godinu i po dana predlažem Srpskoj naprednoj stranci da omogući da ovaj parlament raspravlja o korupciji u političkim strankama, da raspravlja o tome kako da se spreči korupcija u političkim strankama, da se donesu planovi integriteta, ali vi to prosto ne želite da uradite. Verovatno znate zašto ne želite da glasate o onom prethodnom zakonu kojim bismo utvrdili imovinu svih vaših funkcionera, a ne želite ni da raspravljate o tome kakva je korupcija u političkim strankama.

Građani znaju da korupcije u političkim strankama ima i da ona kreće od političkih stranaka. Ako tražimo da državni organi donesu planove integriteta i da se ponašaju u skladu s njima, da utvrde gde postoji mogućnost korupcije u tim državnim organima, zašto to isto ne tražimo od političkih stranaka? U političkim strankama stasavaju oni koji posle vode državu i nalaze se na čelu državnih organa. U političkim strankama se uče i etici i moralu. Ako neko krađe i vara u političkoj stranci na izborima, on će da krađe i vara i u državi na izborima. Ako neko netransparentno troši novac u okviru političke stranke, to će da radi i kada dođe u državu. Dakle, građani ne veruju da su političke stranke lišene korupcije.

Hajde da zajedno učinimo napor i doneсemo izmenu Zakona kojom bismo obavezali sve u svojim političkim strankama da sami kažu gde su problemi, gde je korupcija, kako tu korupciju da spreče, kako da se donose odluke a da to bude na način da svi sa njima budu upoznati. Čega se plasi SNS? Ponovo vas pozivam da doneсete neke od konkretnih mera za suzbijanje korupcije, a ne da se borba protiv korupcije svodi na lepu priču o tome kako se jure ovi ili oni, i na kraju se niko ne ujuri.

Korupcija je sve veća, nije manja. Imate istraživanje javnog mnjenja i vrlo dobro to znate. Deset milijardi sivog novca, prljavog novca nalazi se u opticaju. Sa tih deset milijardi može da se korumpira svako. Hajde da stavimo tačku na to da postoje nelegalni poslovi, neprijavljeni prihodi, da postoji siva ekonomija koja razara ovo društvo i da uvedemo mehanizme za borbu protiv korupcije.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Konstantinoviću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 13, protiv niko, uzdržanih nema, nisu glasala 133 poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezima na imovinu, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik želi reč? (Da.)

Izvolite.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Poštovani predsedavajući, narodni poslanici, 16. septembra 2016. godine podneo sam ovaj predlog zakona. Godinu i više od godinu dana SNS neće da nam da da pričamo o porezima na imovinu. Zašto ne dozvoljavate da makar na dnevni red dođe jedan zakon koji predlaže opoziciju? Hajde da vodimo taj unutrašnji dijalog.

Da li je tema za građane Srbije porez na imovinu? I te kako je tema porez na imovinu, jer ste ga podigli 2013. godine – nekima 200%, nekima 300%. U isto vreme ste smanjili plate i penzije, uveli akcizu na električnu energiju, akcizu na struju, povećali PDV. Šta radite suštinski? Suštinski pravite navodni suficit u budžetu tako što uzimate pare od građana i stavljate u budžet. Uzimate tako što dižete enormno poreze, između ostalog, i porez na imovinu, umesto da pojačate i date neke mere koje bi podstakle privredu da radi bolje i stvara neku dodatnu vrednost. Ne može da se vodi ekonomija na tome – doneсemo porez na imovinu 300% veći i svi građani moraju da plate. Nemaju građani od čega da plate taj porez. A vi ih terate, pošto nemaju od čega da plate porez, da prodaju svoje stanove, da prodaju svoje kuće i odsele se negde. Samo ne znam gde će da se odsele, kako će da se odsele i kome će da prodaju, jer nema ko da kupi. Dakle, u trenutku kad ste sve prihode smanjili, podižete poreze. To je neizdrživo za građane Srbije.

Mi u ovom zakonu predlažemo da ne može porez građanima da se povećava za više od 7% godišnje, da bi to bilo predvidivo, da građani mogu da planiraju ako će do tog povećanja doći. Ne treba da se oporezuje stan koji ima 80 kvadrata i u njemu živi četveročlana porodica. Ljudi, po Ustavu imamo prava na svoju imovinu, imamo prava da živimo u tim stanovima. Nemojte terati četveročlane porodice iz stanova koje nemaju da plate porez, jer oni ne mogu ni da žive u manjim stanovima. Nije luksuz 25 kvadrata po članu porodičnog domaćinstva.

Glasajte za ovaj predlog zakona, da raspravljamo o tome, da rešimo muku građana Srbije. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović predložio je da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopuni Zakona o opštem upravnom postupku.

Da li želite reč?

(Nenad Konstantinović: Ne.)

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za pet, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović predložio je da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o izboru narodnih poslanika.

Izvolite.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Socijaldemokratska stranka je podnela Predlog zakona o izmeni Zakona o izboru narodnih poslanika odmah po početku ovog mandata, dakle 2016. godine. Od tada SNS neće da raspravlja o izmeni izbornog zakona iako postoji konsenzus u društvu i svi građani se slažu da izborni sistem ne valja, da Zakon o izboru narodnih poslanika ne valja, da treba da se promeni, da građani žele da znaju ko je njihov predstavnik, iz njihove opštine, iz njihovog kraja u Parlamentu.

Nažalost, pošto godinu i po dana ne želite da stavite na dnevni red ovako važan zakon – zakon koji je, između ostalog, i posledica sumnje da je učinjena izborna krađa na izborima 2016. godine, a odbili ste sve predloge da se formiraju anketni odbori, da se ispita šta se dešavalo – mi predlažemo izmene izbornog zakona koje nemaju nikakve veze sa političkim opredeljenjem političkih stranaka. Te izmene smo u međuvremenu i doradili. Dakle, sada govorim o zakonu koji sam podneo 2016. godine, o kome ne želite da raspravljate. A podneo sam 2017. godine još jedan predlog izmena s obzirom na to da su se u međuvremenu odigrali predsednički izbori i da smo u tim predsedničkim izborima takođe utvrdili veliki broj nepravilnosti, kojih ranije nije bilo na parlamentarnim i lokalnim izborima. Zato ću govoriti delimično o rešenjima iz jednog zakona, a onda, po sledećem predlogu iz 2017. godine, o nekim drugim rešenjima.

Ono što je svima nama bilo jasno, to je da se 2016. godine pravio cirkus u Republičkoj izbornoj komisiji, koji se odigravao pred kamerama. Potpuno nezakonito Republička izborna komisija je odlučila da neke glasove broji, neke džakove otvara, tamo gde je odgovaralo Srpskoj naprednoj stranci, a da neke druge glasove ne prebrojava i džakove ne otvara. Utvrđeno je tada da je na biračkom mestu gde glasa Goran Bogdanović, član Socijaldemokratske stranke Srbije, bilo 60 glasova za SDS, a u zapisniku nula. Završili su se ti izbori, u

zapisniku je ostalo nula i utvrđeni rezultati – nula. Ukrali ste 60 glasova Socijaldemokratskoj stranci Srbije na jednom biračkom mestu tada!

(Predsednik: Poslaniče, bez uvreda. Ako predlažete svoj zakon, nemate prava, po Poslovniku, da vređate bilo koga i iznosite neistine.)

Apsolutno ne iznosim neistine. To je utvrđeno na Republičkoj izbornoj komisiji: nula glasova u zapisniku i u rezultatima, a 60 u džaku, prebrojano od strane RIK-a.

PREDSEDNIK: Poslaniče, inače ste prekoračili vreme pa ste ove paušalne ocene izrekli posle tri minuta.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o izboru narodnih poslanika.

Izvolite.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Hvala.

Poštovani narodni poslanici, svi smo svedoci kakva je neravnopravnost između učesnika u političkoj utakmici. Dakle, ako postoji sumnja građana u regularnost izbora, ako postoji sumnja građana u krađu izbora, građani ne mogu imati poverenje u institucije koje su na taj način izabrane. Ako nema poverenja u institucije, onda nema ni prepostavke za vladavinu prava i pravnu državu. U takvoj situaciji vlada onaj koji je jači, koji može da bije i koji može da ruši. Takvu situaciju smo imali na izborima baš u Beogradu, u Savamali, gde su neki tukli i rušili, i nikada se nije saznalo zašto i kako. Dakle, ako nema poverenja u institucije, onda građani moraju sami da se zaštite kako znaju i umeju, ne u okviru institucija, već na ulici.

Zašto Srpska napredna stranka, odbijajući godinu i po dana da ovde raspravljamo kako da unapredimo izborni sistem i omogućimo da izbori budu fer, to odbija? Zato što SNS nema većinu i zato što se plaši. Plaši se izbora koji bi bili pod fer uslovima.

Ovim zakonom predlažemo da svi učesnici imaju jednak pravo da učestvuju u izbornoj kampanji, da budu u elektronskim i štampanim medijima propraćeni, da imaju jednak vreme i da bude plaćeno i oglašavanje i organizovanje takvih emisija iz budžeta Republike Srbije.

(Marijan Rističević: Čiji su ovo uslovi?)

Inače se iz budžeta Republike Srbije daju pare za kampanju, desetine miliona se troše na izbornu kampanju. Srpska napredna stranka troši oko deset miliona evra na svake izbore.

(Marijan Rističević: Sram te bilo!)

Nema razloga da se troši deset miliona evra, te pare mogu da se uštede. Neka se organizuje da televizije sa nacionalnom pokrivenošću daju termine kada ko može da se predstavi, organizuju sučeljavanja u kojima će se svi učestvovati i termine za oglašavanje koje će svi dobiti, a to će biti plaćeno direktno iz budžeta. Od deset miliona evra, devet miliona se potroši na medijske reklame. Za milion evra može i te kako dobra kampanja da se organizuje, ovo drugo je bacanje para.

Ne može da se koristi funkcionerska pozicija u kampanji. Prevara je u tome što funkcioneri koji učestvuju na izborima kao kandidati pare troše iz državnog budžeta. Dakle, neko mora tome da stane na put. Ovaj zakon to omogućava.

(Marijan Rističević dobacuje.)

Da li možete da mi omogućite da govorim? Marijan Rističević me vređa. Da li možete da mi omogućite da govorim?

PREDSEDNIK: Nemojte mene da pitate šta je bilo. Samo vidim da vičete.

Stavljam na glasanje vaš predlog, ako ste završili.

Molim poslanike da pristupe glasanju.

(Radoslav Milojičić: Izbacite ga iz sale.)

Ne mogu ja nikoga da izbacujem. Nemojte da vređate.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen vaš predlog.

Izvolite, poslaniče.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Poštovana predsednica, reklamiram član 106. stav 3 – za vreme govora narodnih poslanika i drugih učesnika u pretresu nije dozvoljeno dobacivanje, odnosno ometanje govornika.

Ako niste primetili, sve vreme dok je gospodin Konstantinović govorio ne da je bilo dobacivanja nego je bilo gnusnih laži, uvreda na njegov račun, vikanja i dranja. Vaša je obaveza da kao što skrećete pažnju opozicionim poslanicima kada viču to uradite i sa poslanicima koji čine vladajuću većinu. Molim vas da ne kršite Poslovnik i da omogućite predstavnicima predлагаča ovih zakonskih predloga sa opozicione strane da mogu normalno da predlože svoje zakone, da ih niko ne vređa, da im niko ne upada u reč, već da takvo ponašanje u budućnosti sankcionišete, ukoliko zaista želite da sačuvate dostojanstvo ovog doma u kome se nalazimo. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na koji član ste se pozvali?

(Miroslav Aleksić: Član 106.)

Dobro. Smatram da nisam povredila član, trudim se da radimo i da utvrdimo dnevni red. Molim sve poslanike, kako većine tako i vas isto, da pri predlaganju i obrazlaganju vaših tačaka ne vređate poslanike i time učestvujete u mirnom toku sednica i očuvanju dostojanstva. Ono što nije dozvoljeno jednima nije ni drugima, bez obzira na to ko pripada kojoj grupaciji.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnim izborima.

Izvolite.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Zahvaljujem.

Dakle, idu lokalni izbori u Beogradu; ti izbori će biti verovatno sa parlamentarnim, za manje od šest meseci. Zašto se plašite da izmenimo izborni zakon i uvedemo biračke odbore koji su obučeni, biračke odbore koji znaju kako se radi na biračkom mestu, biračke odbore koji bi sprečili krađu na biračkom mestu? Zašto se plašite da znamo rezultate izbora odmah po sprovedenim izborima? Zašto samo u Srbiji mora da se čeka četiri dana i da ne znate ko je dobio koliko glasova na izborima, a u Nemačkoj znate u šest sati? Zašto se borite protiv toga da se svaki zapisnik sa biračkog mesta skenira, da se odmah utvrde rezultati? Čega se plašite? Zašto vam je potrebna Izborna komisija, u kojoj imate većinu, pa i nezakonitu, da ona prebrojava glasove, a ne da glasovi budu prebrojani na biračkom mestu? Zašto ste onemogućili da opozicija u jednom delu Republike Srbije ima predstavnike među članovima biračkih odbora? Zašto? Zato da biste mogli na tom mestu da kradete. Nema drugog obrazloženja.

Hajde da stavimo na dnevni red zakon ...

PREDSEDNIK: Poslaniče, molim vas da iznosite samo istinu dok predlažete...

NENAD KONSTANTINOVIĆ: U jednom delu Republike Srbije nije bilo članova opozicije u biračkim odborima i ...

PREDSEDNIK: Poslaniče, svi znaju, čitava javnost Srbije, da je opozicija imala većinu u Izbornoj komisiji.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Uzimate mi vreme.

PREDSEDNIK: Molim vas, poslaniče, da obratite pažnju, uzmite spisak, pročitajte imena. I vi znate da ovog puta iznosite neistinu.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Uzimate mi vreme, a to nije istina. To nije istina.

PREDSEDNIK: Uzimam vreme za neistinu. To je moje pravo da sačuvam dostojanstvo Parlamenta.

Poslanik Aleksić me je pozvao da poštujem Poslovnik, član 106. Iznošenje neistine je ovde nedozvoljeno.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Nije istina to što ste rekli.

PREDSEDNIK: To je istina.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Pogledajte biračka mesta pa ćete videti da opozicije nije bilo.

PREDSEDNIK: U predsedničkim izborima svi su imali svoje predstavnike.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Nije tačno to što kažete.

PREDSEDNIK: Nemojte da iznosite neistinu, najlepše vas molim.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Vratite mi vreme koje ste mi uzeli, negde oko minuta.

PREDSEDNIK: Da, vama je to važnije od istine.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Vi kao predsednica Parlamenta pred građanima Srbije iznosite neistinu. Verovatno i ne znate za Uputstvo koje je donela Republička izborna komisija, u kojoj je većinu imala Srpska napredna stranka sa koalicionim partnerima, više od pola, kojim je onemogućila da predstavnici opozicije budu članovi biračkih odbora u jednom delu Republike Srbije.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem se, poslaniče. Ništa nismo čuli o Predlogu zakona. Poslanici su dužni, u skladu sa Poslovnikom, da predlažu zakon ...

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Predlažem ovim zakonom izmene i dopune...

PREDSEDNIK: ... I da obrazlože ovde ne bi li dobili podršku.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Obrazlažem da bih dobio podršku.

PREDSEDNIK: Hvala lepo.

Stavljam na glasanje, iako ništa nismo čuli o Predlogu zakona.

Zaključujem glasanje: za 15, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da ovaj predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Pre godinu dana Narodna skupština usvojila je izmene Zakona o finansiranju lokalne samouprave tako što je smanjila deo koji je od poreza na zarade ostajao lokalnim samoupravama, smanjeno je za 4% za opštine i 6% za gradove. Tada je rečeno da će ta ušteda, od nekih pet milijardi dinara godišnje, doprineti da stanje u budžetu Republike Srbije bude bolje, a da lokalne samouprave ni na koji način neće biti oštećene, da će one moći, u skladu sa zakonom, da ispunе svoje obaveze i da, maltene, jedva čekaju ovakav predlog kakav je došao od strane Vlade.

Danas, godinu dana posle, koji su rezultati jedne ovakve odluke? Rezultati su da je najveći deo lokalnih samouprava u velikom finansijskom minusu, da je stanje javnog duga u lokalnim samoupravama, po oceni Fiskalnog saveta, najveća pretnja finansijama Republike Srbije. Rezultat je da vidimo, i pored praznih priča gradske vlasti u Beogradu kako je budžet Beograda u dobrom stanju i pozitivan, da je taj budžet morao, odlukom Vlade, da se dopuni sa sto miliona dinara iz republičkog budžeta zbog, kako je Vlada rekla, smanjenih prihoda.

Ono što mi predlažemo jeste da se ova promena, koja je uradena pre godinu dana, poništi, da se vrati iznos poreza na zarade koji je ostajao lokalnim samoupravama, ali ne iz razloga da bi se loše, neodgovorno ponašanje rukovodstva lokalnih samouprava spaslo i pomoglo. Naša želja je da se ovaj ukupan deo poreza na zarade koji se uzima svakog meseca u iznosu od 10% od svakog zaposlenog smanji na 9%. To je izmena sledećeg zakona koji će obrazložiti.

Da bi ova naša izmena imala smisla, potrebno je izmeniti Zakon o finansiranju lokalne samouprave, da se vrate stope koje ostaju lokalnim samoupravama na 80, odnosno 70% u slučaju Beograda, a da se poreska stopa koja se izdvaja na porez na zarade smanji na 9%. To bi u finansijskom zbiru bilo nula, a olakšalo bi privredi poslovanje.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za devet, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsednica.

Kao što sam rekao, ovaj zakon je vezan sa rešenjem iz prethodnog zakona. Znači, porez na dohodak građana je stopa poreza koja je utvrđena još 2005. godine i od tada nije menjana uprkos najavama svih vlada u poslednjih deset godina, posebno svih vlada koje smo od 2012. godine na ovamo imali, da će rasteretiti poslovanje privrede. Ukupna davanja na bruto zarade se nisu smanjila, samo su menjane stope, povećavala se stopa izdvajanja za penzioni fond u odnosu na zdravstveni fond, dok se stopa poreza na zarade nije menjala.

Ponovo imamo najave toga. Poslednja najava od strane predsednika bila je da će to biti 2–3%, da ćemo videti šta će reći MMF, ali ja predlažem kolegama poslanicima da ne čekamo MMF, da samostalno, onako kako nam Ustav omogućava i nalaže, kreiramo politiku Srbije, pa tako i ekonomsku politiku, usvajanjem zakona o izmenama dopuna Zakona i usvojimo, odnosno stavimo na

dnevni red Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o porezu na dohodak građana i razmotrimo predlog Poslaničke grupe Socijaldemokratske stranke Srbije da se stopa poreza sa 10% smanji na 9%.

Siguran sam da će ta izmena doći na dnevni red Skupštine. Naravno, biće predložena od strane Vlade i tada ćemo slušati hvalospeve poslanika većine o predloženim zakonskim rešenjima. Ali postavlja se pitanje zašto se ovoliko čeka, zašto se ne preduzmu aktivne mere koje će pospešiti domaću privredu, rasteretiti ono što će svaki privrednik reći – velika izdavanja na plate zaposlenih, ono što onemogućava da te plate rastu i u privatnom, i u javnom i u državnom sektoru.

Ovo bi bila jedna mala mera, ali mera koja bi označila početak i koja bi pokazala da mi ovde konačno čujemo ono što ljudi koji proizvode dodatnu vrednost u Srbiji traže. Znam da, nažalost, kao i mnogo puta do sada, neću dobiti vašu podršku za ovu izmenu Zakona, ali ću nastaviti da je predlažem čekajući to rešenje Vlade, za koje verujem da će brzo doći. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za devet, protiv niko, uzdržan jedan.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju Anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti u vezi sa rušenjem objekata u Beogradu u delu grada poznatom kao Savamala 25. aprila 2016. godine.

MARKO ĐURIŠIĆ: Već godinu i po dana Poslanička grupa Socijaldemokratske stranke Srbije i Narodne stranke pokušava, zajedno sa drugim poslanicima iz Demokratske stranke i Poslaničke grupe Dveri, da na dnevni red stavi Predlog odluke o formiranju Anketnog odbora koji bi konačno pomogao da dođemo do istine šta se dešavalo u noći 24/25. aprila 2016. godine, kada su bili održani izbori, kada je većina građana Srbije pratila dešavanja u Izbornoj komisiji sa željom da sazna ishod parlamentarnih izbora.

Grupa maskiranih ljudi, za koje do dana današnjeg ni policija ni tužilaštvo ne mogu da utvrde ko su, u jednom delu grada Beograda na nekoliko sati je suspendovala Ustav Republike Srbije. Oni su držali u zarobljeništvu građane koji su se u tom trenutku zatekli na licu mesta. Oni građani koji su uspeli da pobegnu, da pozovu policiju, dobili su od policije odgovor da nije nadležna za vezivanje i lišavanje slobode građana Republike Srbije od strane maskiranih ljudi.

Šta danas, posle godinu i po dana, znamo? Znamo, po izjavi tadašnjeg predsednika Vlade, da su za ta dešavanja odgovorni kompletne idioci iz vrha gradske vlasti. Znamo da bi lično predsednik Vlade došao da ruši te objekte, samo da je bio dan. I sve to znamo iz javnih izjava koje smo mogli da čujemo iz usta tadašnjeg predsednika Vlade, a sadašnjeg predsednika Republike. Izgleda da

za tužilaštvo i policiju to nije dovoljan trag. Tužilaštvo i policija ni do dana današnjeg nemaju nikakav rezultat i pomak u istrazi.

Cena, koju možemo da vidimo, svih ovih dešavanja, pored narušenog ugleda Republike Srbije, pored dodatnog gubitka poverenja građana Republike Srbije u institucije Republike Srbije, jeste i cena od milion dinara, koliko je tužilaštvo platilo na ime kazni zato što po zakonu nije htelo da dostavi informacije od javnog značaja.

Zato smatramo da je potrebno da se formira anketni odbor Skupštine, u koji bi ušli predstavnici svih poslaničkih grupa, koji bi pokušao da dođe do odgovora ko su ti fantomi iz Savamale, po čijem nalogu su radili, ko ih je organizovao za to i ko će odgovarati. Hvala.

PREDSEDNIK: Vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv jedan, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o sistemu plata zaposlenih u javnom sektoru.

MARKO ĐURIŠIĆ: Kada je donet Zakon o sistemu plata zaposlenih u javnom sektoru, naša poslanička grupa imala je ozbiljne zamerke. Te zamerke smo pretočili u predlog izmena i dopuna Zakona i više od godinu i po dana, praktično ceo ovaj saziv, pokušavamo da stavimo to na dnevni red.

Šta su suštinske zamerke, koje su, između ostalog, dovele do toga da prosečne zarade i u javnom sektoru a i u Srbiji budu na začelju zemalja u regionu, da praktično stagniraju od 2011. godine? Pre svega, to je što ovim zakonom nije obuhvaćen ceo javni sektor. Iako se govorilo da će u javni sektor biti uključena i javna preduzeća, to nije bio slučaj. Ovim zakonom nisu obuhvaćeni zaposleni u Narodnoj banci Srbije ili u javnim medijskim servisima. I druga rešenja predviđena ovim zakonom, koji je donet pre, ponavljam, skoro dve godine, koja su podrazumevala donošenje drugih zakona o uvođenju famoznih platnih razreda i slično, o platama zaposlenih u lokalnim samoupravama i u AP Vojvodini, nisu doneta u skladu sa zakonskim rokovima.

Predsednica Vlade je kao ministarka dva puta dolazila u Parlament: jednom da smanji prihode lokalnih samouprava, kao ministarka zadužena za državnu upravu i lokalnu samoupravu, a drugi put da traži odlaganje zakonski propisanog roka koji je praktično ista parlamentarna većina usvojila. Sada čekamo, ponovo čekamo, da li će taj rok, koji je 1. januar 2018. godine, biti donet.

U međuvremenu, zbog loših, destimulativnih rešenja u ovom zakonu, javnu upravu su napustili brojni stručni kadrovi. Pitanje je danas na koji način

možemo da sprovedemo reforme, sve i da usvojimo najbolja zakonska rešenja (što se, nažalost, ne dešava), ko će to sprovoditi u ministarstvima koja su ljudi koji su bili nosioci reformskog procesa u poslednjih nekoliko godina napustili zato što su im plate višestruko smanjene izmenama Zakona o radu, zatim smanjenjem plata koje traje već tri godine, a sada se najavljuje neko navodno povećanje od 5%. Ova rešenja doprinela su i partijskom zapošljavanju i svim negativnim pojavama.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodna poslanica Aleksandra Čabraja predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o kulturnim dobrima.

Da li poslanica želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za pet, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Goran Ćirić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

GORAN ĆIRIĆ: Prošli put mi niste dozvolili da govorim o ovom predlogu zakona u traženju među ovim dokumentima, ali reći ću što je zajedničko za set zakona koji sam podneo radeći sa kolegama iz poslaničkog kluba DS na poreskim zakonima, pre svega sa motivom da učinimo pravednijom socijalnu raspodelu u Srbiji, a takođe i regionalnu raspodelu.

Kada govorimo o ovom predlogu zakona... Porez na dohodak građana ili porez na dobit pravnih lica? Dakle, predložili smo da se menja član 39, gde se kaže da je stopa poreza na dobit pravnih lica varijabilna i iznosi od 10% do 30%, a u korelaciji sa prosečnom neto zaradom po zaposlenom prema statističkim teritorijalnim jedinicama i regionima.

Ideja je sledeća: da neodgovorne vlasnike kapitala koji svoje radnike drže na minimalnim zaradama motivišemo time što neće imati fiksnu stopu plaćanja poreza na neto dobit, već da oni koji zadrže 80% do 150% prosečne zarade u svojim firmama zadrže i taj fiksni, u ovom trenutku 15% obaveza neto dobiti. Oni koji su ispod 80%, dakle oni koji plaćaju ispod 80% prosečne zarade, plaćali bi porez, po našem predlogu, 30%, jer bi time bili motivisani da podignu cenu rada, da zarade zaposlenih budu više, u skladu sa prosekom u statističkom regionu u kome te firme funkcionišu. Treći nivo je stimulacija svih onih koji znaju šta znači zadovoljan radnik, koji znaju da se bore za svog radnika i znaju

da ga motivišu, onih koji isplaćuju iznad 150% od prosečne zarade u statističkom regionu.

Mislim da je to višestruko značajno: značajno je zbog pravednije socijalne raspodele, značajno je jer se insistira na motivaciji radnika. Siguran sam da na takav način dobijamo efikasniju privrednu ali i veću akumulaciju ljudi koji žive od sopstvenog rada. Na taj način ćemo povećati i potrošnju, što će svakako stimulisati u sledećem krugu i proizvodnju.

Još jednom ponavljam, predlog ovog zakona je ovde na dnevnom redu zbog toga što socijalnu raspodelu u Srbiji želimo da učinimo, i u horizontalnom i u vertikalnom smislu, mnogo pravednjom.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 11, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsednica.

Za dva dana navršiće se tri godine otkako je Skupština usvojila Zakon o privremenom uređivanju načina isplate penzija. Taj zakon je, da bi opravdao reč „privremeno“, u predlogu imao da je njegovo trajanje oročeno na tri godine. U skupštinskoj raspravi pre tri godine tadašnji ministar rada (sadašnji ministar odbrane), prihvatajući predlog amandmana koji je došao od strane skupštinske većine da se obrišu te tri godine u zakonu, rekao je da će potreba za jednim ovakvim zakonom prestati mnogo pre te tri godine.

Slušajući izjave predsednika i članova Vlade od 2015. godine naovamo, koji su govorili o sjajnim rezultatima fiskalne konsolidacije, mi dve godine tražimo da se ukine, odnosno da se usvoji zakon o prestanku važenja zakona. Nažalost, danas, tri godine posle, građani Srbije mogu da vide da o privremenosti ovog zakona nema reči, da će ovaj zakon trajati večno, odnosno da će trajati dok traje ova vlast.

Da je drugačije i da su ostvareni proklamovani ciljevi kada je pre tri godine usvojen ovaj zakon, ne bismo danas imali priču i skretanje sa priče o tome na koji način da se vrate penzije onima kojima su nepravedno oduzete pre tri godine, da li je to jedna trećina ili više penzionera u Republici Srbiji... Mi imamo priču o tome kako će se povećati sve penzije i kako će, navodno, posle tog povećanja penzioneri u Srbiji primati više para nego ikad.

Šta su konkretni podaci? Penzije su povećane na početku 2016. godine za 1,25% iako je inflacija u prethodnoj godini iznosila 1,7%, pa su povećane za 1,5% kada je inflacija iznosila 2,8%. Da je ostalo usklađivanje penzija sa rastom cena, penzije bi danas, i posle tog povećanja od 5%, bile veće, jer je rast cena na

malo u prethodne tri godine bio veći od 5 plus 1,5 plus 1,25, ali to nemate gde da čujete.

Jedini način da se ispravi nepravda jeste usvajanje ovog zakona.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Predlog zakona o izmeni i dopuni poreza na dodatu vrednost tiče se izmene poreza na hranu za bebe. Već dve godine predlažemo da se hrana za bebe uvrsti u proizvode koji se oporezuju sa posebnom stopom poreza na dodatu vrednost od 10%, umesto opštom stopom od 20%. To je vrlo mala i simbolična izmena, ali je deo nekoliko mera koje bi trebalo da olakšaju položaj porodica sa malom decom u Republici Srbiji, da navedu na razmišljanje mlade, koji danas odlažu roditeljstvo zbog teške ekomske situacije, da Republika Srbija misli na njih i da će im pomoći da se ostvare kao roditelji.

Više od dve godine predlažemo ovaj zakon. Nismo dobili podršku poslanika većine ni kada je u pitanju ovaj deo sednice, stavljanje tačaka na dnevni red, ali ni kada smo kroz amandmane u raspravi o zakonu o izmenama Zakona o PDV-u govorili sa ministrom, koji je rekao da načelno nema ništa protiv ove mere, ali da ne veruje da bi trgovci ovo smanjenje stope PDV-a preneli na konačan proizvod, a da bi se navodno otvorio prostor za zloupotrebe i da Poreska uprava ne bi bila u stanju da kontroliše da li su svi sproveli ovu izmenu. Mi verujemo da Poreska uprava to može. Ako ne može, onda oni koji njom rukovode moraju pod hitno da odu. Veliko je pitanje na koji način Poreska uprava uopšte vrši svoju funkciju i da li ona otežava rad privrede i privrednika ili im pomaže da rade bolje, da rade u skladu sa zakonom, da ostvare veći prihod, samim tim i veći prihod za budžet.

Ali da se vratimo na ovu izmenu. Najavljuju se nove izmene Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom; govorićemo više o tome, ali je rečeno da je u sklopu tih mera ova mera zanemarljiva. Ja vas pozivam da, ako je ona zanemarljiva, odvojimo nekoliko minuta i bez velike rasprave usvojimo ovu izmenu i pokažemo da vodimo računa o budućnosti Republike Srbije.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 11, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o predlaganju zakona.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Ovaj zakon bi trebalo da uvede red u način na koji Skupština Srbije raspravlja o zakonskim rešenjima. Ponovo su danas sve tačke dnevnog reda, svi zakoni koji se nalaze na dnevnom redu stavljeni u skupštinsku proceduru po hitnom postupku, iako je predsednica Vlade pre samo nekoliko dana na nekom od skupova na kojima se promoviše, a od Parlamenta beži ko đavo od krsta, rekla kako je namera Vlade da svi zakoni prođu kroz javnu raspravu. I to, naravno, dobija onda aplauz. Ali šta je realnost? Svi zakoni danas su zakoni stavljeni po hitnom postupku. Neki su pre svega nekoliko dana došli u Parlament.

Svi zakoni koji dolaze od Vlade generalno nose tu oznaku da se predlažu po hitnom postupku, pa onda na početku zasedanja vladajuća većina ne glasa da se uspostavi taj hitan postupak. I danas smo glasali o nekoliko zakona koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova predložilo, odnosno ministar, Vlada, a ministar je ovlašćen da predloži ovde – te zakone nismo stavili. Zakon o BIA je došao po hitnom postupku i sada čami negde već dva meseca u proceduri. Čemu sve to? Čemu to služi osim da obesmisli rad ovog parlamenta?

Ono što mi predlažemo već dve godine, jer je predlog ovog zakona prvi put podnet u septembru 2015. godine, jeste da se uvede red u način na koji zakoni dolaze u skupštinsku proceduru, na koji način se sprovodi javna rasprava, na koji način poslanici kroz rad u odborima raspravljaju o predlozima zakona pre nego što oni dođu na plenarno zasedanje i, na kraju, na koji način se oni ovde u Skupštini raspravljaju, da li je to kroz besmisленo objedinjavanje deset ili više tačaka dnevnog reda koje pre svega nemaju veze jedne s drugim. Zbog svega toga ugled Parlamenta, kao najvažnije institucije parlamentarne demokratije, iz meseca u mesec je sve niži. Jedini izveštaji u medijima iz ovog parlamenta su o tome ko je kome kakve uvrede izrekao. To je odgovornost svih nas. Ako nećemo da poštujemo pravila koja već postoje, mi vam predlažemo nova. Stavite na dnevni red da razgovaramo o njima i usvojimo ono što mislimo da je najbolje.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o javnim medijskim servisima.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsednica.

I ovaj zakon stoji u proceduri godinu i po dana, odnosno godinu i po dana pokušavamo da ga stavimo na dnevni red Skupštine Srbije. Naime, kada je

ponovo uvedena RTV taksa, čija se naplata vrši na gotovo identičan način kao i takse na električno brojilo, koja je bila omražena, čije se ukidanje najavljuvalo odmah po dolasku ove vlasti 2012. godine, a za to smo morali da sačekamo dve godine, a onda je posle samo pola godine ponovo vraćena, samo sa drugim imenom, sličnim, odnosno istim kanalom naplate, ali drugačijim načinom obračuna naplate...

Taksa za javni medijski servis danas se plaća uz račun za isporučenu električnu energiju i vi po zakonu, osim ukoliko ne spadate u kategoriju lica sa invaliditetom, ne možete da se oslobođite plaćanja ove takse. Kakve su posledice toga? Ona domaćinstva, pre svega na selu, koja imaju nekoliko električnih brojila – jer su ljudi godinama pomalo širili svoja domaćinstva pa su uz kuću sagradili neki pomoćni objekat (garažu, štalu ili slično) i za svaki od njih danas imaju posebno električno brojilo – za svako to električno brojilo moraju da plate iznos ove takse i ne mogu, po zakonu, da se oslobose. Ako podnesu zahtev Javnom medijskom servisu, oni im odgovore da ne postoji zakonska mogućnost.

Ono što predlažemo ovim zakonom jeste da se jasno definiše da jedan građanin, kao jedan poreski obveznik, može samo jedanput da plati ovu taksu, što je u skladu sa Ustavom, u skladu sa zakonima. Nažalost, nemamo podršku vladajuće većine. Kada se razgovaralo o izmenama i dopunama Zakona o javnom medijskom servisu pre godinu dana, kada je utvrđivana visina te pretplate, rečeno je – pa dobro, ta visina nije velika, samo je 150 dinara. Možda nekome i tih 150 dinara mnogo znači, a sigurno mnogo znači i nekome ko tri ili četiri puta treba da plati tih 150 dinara. A tek će da znači kada ova taksa bude podignuta, jer ne verujem da će Vlada iz budžeta nastaviti da finansira Javni medijski servis u godinama koje dolaze.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 14, protiv jedan, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Na važnost ovog zakona i potrebu da se on promeni, a nije menjan od 2010. godine, ukazivali su svi ministri u prethodne tri godine i najavljuvali brojna rešenja. Danas vidimo da se ministri pojavljuju u javnosti, ministar za rad i zapošljavanje i ministarka bez portfelja zadužena za demografiju, i govore o rešenjima koja će budući zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom da ima. Za sve to vreme, više od dve godine, Poslanička grupa Socijaldemokratske stranke i Narodne stranke pokušava da na dnevni red stavi predlog izmena i

dopuna, koji treba da pomogne porodicama sa decom da se u ova teška vremena ekonomske krize lakše nose sa problemima, ali, nažalost, odgovora nema.

U jednom trenutku Vlada nas je, u skladu sa svojom obavezom još u mandatu prethodnog ministra, obavestila da je ponovo formirana radna grupa koja je bila rasformirana zbog izbora 2016. godine i da sada ta radna grupa nešto radi. To je bilo pre više od godinu dana. Do kojih je rešenja došla ta radna grupa mi kao poslanici ne znamo. Možemo da čujemo od predstavnika Vlade pompezne najave kako će sada pomoći države za prvo dete umesto 39.000 da bude 100.000. Verujem da je to obradovalo građane Srbije, ali ono što su mogli da čuju, što je onako rečeno, da se ne čuje, da tako kažem, jeste da će ta pomoći biti isplaćivana u naredne dve godine po rođenju deteta, čime se gubi smisao te pomoći jer je ona bila tolika zato što je potrebno pomoći porodicama koje dobiju prvo dete da kupe osnovne stvari koje su neophodne kada beba dode prvi put u kuću. Razvlačenje te pomoći na dve godine nije rešenje.

Ovde u našem zakonu su mnoga druga, važna rešenja. O parama možemo da razgovaramo naravno, zavisi koliko para ima u budžetu, ali postoje rešenja koja treba da reše probleme samohranih roditelja, koja treba da na drugačiji način regulišu census kojima se kvalifikujete za dečji dodatak. To su mnogo važnije stvari od količine para.

PREDSEDNIK: Vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 11, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopuni Zakona o kulturi.

MARKO ĐURIŠIĆ: Zakon o kulturi više od godinu dana pokušavamo da stavimo na dnevni red sednice. On sadrži dve izmene: jedna je da se kao kulturna delatnost stavi u zakon i umetnička fotografija. Ona se nalazila u radnoj verziji zakona, onda je izbrisana kada je zakon došao u skupštinsku proceduru i, nažalost, takvo rešenje je usvojeno. Smatramo da je potrebno da se umetnička fotografija kao izraz umetnika nađe u zakonu i bude jasno definisana. Ne slažemo se da se podrazumeva da je umetnička fotografija deo kulture kao deo vizuelne umetnosti.

Druga stvar vezana je za nagrađivanje građana Republike Srbije koji osvoje prestižne evropske i svetske nagrade na takmičenjima iz oblasti kulture. Naime, zakonom je predviđena mogućnost da se odlukom Vlade tim kulturnim radnicima omogući sticanje nacionalne penzije. Mi želimo da to ne bude mogućnost koja je ostavljena Vladu, nego da bude zakonska obaveza, kao što je to u slučaju sportista koji osvoje medalju na nekom od evropskih ili svetskih takmičenja.

Ne slažemo se sa odgovorom koji je Vlada dala na ovaj predlog zakona da se to radi, da je to moguće, jer ako postoji kao mogućnost onda se ostavlja na dobru volju ministru da predloži ili ne predloži da neki kulturni radnik dobije nagradu. Tražimo zakonsko rešenje koje propisuje zakonsku obavezu da se u slučaju dobijanja nagrade svetskog ili evropskog karaktera tom umetniku obezbedi nacionalna penzija.

O važnosti kulture sam govorio svaki put kada smo ovu tačku pokušavali da stavimo na dnevni red, raznim izjavama što istorijskih, što aktuelnih političara i velikih svetskih misililaca. Ponoviću, možda, još jednom nešto što je važno za sadašnji trenutak Srbije, a to je ocena predsednika Evropskog saveta Donalda Tuska da demokratija bez kulture i medija postaje diktatura.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 11, protiv niko, uzdržan jedan.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o akcizama.

MARKO ĐURIŠIĆ: Suština ovog zakona je da se uvede akciza za veštački zasladena pića. To je način na koji se protiv epidemije gojaznosti, koja je proglašena od strane Svetske zdravstvene organizacije, bore mnoge države u svetu i okruženju: Mađarska, Norveška, Meksiko, Irska, Slovenija, Hrvatska, Rumunija, Bugarska. Dok mi više od godinu dana predlažemo ovu meru, podaci koje dobijamo govore da se, nažalost, i Srbija nalazi među zemljama u kojima su posebno ugroženi mлади ljudi i deca zbog nezdrave ishrane i velike konzumacije veštački zasladenih pića, da je gojaznost kod dece tolika da je preko 40% dece gojazno, da se deca u nedostatku kvalitetne ishrane u školama hrane brzom hranom. Da li briga o budućnosti Srbije treba da čeka dobru volju Vlade da krene i proba da se izbori sa ovom epidemijom?

Ono što mi predlažemo ovim zakonom jeste da se sredstva, koja bi bila na nivou od nekih šest milijardi dinara godišnje, opredele za poseban fond kojim bi se finansirala zdrava ishrana u školama i vrtićima i podizala svest o važnosti zdrave ishrane.

Jedna ohrabrujuća vest prethodnih dana bila je najava ministra obrazovanja da je formirana radna grupa koja će se baviti stanjem ishrane dece u školama. Ono što je loše jeste povod za to – trovanje dece u Beogradu od strane dobavljača hrane, koji je naravno ugledni član SNS-a, kada je više od stotinu dece otrovano. Sada se od strane ministarstva najavljuje briga.

Mi predlažemo usvajanje ovog zakona jer bi se time verovatno rešio ključni problem, da se država uključi u rešavanje ovog problema finansijski. To je iznos od pet dinara po litru na veštački zasladena pića.

PREDSEDNIK: Hvala.

Zaključujem glasanje: za 12, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Ćirić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o porezu na dohodak građana.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Motiv za predlaganje ovog zakona je takođe pravednija socijalna raspodela u Srbiji i pravednija regionalna raspodela u Srbiji. Predlog je da se zarade iz čl. 13–15b Zakona o porezu na dohodak građana od kapitala iz člana 61. stav 1. tačka 2) ovog zakona uključe u obračun.

Razlog za donošenje ovog zakona je pre svega uključivanje prihoda od dividendi u prihode podložne obračunu godišnjeg poreza na dohodak građana i stvaranje uslova za povećanje priliva i naplate javnih prihoda po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica. Dakle, namera je da se ublaži socijalna nejednakost građana i da se fiskalni obuhvat izvrši uz težnju za vertikalnom i horizontalnom pravednošću u oporezivanju.

Mislim da je važno da ove teme budu deo rasprave u ovoj sali, u našem plenarnom zasedanju, jer je izuzetno važno da pogledamo podatke koji znače za javni život u Srbiji: prosečna plata u avgustu mesecu iznosila je 47.000 dinara, tzv. nova potrošačka korpa iznosila je 69.000–70.000 dinara, a minimalna potrošačka korpa 36.000 dinara. Imamo izuzetno zabrinjavajući podatak da je oko 8% stanovništva ispod granice siromaštva. Granica siromaštva, linija siromaštva je potrošnja ispod 11.500 dinara mesečno, a za porodicu sa dva odrasla člana i decom ispod 14 godina taj iznos je 31.500. To je granica i linija siromaštva.

Da vas podsetim, 36.000 je minimalna potrošačka korpa, nešto što prevazilazi za 4.500 dinara onu granicu siromaštva. Dakle, 8% u Srbiji je ispod granice, linije siromaštva, to je oko 500.000 ljudi. Dakle, ovde govorimo o 500.000 ljudi i onima koji su na samoj granici, a i to je vrlo značajan broj.

Predlog je da se obuhvati priliv od kapitala, jer jednostavnom analizom... Evo, u ovom danu kada počinjemo razgovor o dualnom obrazovanju treba videti na koji način se odnosimo prema radu. Mislim da ugrožavamo budućnost mladih usvajanjem zakona o dualnom obrazovanju, time što pokazujemo koliko uopšte cenimo rad. Ovi predlozi zakona su upravo na tu temu – više ceniti rad ljudi koji rade i oporezovati one neodgovorne vlasnike kapitala koji na pravi način ne motivišu svoje uposlene.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 13, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasalo 136, od ukupno 149.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Goran Ćirić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, koji je podneo Narodnoj skupštini 13. septembra 2017. godine.

Da li narodni poslanik Goran Ćirić želi reč?

Izvolite, kolega Ćiriću.

GORAN ĆIRIĆ: Još jednom, motiv je isti. Govorio sam o socijalnom statusu najvećeg broja građana u Republici Srbiji; ovaj set zakona koje predlažemo sigurno, čak i da budu usvojeni, čak i da raspravljamo o njima, neće rešiti sve probleme građana, ali važno je da budemo spremni da govorimo o tome. Mislim da je važno da otvorimo debatu i da prihvatimo ono što je realnost u Srbiji.

Ovim predlogom zakona predložili smo da su lica dužna da dostavljaju podatke iz stava 2. ovog člana dva puta u toku godine, 15. januara i 30. juna. I, u članu 58, da se podzakonskim aktom formira poseban organizacioni deo u Poreskoj upravi, sa posebno obučenim kadrovima, koji bi u saradnji sa ostalim državnim organima, MUP-om, katastrom, Narodnom bankom Srbije, Upravom carina, Centralnim registrom hartija od vrednosti, APR-om, Upravom za trezor, Upravom za sprečavanje pranja novca, vršio obradu podnetih prijava, kao proveru obveznika koji nisu podneli prijavu. Dakle, cilj je i osnovna ideja izvršiti efikasnije upoređivanje imovine fizičkih lica sa njihovim prijavljenim prihodima. Ovo bi išlo na putu ka harmonizaciji poreskih zakona sa budućim zakonom o poreklu imovine.

Evo primera: mi smo poslanici u republičkoj skupštini i imamo primer mnogih naših kolega, i bivših i sadašnjih, koje sede u republičkoj skupštini, recimo, od 1990. godine; znamo da je prosečna plata poslanika od 1990. godine do danas bila oko 500 evra na mesečnom nivou, a u nekim periodima i znatno manja. Godine 1993. plata je iznosila od pet do deset evra, znamo i sami, u godinama hiperinflacije. Godine 2000, u septembru, prosečna plata u Srbiji je bila 30 evra. Kada se podsetimo, čak je možda i precenjena ta prosečna vrednost plate od 500 evra. To znači da bi na godišnjem nivou neto prihod poslanika bio 500 puta 12 meseci – 6.000 evra. Dakle, ukoliko bi poslanik sedeо od 1990. do 2015. godine, za 25 godina, puta 6000 evra, njegov prihod bi iznosio 150.000 evra. Da ništa ne jede, da ne troši za struju, komunalije, da ne troši ništa za porodicu, njemu ne bi ostalo ni desetak hiljada evra bilo kakve uštede, a kamoli da dosegne iznos od 205.000 evra, koji je potreban za kupovinu značajnih nekretnina ili mnogo veću imovinu koju neki ljudi imaju.

Dakle, predlog ovog zakona je upravo to, da se ukrsti imovina sa plaćenim porezima i prijavljenim prihodima iz čitavog aktivnog poslovnog života.

PREDSEDNIK: Vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Ćirić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

GORAN ĆIRIĆ: Poštovana predsednica, u skladu sa članom 88, izražavam sumnju da imamo kvorum i voleo bih da proverimo kvorum.

PREDSEDNIK: Dobro.

Molim da ubacite svoje kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema, da utvrdimo kvorum.

Konstatujem da je u sali prisutan 101 narodni poslanik.

Kako nemamo kvorum, određujem pauzu u trajanju od sat vremena.

Nastavak je u 15.00 časova. Hvala.

(Posle pauze – 15.30)

PREDSEDNIK: Radi utvrđivanja broja poslanika prisutnih u sali, molim da ubacite svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice.

U sali su prisutna 133 narodna poslanika. Možemo da nastavimo sa radom.

Narodni poslanik Goran Ćirić predložio je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Ovo je još jedan predlog zakona koji smo poslanički klub Demokratske stranke i ja predložili sa ciljem ravnopravnije socijalne raspodele i ravnopravnije regionalne raspodele.

Dakle, mi smo ovde, kao Skupština, u proteklih pet godina donosili zakone koji su sistemski smanjivali prihode lokalnih samouprava. Videli smo kroz zvanične izveštaje Fiskalnog saveta da su budžeti lokalnih samouprava u izuzetno teškom stanju. Oni su čak dramatično upozorili da su neki gradovi i pred bankrotstvom, što može ugroziti fiskalnu i finansijsku stabilnost čitave Republike Srbije.

Iz tog razloga, ali i iz drugih razloga predložili smo zakon, koji kaže da se članom 1. Predloga zakona vrše izmene u članu 35. važećeg zakona tako da

jedinici lokalne samouprave pripadaju porezi ne samo na njenoj teritoriji već i van njene teritorije, i to, između ostalih poreza, i porez na dohodak građana, i to na prihode od: 74% od poreza na zarade koji se plaća prema prebivalištu zaposlenog, osim za zaposlene u javnom sektoru, uključujući opštu državu i javna preduzeća, kao i 100% udela u porezu na zarade koji plaćaju zaposleni u javnom sektoru, uključujući opštu državu i javna preduzeća, proporcionalnog i jednakog udelu populacije lokalne samouprave u ukupnoj populaciji Republike Srbije po poslednjem popisu.

Šta ovo znači? Dakle, znamo da su podaci da u Srbiji u ovom trenutku u javnom sektoru, javnoj upravi i javnim preduzećima radi oko 700.000 zaposlenih, da u Srbiji postoji 36 javnih preduzeća i da porezi pripadaju uglavnom najvećim centrima, gradovima u kojima ti ljudi rade. To je jedan od izvora nepravedne preraspodelje u regionalnom smislu. Naš predlog ide na tu stranu jer sledimo logiku da ljudi u javnom sektoru, koji rade u bezbednosti, vojsci, policiji, elektroprivredi, obrazovanju, zdravstvu, podjednako doprinose svim ljudima u Srbiji, da li živeli u Beogradu, Kragujevcu, Nišu, Novom Sadu ili manjim mestima, pa da shodno tome porezi pripadaju proporcionalno svim građanima Srbije. Na taj način bi se obezbedilo oko trista miliona evra, podeljeno sa sedam miliona ljudi, u proseku 43 evra po stanovniku, što bi značilo da za jedno malo mesto od desetak hiljada stanovnika to znači 430.000 evra dodatnih prihoda, a tim sredstvima mogu da se reše značajni problemi.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 14, protiv jedan, uzdržanih nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o odbrani.

Reč ima narodni poslanik Balša Božović.

BALŠA BOŽOVIĆ: Dame gospodo narodni poslanici, kao što ste upoznati sa stanjem u vojsci, predložili smo, poslanički klub Demokratske stranke i ja lično, set zakona koji se odnosi na vojsku, koji se odnosi na odbranu Republike Srbije.

Mnoge stvari su potpuno zastarele, mnogi se mehanizmi više ne koriste kada je u pitanju razvoj sistema odbrane. Znamo vrlo dobro u kakvom je stanju naša vojska. Znamo vrlo dobro da se u poslednjih pet godina Vlada ponaša kao da nam vojska ne treba, kao da vojnici ne zaslužuju pristojan život, kao da oni nemaju prava da svoje porodice obezbede na jedan siguran i normalan način, kao što to rade njihove kolege iz inostranstva. Vojnici su sve siromašniji i u velikoj meri danas napuštaju svoju profesiju.

Ono što je veliki problem za budućnost u Srbiji jeste što će postojanje vojske biti zaista teško održivo bez vojnika, bez onih koji tu vojsku zapravo čine. Sutra se može dogoditi da Srbija ima najmoderniju tehnologiju kada su u pitanju avioni, borbena sredstva, vozila i sve ono što čini jednu vojsku dobro opremljenom, ali ako nemamo vojnike i ako oni nemaju dobar doručak, ako ne mogu da prehrane svoju porodicu, ako ne mogu da plate svoje račune, onda ta vojska zaista nema budućnost. To nisu ni avioni, to nije tehnika, to su ljudi, to su pre svega patriote koji su za svoju životnu profesiju odabrali vojničku profesiju, što svakome od nas treba da služi na čast, pa naravno i Vladi Republike Srbije, koja ih iz godine u godinu sve više siromaši i sve više ponižava.

Ne možemo da govorimo danas o vojsci kroz avione koje smo poručili, a stari su preko dvadeset ili trideset godina. Ako vojnik nema čizme koje mogu da pretrpe zimu, ako nema cipele u kojima može da hoda na proleće i leto, onda ta vojska jednostavno nema dostojanstvo. Onda je pitanje na koji način želimo da građanima objasnimo da smo zapravo za to da im obezbedimo bezbednost, da im obezbedimo sigurnost, ako se nebezbedno i nesigurno osećaju i sami vojnici.

To je suštinska razlika između perioda kada je ministar odbrane bio Dragan Šutanovac, kada je vojska bila moderna, profesionalna, dobro opremljena i zadovoljna svojim primanjima, za razliku od vremena kada je vodi bivši julovac. Zahvalujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 16, protiv jedan, uzdržanih nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o glavnom gradu.

BALŠA BOŽOVIĆ: Mnogo me raduje kada svaki predlog zakona poslaničkog kluba Demokratske stranke naide na reakciju pozicionih poslanika.

Ono što je sada na dnevnom redu jeste predlog. Imamo izbore u Beogradu u redovnom roku, oni će biti u martu sledeće godine; ovo nije izborna godina i imamo jednu fer ponudu za vas – da pred te izbore usvojimo zakon, u godini koja nije izborna, i da po Zakonu o glavnom gradu sutradan, kada dođe vreme za izbore, gradonačelnika biramo neposredno. Znam da će u tom slučaju biti potpuno drugačija srazmera snaga nego što je danas.

Želim da predložimo neposredan izbor gradonačelnika Beograda, gradonačelnika glavnog grada, zato što građani žele da znaju za koga glasaju. Oni žele ime i prezime čoveka, koji ima integritet, koji ima program, koji ima rezultate iza sebe i koji može Beograđane da uveri da je on najbolje rešenje za njih. Ne možete se doveka kriti iza Aleksandra Vučića. Ne možete se doveka kriti iza onih lažnih obećanja koja ste dali još 2012. godine, pre više od pola

decenije. Ne možete se kriti iza takozvanih pobeda, a te pobeđe se tiču izborne krađe, kupovine glasova i svega onoga što je bila tema u godinama iza nas.

Mi predlažemo neposredan izbor gradonačelnika po modelu kako je bio izabran i pokojni Nenad Bogdanović, kao jedini neposredno izabrani gradonačelnik Beograda u njegovoj istoriji. Kao takav, imao je sjajne rezultate: preporodio je infrastrukturu, vratio sve ono što ste devedesetih godina, upravo u ovoj koaliciji, oduzeli građanima i, jednostavno, vodio Beograd na način da je ceo svet priznavao Beograd kao grad budućnosti. Dobili smo taj epitet i kao stranka i kao neko ko je vodio taj grad, a naravno i Beograđani, koji su zajedno sa pokojnim gradonačelnikom Nenadom Bogdanovićem ostvarivali sve ove pobeđe i pokušavali da od Beograda naprave zaista pristojno mesto za život.

Mislim da je ovo jedinstvena prilika da pokažete da li se plašite tih izbora i da li ćete građanima dozvoliti da oni kažu ko će sutradan da bude njihov gradonačelnik i čovek kojem će dati glas, kome će verovati na reč i kome će zaista poverovati da Beograd opet može da postane svet, da opet može da bude pristojno mesto za život, drugačije nego što je u poslednje četiri godine. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 14, protiv dva, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju Anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica o ulozi i odgovornosti najviših organa vlasti u bespravnom rušenju objekata u beogradskoj četvrti Savamala i utvrđivanju činjenica o odgovornosti lica koja su izvršila rušenje navedenih objekata.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem.

Kada je u pitanju Savamala, kako bi me interesovao odgovor bilo kog člana Vlade ili predsednika Republike Srbije šta bi se dogodilo da njima neko sruši kuću, da njima neko sruši stan, da vi budete, predsednice Skupštine, ti koji ste isterani iz svoje kuće, vezani usred noći, onemogućeni da pozovete policiju, ili omogućeni, ali ta policija da ne dođe. To su stvari koje tiše Beograđane i građane Srbije iz prostog razloga što to sutra može da se desi bilo kome od nas. Umesto Savamale, moglo je da se dogodi da bude srušen dom zdravlja. Umesto Savamale, moglo je da se dogodi da bude srušen neki objekat javne namene. Policija nije reagovala te noći. Ministar policije još uvek je ministar i nije podneo ostavku. Direktor policije je još uvek direktor i nije podneo ostavku. Predsednik Vlade je postao predsednik Republike.

Pogledajte samo koliko se izbegava ova tema, iz prostog razloga što cela čaršija zna ko je rušio u Savamali, ko je naredio rušenje Savamale, ko je sutradan uklanjao dokaze u Savamali. To su stvari koje krijete, ali nikada nećete moći da

ih sakrijete, svako od vas zna da ćete kad-tad doći u situaciju da ćete se sa ovim suočiti.

I, samo da znate, nikada nećete imati podršku nijednog pristojnog Beograđanina, nijednog pristojnog građanina Srbije s obzirom na to da ste pokazali ne samo da pljačkate građane, da ih siromašite, već da ste nasilni, da rušite objekte, da rušite nečije domove i da apsolutno nemate namjeru da odgovarate za to.

Verujte mi da nakon formiranja ovog anketnog odbora, koji je jedan od prvih... Uz anketni odbor za „Helikopter“, uz sve one druge afere za koje smo predložili anketne odbore, ovo je jedna od stvari koje će biti prve nakon promene vlasti. A vaši najviši funkcioneri će, naravno, za to odgovarati. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 16, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog Zakona o dopunama Krivičnog zakonika.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem.

Predsednik Demokratske stranke Dragan Šutanovac je u prošlom sazivu Skupštine, kada je bio narodni poslanik, predložio zakon prema kojem bi svakom registrovanom nasilniku u porodici obavezno bilo oduzeto vatreno oružje. Dešava se da oni koji izvrše to krivično delo budu pušteni, zadrže svoje oružje koje su legalno stekli, po zakonu, i izvrše krivično delo pokušaj ubistva ili ubistvo. Novine su pune, crna hronika je puna primera da je muž ubio ženu, ubio decu, da se nasilje u porodici završi tragedijama i velikim brojem smrtnih slučajeva.

Ovo je jedan predlog zakona koji nema apsolutno nikakve veze sa politikom, ali ima sa zdravim razumom. Ono što je problem kod zakona koji predlaže većina jeste što se ti zakoni ne temelje na pravdi i razumu. Ovo je pravda i ovo je razum. Samo takvi zakoni mogu biti poštovani od strane građana i od strane većine u ovom parlamentu. Zato vas molim da usvojite ovaj zakon, da ga stavite na dnevni red. Niko se neće prijaviti, ja prvi neću kao ovlašćeni po ovom zakonu i neću koristiti svoje pravo da o njemu pričam dvadeset minuta i obrazlažem. Na ovaj način je bilo moguće sačuvati, od trenutka kada je Dragan Šutanovac predložio ovaj zakon, preko pedeset života u Srbiji. Zato vas molim da samo jednim stiskom dugmeta spasemo nekih narednih pedeset života u narednih šest meseci do godinu dana.

Ovo su stvari koje su životne i ljudske. Ovo su tragedije sa kojima se čak i vi svakodnevno suočavate ili ih susrećete u svom kraju, svojoj opštini, svom gradu. Pomozite svojim sugrađanima da se ovo više nikad ne ponovi, da onome ko je registrovan kao nasilnik policija po sili zakona oduzme oružje momentalno.

Razgovarali smo o nasilju u porodici, razgovarali smo o nasilju nad ženama, a često su žene te koje su žrtve u najvećem broju slučajeva, ali ne samo one. Zato vas molim da na ovaj način pokušate da uradite nešto dobro za porodice u Srbiji, za brigu o porodici u Srbiji, jer su ovo stvari koje su pre svega životne, a ne političke. Ovo su stvari koje su moralne. I tome ne treba da se smeje neki poslanik vladajuće većine i da dobacuje, već treba da pritisne dugme i da se ovaj zakon napokon doneše. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 18, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem, predsednici Narodne skupštine.

Bio sam, kao i sve moje kolege iz opozicije, protiv tog međudržavnog sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata iz prostog razloga što je to krovni zakon kojim se omogućava pljačka državnih resursa i zemlje u gradu Beogradu, u Srbiji, kada je u pitanju poljoprivredno zemljište u Vojvodini.

Ovim zakonom je omogućeno da jedan privatni investitor koji je blizak vrhu Srpske napredne stranke, uz sve privilegije koje mu je dala većina u ovom parlamentu, bude povlašćeni investitor, a to znači da dobije sve besplatno, da ne uloži ni jedan jedini dinar, a da sve što se izgradi plate građani, osiromašeni, svojim platama i penzijama. Dakle, to je ono što je suština greške koju ste počinili i kojom je Srbija poražena, osramoćena i osiromašena.

Iz tog razloga apelujem na vas. Nisam siguran da ćeete to uraditi zato što korist od ovoga ima neposredno i vrh Srpske napredne stranke, ali valjda nije sve ono što se priča istina, a to je da samo vi živate bolje, dok građani žive sve siromašnije i sve gore. Jako je važno da omogućimo na neki način ravноправnost svih investitora u Srbiji, da ne budu povlašćeni samo oni koji su vaši priatelji, nego da to mogu sutra da urade i građani Srbije koji su investitori, domaći privrednici i domaći vlasnici određenog kapitala.

Šta se na kraju dogodilo? Na kraju smo imali „Beograd na vodi“ kao jedan propali projekat, o tome se piše i dan-danas, imamo jednu zgradu koja nikako da se završi. Petu godinu vi ne možete da završite jednu jedinu zgradu na području savskog amfiteatra! Dragan Šutanovac i nekadašnji ministar Oliver Dulić su za svega dve ili tri godine izgradili 5.000 stanova u naselju „Stepa Stepanović“, i tadašnji gradonačelnik Dragan Đilas. Mislim da je veoma važno da se na tim primerima gledaju rezultati kakvi su bili, a kakvi su danas.

Ne možete danas da gradite stanove od 3.500 evra po kvadratu i da govorite građanima Srbije – pa to je za vas. Ko od njih ima novac da kupi stan od 3.500 evra po kvadratu?! Obećavali ste 300 evra po kvadratu, a nudite im stanove od 3.500 evra po kvadratu. To je laž. Da li vi zaista mislite da su građani ludi? Naravno da nisu ludi. I naravno da na taj način ne možete i nećete moći u narednom periodu da vodite ovu zemlju. Zahvalujem.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 17, protiv jedan, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o radu.

Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: U pitanju je, popularno nazvan, zakon o zapošljavanju mladih. To su neke teme koje smo izabrali zajedno sa svojim kolegama iz poslaničkog kluba zato što smatramo da su mlađi budućnost. Ni na jedan jedini način nećemo predložiti ili uraditi bilo šta što će njih ohrabriti da izađu i pobegnu iz ove zemlje, a to se dešava iz godine u godinu u sve većem i većem broju.

Pedeset hiljada radnih dozvola je izdala Agencija za rad u Nemačkoj prošle, 2016. godine za Srbiju, za Bosnu i za Makedoniju. Godine 2015. izdala je 16.000 radnih dozvola; godinu dana kasnije 50.000 radnih dozvola! Hoću da vam kažem da se broj ljudi koji izlazi iz Srbije uvećava drastično iz godine u godinu.

Ovo je zakon koji stimuliše mlađe da razmisle i da možda ostanu u ovoj zemlji, da nije sve u stranačkom i partijskom zapošljavanju, da nije sve u vezama, kada su u pitanju funkcioneri na lokalnu, kada su u pitanju funkcioneri u Vladi, kada su u pitanju funkcioneri u Skupštini Republike Srbije; da ne može da se nakon zabrane zapošljavanja u Skupštini Srbije zaposli preko 250 partijskih kadrova Srpske napredne stranke koji nemaju školu, koji imaju kupljene diplome, a da onima koji su pošteno završili srednje škole, pošteno studirali jedina alternativa bude ulica ili odlazak iz Srbije.

Zato je zakon o zapošljavanju mladih, kroz izmene i dopune Zakona o radu, veoma važan, zato što stimulišemo da u srednjim školama i na fakultetima bude praksa koja će biti plaćena. Da bi mlađi ljudi bili konkurentniji na tržištu radne snage, bilo bi dobro da tokom studiranja i školovanja imaju i određenu praksu i da znaju kako izgleda posao za koji apliciraju ili profesija kojom žele da se bave. Mislim da je ovo način da se oni stimulišu da ostanu u Srbiji i da svoje znanje i energiju upotrebe u Srbiji, a ne u Nemačkoj, Austriji; da ne kažem da apsolutno niko od njih ne ide u Rusiju, iako je mnogima od vas to neko merilo kako naše društvo sutra treba da izgleda.

Ono što je ovde važno jeste da se zakon odnosi na one od 15 do 30 godina. Vlada Republike Srbije bi dala pedeset miliona evra na godišnjem nivou, a ovaj zakon bi pre svega stimulisao da oni neformalno zaposleni postanu sutra formalno zaposleni, da mogu da koriste privilegije poput računa u banci, kredita, poput mnogih drugih stvari za koje danas absolutno ne mogu, ili mogu samo da sanjaju.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 15, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o utvrđivanju javnog interesa i posebnim postupcima eksproprijacije i izdavanja građevinske dozvole radi realizacije projekta „Beograd na vodi“.

Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem.

U pitanju je leks specijalis. Ne bih da zvučim neskromno, ali ponosan sam na to što je poslanički klub Demokratske stranke, zajedno sa nekolicinom samostalnih poslanika, jedini bio protiv leks specijalisa i usvajanja leks specijalisa u tadašnjem sazivu Skupštine Republike Srbije. Uvek smo bili protiv toga zato što nije moguće ono što se zapravo dogodilo i naravno da će ta nepravda biti ispravljena. „Beograd na vodi“ je smišljen radi korupcije, odnosno ispumpavanja novca građana Beograda i građana Srbije, s jedne strane i, s druge strane, menjanja našeg identiteta.

Neki poslanici su govorili da je Dubai jedan od najlepših gradova u Evropi. Oni su npr. zdušno podržavali ovaj projekat i ovaj zakon, ali ono što se dešava u Beogradu jeste činjenica da Beograd nikada neće biti kao Dubai zato što to nije deo našeg kulturnog nasleđa. Naše kulturno nasleđe je ustavna kategorija i to oni koji žele da znaju – znaju. Oni koji ne žele da čuju, nikada to neće čuti, nažalost. To je deo našeg kulturnog nasleđa. Leks specijalis je kršenje svih sistemskih zakona i mnogih tačaka Ustava Republike Srbije.

Vi imate većinu, promenite Ustav, pa donesite da je kulturno nasleđe zapravo nasleđe Ujedinjenih Arapskih Emirata u Srbiji, a ne nasleđe kulturno i naša kulturna baština. Ne postoji drugi način da se ovaj bezobrazluk koji ste vi usvojili u Narodnoj skupštini na ovaj način dozvoli, sem to da vam absolutno nije stalo šta je naša istorija, šta je naša kultura, šta je naša nacija. Najvažnije je da neko tamo uzme zemljište u vrednosti od milijardu evra, da se na neki način finansira iz džepa građana i budžeta Republike Srbije nečija privatna kafana, nečiji privatni šoping-mol, neka zgrada koja ima cenu 3.500 evra po kvadratu. Tri i po hiljade evra po kvadratu! I vi govorite da je to javno dobro?!

Tajkuni koji su kupili te stanove su javno dobro za vas, ali nisu javno dobro za građane Republike Srbije, oni će od ovog imati samo trošak. Svaku bebu koja se rodi u Srbiji po ovom projektu ste zadužili preko hiljadu evra; svaka beba koja se rodi, rodi se sa minusom od hiljadu evra jer ste ovako pljačkaški zakon pred očima javnosti usvojili u Skupštini Republike Srbije. Zahvaljujem.

(Marijan Rističević: A šta si tu uradio u životu?)

(Radoslav Milojičić: Možete li da upozorite ove što dobacuju?)

PREDSEDNIK: Niste čuli šta je govorio poslanik Balša Božović, to prija ušima. Ove uvrede koje slušamo otkako je počeo da predlaže. To prija ušima.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Malo slušajte šta se ovde izgovara i kako se blate ljudi ovde. I kako se blate poslanici koji glasaju za nešto. Po Ustavu je pravo poslanika da glasa za, protiv ili uzdržan. A satima slušamo uvrede na tu temu. I onda ste osetljivi kad neko nešto glasno prokomentariše.

(Marinika Tepić: Pa psuje.)

Ne psuje, nemojte da izmišljate. Mene bi bilo sramota da ovde izgovaram takve reči – upropastila sam državu u poslednjih dvadeset godina kako ste vladali.

Hvala što ste pomagali u tome, poslanice Jerkov. Bili ste predsednik Parlamenta kada je Igor Pavličić učestvovao u tome.

(Aleksandra Jerkov: Nisam pomagala.)

Izvinjavam se. Da, ja umem da se izvinim, za razliku od vas. Volela bih da čujem jednom da se vi izvinite.

Zaključujem glasanje: za 16, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Predlog poslanika Balše Božovića je da se dnevni red sednice dopuni Predlogom zakona o izmeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

BALŠA BOŽOVIĆ: Ovo je takođe drugi deo zakona o zapošljavanju mladih. Zakonom se predviđa stepenasta stopa doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, tako da je za najmlađe najniža a onda se povećava sa brojem godina života, do tridesete godine, kada je 30%.

Ono što je predlog jeste da se stimulišu poslodavci. Mi smo testirali ovaj predlog zakona upravo na njima, zato što im je jeftinije da zaposle mlađog čoveka bez radnog iskustva, nego da izvlače keš i da ih na crno plaćaju. I njima je mnogo važnije i, prepostavljam, inspekciji rada bi bilo mnogo korisnije, a prepostavljam i Vladi Republike Srbije ukoliko želi da spreči odlazak mladih ljudi iz Srbije.

Mi smo imali mnogo debata, imali smo mnogo razgovora sa mlađim ljudima. Imate one koji su najbolji, najbolji mlađi u svojim profesijama, na

takmičenjima u znanju, na debatama o nauci, na olimpijadama nauke osvajali su prva mesta. Još dok su u srednjoj školi, velike međunarodne kompanije pokušavaju da ih unapred privuku tako što ima daju stipendije. Da li je moguće da se o najvrednijem resursu u Srbiji, pametnim mladim ljudima, više brinu strane kompanije nego Vlada Republike Srbije, na čelu sa Srpskom naprednom strankom? Kako je moguće da strane kompanije daju određene stimulanse, određene stipendije, da vode mlade na najbolje univerzitete iz srednjih škola u Srbiji, a da Vlada Republike Srbije i SNS apsolutno ne vode o tome ama baš nikakvog računa?

Znam da se vi stidite tih mlađih ljudi koji su pametni i imaju uspeha već u srednjoj školi zato što oni nisu kupovali svoje znanje i nisu kupovali svoje diplome. Oni su vredno učili i na taj način su već pobedili u jednoj životnoj utakmici koju ste vi, gospodo iz Srpske napredne stranke, izgubili, zato što najveći i najvredniji resurs Srbije gazite, pljujete na njega, unižavate ga, izbacujete iz Srbije i prodajete za jeftine pare. Odričete se znanja zato što znate da je onaj ko poseduje znanje najveća opasnost po vas.

E, nećete moći još dugo, zato što ne možete mlade ljudi da isterate iz Srbije, i to je ono što je najveći paradoks vašeg načina vladanja. Mladi će da ostanu u svojoj zemlji, mlađi će da promene lošu vlast i napraviće od Srbije zemlju u kakvoj žele da žive. Zahvalujem.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 14, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija.

Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvalujem.

Kada su u pitanju penzije, to je stečeno pravo, o tome smo govorili više puta u svim mogućim raspravama koje su se ticale prava čoveka; pre svega, njegovo neotuđivo pravo na imovinu, odnosno svojinu koju ima nad svojom imovinom. Svojina je ovde ugrožena na način da ste nekome nešto uzeli, kao kada biste nekome uzeli televizor iz kuće, kao kada biste nekome uzeli frižider iz kuće, kao kada biste nekome uzeli veš-mašinu iz kuće. Znam da to vas nije briga zato što vi imate novca da živite u stanovima od 3.500 evra po kvadratu, da imate na stotine kupatila, stotine kuhinja, veš-mašina, televizora itd., ali građani koji su časno i poštено zaradili svoj novac imaju pravo na samo jedan televizor. E, i taj jedan ste na ovaj način hteli da im otmete iz ruku.

Milion i sedamsto hiljada penzionera je danas u Srbiji. Za 700.000 njih ste smislili da ih opljačkate da bi se vaši privatni projekti, kao „Beograd na vodi“, plaćali iz tih smanjenih penzija.

PREDSEDNIK: Poslaniče, prestanite da vredate. Prestanite da vredate. Obrazložite predlog.

BALŠA BOŽOVIĆ: Ne vredam ja penzionere. Vredate ih vi, zato što ste im smanjili penzije. Samo govorim da te privremeno smanjene treba da se vrate.

PREDSEDNIK: Ne, vi vredate sve nas. Mene lično vredate.

BALŠA BOŽOVIĆ: Ne, ne vas. Pričam o penzionerima.

PREDSEDNIK: Nisam penzioner, ali me vredate.

BALŠA BOŽOVIĆ: Pa niste vi sebi smanjili platu, nego ste njima smanjili penzije!

PREDSEDNIK: Poslaniče, nemojte da se svađate. Nemojte da vredate.

BALŠA BOŽOVIĆ: Ne svađam se nego govorim istinu.

PREDSEDNIK: Vredate većinu poslanika ovde u Parlamentu.

BALŠA BOŽOVIĆ: Govorim istinu. Penzioneri danas u Srbiji ne mogu da plate porez na imovinu. Penzioneri ne mogu da se leče, penzioneri ne mogu da plate svoje životne troškove, lekove; ne mogu da daju džeparac unucima, unukama; ne mogu da voze kola zato što nemaju novca od svoje penzije za gorivo; ne mogu da imaju kvalitetnu ishranu. Oni ne mogu da budu ukorak sa kulturom ili da sa novcem koji imaju posećuju kulturne manifestacije, zato što nemaju novca apsolutno nizašta. Vi ste ih osudili na doživotnu robiju, bez prava na pomilovanje, a ti ljudi su izgradili ovaj grad.

PREDSEDNIK: Daću pravo na povredu Poslovnika, a razmišljjam da onda napravimo pauzu. Ovo više ovako ne može, ovo je izgubilo svaki smisao. Više nema veze sa odredbama Poslovnika koje su predvidele predlaganje dnevnog reda i dopune dnevnog reda. Ovo služi za direktne uvrede većine poslanika koji sede ovde u Parlamentu.

Nisam u stanju, običan sam čovek, emotivna sam... Ako neko čitav dan ovde upućuje uvrede poslanicima da smo lopovi, da smo kriminalci, da nekog osuđujemo na doživotnu kaznu, emotivno, jednostavno, ne mogu da vodim sednicu. Ako se ovako nastavi, puno sreće drugi put. Ovo stvarno nema smisla.

(Radoslav Milojičić: Raspišite izbole.)

Ako to želite, to ćete i gledati, nije problem za nas.

Vrlo tolerantno vodim sednicu. Počeću da prekidam, jer ovo više nema nikakvog smisla. Ovo nije u skladu sa Poslovnikom. Niko više ne obrazlaže predlog zakona koji imamo ispred sebe, niko. Uvreda, uvreda, uvreda, pljuvanje, uvreda, uvreda. Ja ne mogu ovako da vodim sednicu. Razmislite o tome, i ja ću zaista da razmislim.

Nema još mnogo predloga, nije u tome problem, izdržaćemo, ali stvarno ovo više ni na šta ne liči, ni na šta ne liči. Kad bi neko predložio ozbiljan zakon, niko to više ne bi uzimao za ozbiljno.

Obrazlažete time što vredate ljude. Pa ko će za to da glasa? Da, deset glasova „za“. To nema smisla, nikakvog.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović, povreda Poslovnika.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem, gospođo Gojković. Ukazujem na povredu člana 107. Poslovnika Narodne skupštine.

(Radoslav Milojičić: Nismo glasali o ovome.)

PREDSEDNIK: Pa sačekajte, biće glasanje. Izvinjavam se, je l' bilo i kvoruma pre glasanja? To može, a ovo ne može. Kako? Prestanite, stvarno, pustite me da vodim sednicu. Evo, sada će biti i tačka da me smenite, pa, Bože moj, ako imate dovoljno glasova, smenićete me. Ali nemojte vikom da usmeravate vođenje sednice.

Izvinjavam se, poslaniče, nisam vas slušala. Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospođo Gojković, povređen je član 107. Ceo dan poslanici Srpske napredne stranke slušaju najgore moguće uvrede na sopstveni račun, na račun svoje stranke, na račun Aleksandra Vučića.

Nismo ništa ukrali. Ja ne mogu da kupim stan u „Beogradu na vodi“, Marijan Rističević ne može da kupi. Dragan Šutanovac može da kupi stan u „Beogradu na vodi“, može da kupi obe zgrade koje su izgrađene u „Beogradu na vodi“. Balša Božović, koji kuka za decom koja nemaju za kifle, on i njegov otac mogu da kupe obe zgrade u „Beogradu na vodi“.

Gospodine Božoviću, pošto ste nam držali predavanje...

(Predsednik: Poslaniče, samo se meni obraćajte, molim vas.)

Dakle, evo ja sad nudim gospodinu Božoviću, neka doneše svoj indeks sa fakulteta, ja će doneti svoj, doneću indeks Aleksandra Vučića, pa neka cela Srbija zna i neka cela Srbija vidi ko je bio kakav student i na čijoj strani je pamet Srbije. Da li na strani onih koji su upropastili i državu, i vojsku, i policiju i privredu, koji su sproveli pljačkašku privatizaciju, ili je pamet Srbije, ili su mлади Srbije na strani Aleksandra Vučića, na strani Srpske napredne stranke, na strani onih koji vuku Srbiju napred iz blata u koje su nas uvukli Dragan Šutanovac, Balša Božović, Vuk Jeremić, Saša Janković i njima slični.

Molim vas, nemojte da dozvolite da se dopune dnevnog reda pretvore u nastavak najgorih mogućih uvreda...

(Radoslav Milojičić: Vreme.)

... Inače će svi poslanici iz Srpske napredne stranke da podignu Poslovnik i uzvratre istom merom...

(Radoslav Milojičić: Prošla su dva minuta.)

... Na reči bitangi, kriminalaca i lopova koji su upropastili Srbiju.

PREDSEDNIK: Trudim se da vodim sednicu i da poštujem sve poslanike. Čuli ste šta sam i sama rekla, zaista nisam u stanju da vodim... Molim vas, poslanici...

Poslaniče Martinoviću, molim vas, da li želite da glasamo? (Ne.)

Izvolite, poslaniče.

GORAN ĆIRIĆ: Reklamiram povredu Poslovnika, člana 27: „Predsednik Narodne skupštine predstavlja Narodnu skupštinu...“; drugi stav: „Predsednik Narodne skupštine stara se o primeni ovog poslovnika“. Vi ste morali da reagujete na ovo što smo čuli od prethodnog govornika koji je reklamirao Poslovnik; dozvolili ste da komentariše privatni život drugih poslanika i time prekršili i druge članove Poslovnika. Mislim da ste i danas bili tolerantniji i pokazali svoj drugačiji odnos prema poslanicima opozicije i poslanicima pozicije, posebno šefu poslaničke grupe koji je malopre reklamirao Poslovnik a govorio o svemu drugom sem onoga što se tiče Poslovnika.

Gospodin Balša Božović je obrazlagao svoj predlog zakona. Vi ste morali da dozvolite da glasamo o tom predlogu zakona. Na ovaj način ste uticali na odluku Skupštine jer ste u međuvremenu dali pravo za reklamaciju Poslovnika, umesto da po obrazlaganju njegovog predloga zakona pristupimo glasanju i utvrdimo da li se prihvata taj predlog zakona. Dakle, vi ste i sami svesni da ste prekršili Poslovnik ovog puta, i to nije prvi put.

PREDSEDNIK: Poslaniče, čitav dan, od 10 časova jutros pokušavamo da utvrdimo dnevni red. Pravo poslanika je da predlažu dopune dnevnog reda. To je pravo, ali nije pravo da neko obrazlaže svoj predlog dopune dnevnog reda na uvredljiv način po sve nas. To se dešava od 10 časova jutros. Nije prvi put, ali sve je gore i gore.

Znam da se nećete složiti, jer ne želite da dođete do istine da svaka priča ima dve strane. Govorite uvek isključivo o jednoj strani, a ne vidite i ne čujete sebe. Znači, čitav dan vredate poslanike koji su glasali za pojedine zakone, vredate predsednika države i vredate mnoge druge političare i javne ličnosti, ne znam već koga niste spomenuli, a o predlozima zakona nismo čuli ama baš ništa. Trudim se koliko mogu, ali zaista je količina uvredljivih izraza koje je izgovorio poslanik Balša Božović... Ovo do sada još nekako, ali ono što izgovara Balša Božović prelazi sve granice nekog iole pristojnog i fer-pleja u politici.

Ne može neko stalno da govori da je neko lopov, da neko krade i da neko nešto uradi da bismo se svi mi obogatili. Ja bih se menjala sa poslanikom Balšom Božovićem što se tiče materijalnog statusa. To me vređa, zaista me vređa.

(Balša Božović: Kad biste se menjali?)

Odmah, sada. Uzmite sve što imam, ja uzimam vašu imovinu. Odmah, krenite od plate.

(Balša Božović: Da li možete? Da li hoćete?)

Izvinite se poslanicima.

Ne, nismo u kafani. Nije smešno. Ima nas kojima nije smešno. I nismo cinični. Evo, ja ne umem da budem cinična.

Povredu Poslovnika nisam napravila. Prekinuću svakog ko bude nastavio da vređa poslanike. Predlažite zakone, ali nemojte da vređate nikog u ovoj državi.

Glasaćemo, ali ne vidim šta sam ja tu uradila i kako ja to kršim Poslovnik od jutros u 10 časova, kad mirno slušam sve i svašta danas.

Mislim da Administrativni odbor ozbiljno treba da prouči ovaj poslovnik, da utvrdi sve manjkavosti i da stvarno uozbiljimo ovaj rad.

A od izbora se ne beži.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojičić.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Predsednice, mislim da ste prekršili član 108, da se o redu na sednici stara predsednik Narodne skupštine, a mogu da navedem još neki član: čl. 106. i 107.

(Predsednik: Članovi 106. i 107. su bili.)

Rekao sam i član 108.

Javno, pred medijima, pošto sam malopre optužen od gospodina Martinovića da imam stan na Vračaru – svaka nekretnina van Smederevske Palanke koja se vodi na mene, moju majku, oca, babu, suprugu i dve rođene sestre, odmah će biti poklonjena. Zaista više nema smisla da se takve laži izgovaraju! Ja razumem malo, i ja nekada preteram, ali da nekoga tako optužite zaista nema smisla.

PREDSEDNIK: Dobro. Mislim da ste i vi shvatili kako je strašno kada neko iznosi nekakve optužbe. A mi čitav dan slušamo kako Aleksandar Vučić nešto radi da bi stekao ne znam ni ja kakvu korist. Sada ste shvatili o čemu se radi. Da li ste shvatili? Nemojte onda to da radite.

Molim poslanike da idemo dalje. Ako ne možemo, bože moj, vidimo se sutra. Ako ne sutra, vidimo se prekosutra, ili malo sutra, meni je svejedno. Ja bih da radimo ozbiljno, zaista. Molim poslanike da probamo da radimo.

Stavljam na glasanje ovo što je predložio poslanik Balša Božović. To je bilo pre dvadeset minuta. Čuli ste obrazloženje. Izvolite, glasajte.

Zaključujem glasanje: za 13, protiv jedan, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o Vojsci Srbije.

Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem.

Ovaj zakon predložio sam ja, a u konsultaciji sa generalom Sretom Malinovićem dao sam ovo obrazloženje. Kao jedan od heroja mnogih ratova devedesetih godina, veliki profesionalac i pilot koji je i 1999. godine imao prilike da se suoči sa višestruko nadmoćnjim neprijateljem, savetovao je da situacija u Vojsci nije dobra i da se zakonskim rešenjima mora popraviti, između ostalog, i materijalno stanje vojnika.

U Skupštini su, naravno, i drugi generali, poput gospodina Delića, koji takođe razumeju o čemu se ovde radi.

Vojnik u Srbiji danas je ponižen. Vojnik u Srbiji ima platu sa kojom ne može da kupi stan, a država mu taj stan ne garantuje, ne može da mu obezbedi. Vojnik u Srbiji je danas u situaciji da jednostavno ne može da plati svoje račune, ne može svoju porodicu da prehrani, ne može svoju decu da odškoluje. To su problemi sa kojima se danas suočavaju oni koji su branili našu zemlju i koji će, ne daj bože, biti u prilici da ponovo brane našu zemlju.

Bezbednost i sigurnost zemlje je ugrožena ovakvim materijalnim stanjem Vojske, zakonima koji postoje, a međusobno nisu usaglašeni, mnogim merama koje se više u Vojsci ne podrazumevaju, a za vreme gospodina Šutanovca kao ministra odbrane su se podrazumevale.

Kada sam pitao gospodina Šutanovca da li je moguće i da li je siguran u to da će uspeti da sproveđe profesionalizaciju Vojske i ukine redovno služenje vojnog roka, bio sam skeptičan tada, a on me uverio da je čak i to moguće ukoliko predano i vredno radite na tome da Vojska Srbije izgleda poput najboljih armija u regionu i Evropi.

Međutim, situacija je danas mnogo gora, situacija je znatno lošija po njihov život. Jednostavno, vojnici nemaju svoj stan, nemaju svoju kuću. Ja nemam svoj stan, ni moj otac nema stan u vlasništvu. Moja porodica nema stan, za razliku od gospodina Martinovića ili braće Vučić...

PREDSEDNIK: Poslaniče, izričem vam opomenu, zato što ovo stvarno nema smisla. Nema smisla. Pa neka mi je na čast.

(Balša Božović: Da li mogu da završim?)

Ne možete. Ne možete da vredate, ne možete da završite. Ne možete tako. Ne može. Eto, jednostavno ne može ono što nema veze sa zakonom. Poslovnik će se poštovati. Lične uvrede zadržite za ulicu. Nema smisla.

Stavljam na glasanje predlog.

Molim poslanike da se ne izjašnjavaju uopšte jer ovo nije nikakav predlog zakona, ovo je izigravanje Poslovnika.

O čemu da se glasa? O seriji uvreda. Nema smisla.

Zaključujem glasanje: za 13, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Radoslav Milojičić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o odbrani.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Uvažena predsednica, dame i gospodo narodni poslanici, ovo je izuzetno važan zakon. Ovo je izuzetno važan zakon, kao što je i sistem odbrane izuzetno važan sistem kako za nas tako i za čitavu državu.

Odmah da kažem da ne očekujem da će Srpska napredna stranka sa svojim koalicionim partnerima prihvati predložene izmene i dopune Zakona o odbrani zato što znamo kakav je odnos Srpske napredne stranke prema sistemu odbrane i prema sistemu bezbednosti u celini, jer je za ministra odbrane postavila gospodina Aleksandra Vulina a za direktora BIA gospodina Bratislava Gašića.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. stav 1. tačaka 4, 6. i 9. Ustava Republike Srbije kojima je predviđeno da Srbija uređuje i obezbeđuje odbranu i bezbednost svih njenih građana u celini.

Zakon o odbrani je nedovoljno obuhvatan i ne pruža odgovore na suštinska pitanja. Jedan od razloga za ovo je zastarelost osnovnih strateških dokumenata, ali i zanemarivanje aktuelnih bezbednosnih situacija kako u zemlji u kojoj živimo, Srbiji, tako i u regionu u kojem živimo. Nužno je uspostavljanje sklada sa drugim zakonima, pre svega sa Zakonom o vanrednim situacijama.

Ponosan sam na ljudе koji su radili na izmenama i dopunama Zakona o odbrani sa mnom, i na gospodina Petra Radojičića, generala i na generala Sretu Malinovića. Zaista ne znam šta je sporno u izmeni osam članova koju je predložila Demokratska stranka. Ne znam, zaista, šta je sporno, sem toga što je ove izmene i dopune Zakona o odbrani predložila Demokratska stranka, i šta je sporno u članu 1. gde se kaže da su osnovni strategijski dokumenti Strategija nacionalne bezbednosti Republike Srbije, Strategija odbrane Republike Srbije, Doktrina Vojske Srbije i dokumenti u oblasti nevojnih izazova, rizika i pretnji.

Ne znam, zaista, šta je sporno u stavu 4. koji se menja i glasi: „Osnovni dokument planiranja upotrebe snaga je Plan odbrane Republike Srbije, čiji su sastavni deo Plan upotrebe Vojske Srbije, Plan mobilizacije Vojske Srbije i izvodi iz planova razvoja odbrane“, sem što je to sporno za vas iz Srpske napredne stranke jer je svaki vaš ministar odbrane koji je nov lošiji od vašeg starog ministra odbrane kojeg ste predložili. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 14, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Poslanik Radoslav Milojičić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopuni Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Izvolite.

Reč ima Milorad Mirčić, povreda Poslovnika.

MILORAD MIRČIĆ: Reklamiram povredu čl. 104. i 108. Ono što je interesantno jeste da prilikom održavanja svake sednice Skupštine postoji jedan unapred pripremljen scenario. Naime, ovde se poslanici direktno prozivaju imenom i prezimenom, što je Poslovnikom zabranjeno. Ali mi iz Srpske radikalne stranke ne želimo da budemo naivni i da pritom ne ukažemo javnosti o čemu se ovde radi. Očigledno je da se radi, uveliko, o pripremama za vanredne parlamentarne izbore, pa da se uklope sa ovim beogradskim, pa onda imate uvek dežurne koji će napraviti neku gužvu ovde u Skupštini tako što će iznervirati predsednika Skupštine, a javnost će misliti da ste vi polarizovani na dve strane. Niste polarizovani. Vi ste ista ideologija, ista politika, isto sve i nemojte nas više zamajavati...

PREDSEDNIK: Poslaniče, to što pričate nema veze sa povredom Poslovnika. Vi slobodno diskutujte o politici kada to bude, ali ja niti sam ista... Stvarno me iznerviraju uvredama, a da sprovodim Poslovnik... Najteži posao sam valjda dobila u državi, posle rada u rudniku, a to je da sprovodim Poslovnik. Ja bih, ali ne znam kako.

Radoslav Milojičić, izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Lokalna samouprava? Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi predsedavajući, lokalne samouprave, tj. opštine i gradovi u Srbiji se već šest godina nalaze u izuzetno teškoj situaciji. Lokalne samouprave su doživele to da im je Srpska napredna stranka oduzela pet milijardi samo prethodne godine. Lokalne samouprave su doživele to da im je Srpska napredna stranka za pet godina svoje nestručne i bahate vladavine oduzela preko 50 milijardi. Lokalne samouprave, tj. predsednici opština i gradonačelnici su svedeni na to da svakog dana moraju da pozovu Srpsku naprednu stranku da im ona kaže da li će uraditi neku investiciju, ko će tu investiciju sprovoditi, ko može da se javi na tender, ko ne može da se javi na tender. To je direktna zloupotreba volje građana u svim lokalnim samoupravama.

Demokratska stranka predlaže izmene i dopune Zakona o lokalnoj samoupravi jer su nama građani jednaki, bez obzira na njihovu versku, nacionalnu, političku pripadnost, bez obzira na to da li žive u Surdulici ili u Subotici, gde je gradonačelnik iz Srpske napredne stranke maltretirao, tukao, želeo valjda da vadi grkljan svom političkom i partijskom drugu. Demokratska stranka predlaže konkretnu meru, a to je da se lokalnim samoupravama vrati pet milijardi dinara koliko im je Srpska napredna stranka oduzela samo prethodne godine.

Evropska povelja, koju je Srbija ratifikovala 2007. godine – protiv koje ste vi koji ste sada sa druge strane tada bili, glasali protiv toga, a sada nam je

jasno zbog čega ste glasali protiv Evropske povelje – garantuje svakoj lokalnoj samoupravi političku, administrativnu i finansijsku nezavisnost. Nijedna lokalna samouprava u Srbiji nema niti političku niti finansijsku nezavisnost. Sve lokalne samouprave, kao i Vlada, kao i sva ministarstva, kao i sve institucije u ovoj zemlji, zavise od volje jednog čoveka – od volje Aleksandra Vučića, i od toga da li će se on tog jutra probuditi naklonjen Kragujevcu, naklonjen Nišu ili Surdulici, kojoj lokalnoj samoupravi će dati finansijska sredstva.

Kako je u Evropskoj uniji? U Evropskoj uniji polovina budžetskih prihoda pripada lokalnim samoupravama, dok u Srbiji, nažalost, samo 10,8% pripada lokalnim samoupravama i AP Vojvodini. Kao što sam rekao, od 2012. godine ste građanima oduzeli pedeset milijardi dinara. Vaš ekspert u Kraljevu otvara semafor, a vaš ekspert u Leskovcu otvara česmu na groblju. To su investicije i to su gradonačelnici SNS-a.

PREDSEDNIK: Hvala, vreme.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za 11, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Radoslav Milojičić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o javnom informisanju i medijima.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojičić.

Izvolite, prijavite se.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala, poštovana predsednica.

Prijavljujem se, ali sistem izgleda opet ne radi.

Ovo je izuzetno važna izmena i dopuna Zakona. Kao što ste mogli videti do sada, vlast je promenjiva. Na žalost građana Srbije, vlast je promenjiva u mirnom demokratskom toku samo 2012. godine, kada je vlast izgubila Demokratska stranka. Kad god su vlast gubili ovi iz Socijalističke partije Srbije ili radikala, tj. sada SNS, vlast nije bila promenjiva na legitiman i demokratski način. Upravo zbog toga DS predlaže izmene i dopune Zakona o informisanju.

Kao što je rekao Nikola Pašić... Kada su mu doneli zakon i kada je pitao svoje saradnike kakav je zakon, oni su mu odgovorili – pa, nikada vas neće smeniti; on je rekao – vratite taj zakon, taj zakon je loš. Zato vas molim da svi zajedno date predstavnike iz svojih poslaničkih grupa kako bismo uredili sistem javnog informisanja. Ugasili ste „Novine vranjske“, ugasili ste „Uticak nedelje“, maltretirate svaku televiziju koja je blagonaklona prema vama, ali ne u meri u kojoj to vi želite. Ako se ne plašite fer i demokratskih izbora, zašto onda ne usvojite ove izmene i dopune Zakona o informisanju? Zašto ne uredimo Zakon o informisanju? Nećete doveka biti na vlasti. Neće moći sve televizije, čast

izuzecima, da pišu hvalospeve o Aleksandru Vučiću, kako on u jednom trenutku spasava decu u Feketiću, kako je on najlepši, kako je on najbolji.

(Predsednik: Poslaniče, hajdemo o Predlogu zakona.)

O Predlogu zakona, evo, ako je problem što to predlaže DS, nisam jedini koji predlaže ove izmene i dopune Zakona, možemo da se dogovorimo i konsenzusom uredimo to pitanje. Vrlo brzo ćete izgubiti i beogradske i parlamentarne izbore, zato vas molim da uredite ovu oblast dok nije kasno za vas.

(Predsednik: Poslaniče, o Predlogu zakona.)

Molim vas, poštovana predsednice, znam da vama argumenti ne idu u prilog, ali nemojte da me prekidate na svakih petnaest sekundi, jer baš i nisam zbunjive prirode i neću se zbuniti, tako da vas molim da me ne prekidate.

PREDSEDNIK: Neću vas prekidati, ali Nikolu Pašića niste dobro citirali, on to nije rekao. On je rekao: „Kakvi ste vi Englezi, takav sam ja Gledston“. A to što ste vi rekli, to ne postoji, jednostavno nije istina.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 12, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Replike ne postoje u ovom slučaju, nažalost. Povreda Poslovnika je drugo. Replike ne postoje na izlaganje predloga.

Reč ima narodni poslanik Nemanja Šarović, po Poslovniku.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodo Gojković, prekršili ste nekoliko članova Poslovnika: član 27, zatim član 93, 104. i 107.

Reći da u ovom delu sednica ne postoji pravo na repliku je absurdno. To bi onda značilo da može Martinović, kao što je nažalost maločas i uradio, bez ikakve sankcije da kaže za poslanike Demokratske stranke da su bitange, kriminalci i lopovi.

(Predsednik: U čemu je povređen Poslovnik, recite. U čemu sam ja povredila čl. 27, 93, 104. i čl. 107?)

Evo, objasniću vam. Dakle, gospodin Milojičić je u svom izlaganju govorio mnogo toga; između ostalog je rekao i to da su predstavnici Srpske radikalne stranke nasilno dolazili na vlast i da kada su odlazili sa vlasti nisu odlazili na miran način. On očigledno ima amneziju, ali je njegov problem, i uopšte problem Demokratske stranke, to što ta amnezija ne može da se proširi na sve građane Srbije.

Ako imate nešto protiv predstavnika Srpske napredne stranke... A kako i da budu bolji kada ste ih vi pravili? Ne mogu oni biti bolji, realno.

(Predsednik: Poslaniče, nemojte ulaziti u repliku, nema replika.)

Druga stvar, gospodine Božoviću, toliko je...

PREDSEDNIK: Isključila sam vam mikrofon zato što ste izašli iz forme povrede Poslovnika. Ničim nisam povredila ni član 27, ni član 93, ni član 104, ni član 107. Zabranjeno je direktno obraćanje poslanicima, a vi ste krenuli to. Hvala.

Da li želite da glasamo o povredama ovih članova?

Ne želite ili želite?

Ne želite, hvala.

Narodni poslanik Radoslav Milojičić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o socijalnoj zaštiti.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojičić.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala, poštovane predsednice. Mala digresija – pa nije Nikola Pašić imao samo jednu misao, koju ste vi rekli malopre, imao je više, ali nije to sada tema.

Uz poštovanje svih ostalih izmena i dopuna zakona koje predlaže čitava opozicija, i ja kao poslanik Demokratske stranke, mislim da je upravo ova izmena i dopuna Zakona o socijalnoj zaštiti izuzetno važna, ako ne i najvažnija.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 8). Demokratska stranka i ja kao poslanik Demokratske stranke predlažemo tri konkretne mere: da se svim učenicima čiji roditelji ne rade iz budžeta Republike Srbije obezbedi besplatan prevoz; da se svim učenicima čiji roditelji ne rade iz budžeta Republike Srbije obezbedi besplatna užina i da se svim učenicima čiji roditelji ne rade iz budžeta Republike Srbije obezbede besplatni udžbenici.

Ne znam da li znate podatak da je pedeset hiljada dece koja su obuhvaćena osnovnim i srednjim obrazovanjem svakoga dana gladno. Pedeset hiljada dece je svakoga dana gladno, dok tajkuni poput Zvonka Veselinovića i Nikole Petrovića svakoga dana pustoše Srbiju. To nije Srbija kakvu želim, za kakvu se borila Demokratska stranka i za kakvu se bori i danas.

Nažalost, imali smo ne tako davno slučaj dečaka iz Mola koji je napustio treći razred srednje škole u Bečeju zato što nije imao novca da plati prevoz od kuće do škole...

(Predsednik: Molim da ne zloupotrebljavate decu za govornicom.)

A nije imao ko da mu to obezbedi. Nakon toga je taj dečak, nažalost, sebi oduzeo život.

U 2015. godini – molim vas, pre svega, da me ne prekidate –udeo dece

...

(Predsednik: Moram da prekinem.)

... U ukupnoj populaciji Srbije je samo 17,3%. Demokratska stranka predlaže konkretno rešenje i za taj problem. Demokratska stranka predlaže da

Ministarstvo finansija i Vlada Republike Srbije finansiraju besplatnu vantelesnu oplodnju za sve roditelje koji ne mogu da se ostvare u toj ulozi.

Srbija jeste lider u regionu, ali, nažalost, samo po stopi rizika od siromaštva. Možemo graditi mostove, možemo graditi puteve, ali ne smemo dozvoliti da nam deca u 2017. godini budu gladna. Zbog toga vas molim da usvojite ove izmene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti, kako bi sva deca, bez obzira na to da li im roditelji rade ili ne rade, imala normalno školstvo, užinu u školi, besplatan prevoz od kuće do škole. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog da se ova tačka uvrsti u dnevni red ove sednice.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Radoslav Milojičić predložio da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o policiji.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Predsednice, ne znam da li ovo samo meni ne radi sistem ili želite da me učutkate, ali to nije moguće.

Već godinu dana kao narodni poslanik Demokratske stranke predlažem izmene i dopune Zakona o policiji. Onda se vladajuća većina Srpske napredne stranke čudi zašto imaju policiju na ulici – pa, zato što ne želite da prihvate izmene i dopune ovakvog zakona, zato što ste unizili životni standard svih građana, a posebno pripadnika policije.

Ustavni osnov za donošenje izmena i dopuna Zakona o policiji sadržan je u odredbi člana 97. tačka 4. Ustava Republike Srbije. Demokratska stranka i ja kao njen narodni poslanik predlažemo ove izmene i dopune zato što je situacija u Ministarstvu unutrašnjih poslova izuzetno loša. Stanje u MUP-u je toliko loše da je Srpska napredna stranka prvo sve pripadnike MUP-a „častila“ smanjenjem plata od 10%. Onda je Srpska napredna stranka sve pripadnike MUP-a „častila“ smanjenjem dnevica na 150 dinara, tako da pripadnik koji ceo dan, rizikujući svoj život, obezbeđuje nas i našu granicu za tih 150 dinara može da kupi jednu kiflu, jogurt ili burek, nikako zajedno.

Dve su ključne tačke izmena i dopuna Zakona o policiji. Prva je da Ministarstvo mora da odredi potrebe sistema koje su potrebne da bi se zasnovao radni odnos u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Danas imamo situaciju da mladi, obrazovani i školovani kadrovi koji završe Policijsku akademiju nemaju sigurno zaposlenje u organima MUP-a. Demokratska stranka predlaže da se svi učenici koji završe Policijsku akademiju automatski prime na rad i zasnuju radni odnos u MUP-u. Nažalost, već šest godina Ministarstvom unutrašnjih poslova komanduje nekakva Dijana Hrkalović, koja nije prošla pored Policijske akademije ili neke policijske škole.

Druga važna tačka je da se odredbom člana 172. tač. 2) Zakona o policiji ruši prezumpcija nevinosti. Mi predlažemo konkretno rešenje, predlažemo brisanje člana 172. tačke 2). To znači da protiv nekog pripadnika policije koji je iskren i pošten, koji nađe nekog predsednika odbora ili potpredsednika SNS-a u nekim mutnim poslovima čak i neki Martinović može da podnese krivičnu prijavu i taj čovek automatski biva udaljen sa posla, što nije u redu.

PREDSEDNIK: Eto, ne može da prođe bez uvrede?

(Radoslav Milojičić: Koga sam uvredio?)

Što bi bio poslanik „neki“?

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

„Čak i neki“. Sad, poslanik Martinović manje vredi od vas, što? Niste rekli: „na primer neko“, nego: „čak i neki Martinović može“.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Radoslav Milojičić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o Vojsci Srbije.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala, gospođo predsednici. Drago mi je što ste osjetljivi na pomen gospodina Martinovića, koji nije bio u negativnom kontekstu ...

(Predsednik: Obrazložite Predlog zakona.)

Da, hoću. Niste se setili malopre kada je on iznosio neistine na moj račun i na račun Demokratske stranke, no dobro.

Demokratska stranka je predložila izmene i dopune 18 tačaka Zakona o Vojsci. To su predložili ljudi koji imaju svoj integritet; to su predložili i gospodin Sreto Malinović i general Radojičić.

Molim vas, ako postoji neko u poslaničkom klubu SNS ko želi ozbiljno da pogleda ove izmene i dopune Zakona... Nije važno koja će poslanička grupa predložiti ove izmene i dopune, već vas molim da pogledate predložene izmene i dopune Zakona o Vojsci.

Neophodno je, pre svega, usaglasiti Zakon o Vojsci sa Zakonom o odbrani. Nije normalno da u 2017. godini jedna zemlja kakva je Srbija, koja ima tako slavnu vojničku prošlost, nema usaglašena ta dva zakona, nema usaglašen Zakon o Vojsci sa Zakonom o odbrani.

Vojska je nekada bila institucija u koju su građani Srbije imali najviše poverenja. Danas tom vojskom, nažalost, odlukom Srpske napredne stranke, komanduje Aleksandar Vulin. Nije sporno to što nije služio vojsku već to što nije kompetentan da obavlja tu funkciju. Vojska je danas institucija gde 72% njenih pripadnika ima manju zaradu nego što je prosečna zarada u Srbiji. Vojska je danas institucija u kojoj su 82% njenih pripadnika koji su je tokom 2016. godine

napustili to uradila na lični zahtev. Vojska je nekada bila institucija sa najvećim poverenjem građana, a danas je Vojska institucija iz koje se beži.

Uspeli ste da obezbedite „migove“, koje sada pominjete, za koje ne znamo kako su stigli u Srbiju, ne znamo koliko su godina stari, ne znamo koliko koštaju. Da li je potrebno unaprediti sistem odbrane Vojske Srbije? Jeste. Da li na takav, netransparentan način? Ne, nije.

Demokratska stranka je imala najboljeg ministra odbrane u poslednjih dvadeset godina, ministra koji je profesionalizovao Vojsku, ministra koji je izgradio 5.000 stanova za samo dve godine u naselju „Stepa Stepanović“, dok vi ne možete da izgradite dvadeset stanova u „Beogradu na vodi“ ...

PREDSEDNIK: Uvaženi посланиče, ovo nije tribina političkih partija.

(Radoslav Milojičić: Zašto ste me isključili?)

Zato što morate da predlažete zakon o izmenama i dopunama Zakona o Vojsci Srbije. Nema toga u zakonu, pročitala sam.

(Radoslav Milojičić: Ima, 18 članova.)

Nema toga u zakonu.

Stavljam na glasanje Predlog zakona.

Zaključujem glasanje: za 13, protiv jedan, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Reč ima Aleksandar Martinović, povreda Poslovnika.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Gospodo predsednici, povređen je član 106. zato što poslanici Demokratske stranke uopšte ne govore o tački dnevnog reda, nego brutalno vredaju SNS.

Budući da to čine, ja ću zbog građana Srbije da kažem da je u vreme Dragana Šutanovca uništeno pretapanjem 500 tenkova i haubica, 220 oklopnih vozila, više desetina hiljada komada lakog naoružanja; uništeno je 1.200 „strela“ tip 2, 1.100 protivavionskih topova, 26 višecevnih raketnih lansera M63.

Vojska je uništena i tako, gospodo Gojković, to je Prvi osnovni sud u Beogradu utvrdio – da na dan 28. januara 2013. godine gospodin Dragan Šutanovac na računu kod „Komercijalne banke“ poseduje 56.838 dinara, na računu kod „Komercijalne banke“ 5.658 evra, na računu kod „Komercijalne banke“ 6.127 američkih dolara, da Marija Šutanovac na računu kod „Hipo Alpe Adrija banke“ poseduje 90.000 evra, da Dragan Šutanovac ima oročen štedni ulog kod banke „Inteza“ u iznosu od 200.000 evra, da Marija Šutanovac u gotovini na računu kod banke „Inteza“ poseduje 85.000 evra (sve od plate stečeno!), da Dragan Šutanovac ima oročeni štedni ulog kod banke „Inteza“ u iznosu od 99.324 evra, kao i da Dragan Šutanovac poseduje umetničke slike, satove i oružje, a Marija Šutanovac nakit.

Kada se zapitate zašto je u vreme Dragana Šutanovca propala Vojska... Pretapani su tenkovi, ali su zato punjeni, i te kako, štedni ulozi ministra odbrane Dragana Šutanovca.

PREDSEDNIK: Da li smatrate da ovo spada pod povredu Poslovnika u kojoj sam ja učestvovala? (Ne.)

Hvala.

(Radoslav Milojičić: Poslovnik.)

Izvolite.

Po Poslovniku, Radoslav Milojičić.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala. Reklamiram član 108, da se o redu na sednici stara predsednik Narodne skupštine.

Drago mi je da je gospodin Martinović, posle niza godina, niza gnusnih laži... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDNIK: Poslaniče, nećemo replicirati.

(Radoslav Milojičić: Ne repliciram. Imam dva minuta da obrazložim povredu.)

To nema veze sa Martinovićem, ima sa mnom.

Hoćete li mi dozvoliti da vodim sednicu?

(Radoslav Milojičić: Dozvolite mi da obrazložim.)

Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Gospođo predsednica, mislim da ste bili dužni da prekinete prethodnog govornika bez obzira na to što je čitao oslobođajuću presudu i ...

(Vladimir Orlić: Koji član?)

Hoćete li mi dozvoliti ili ćete ih pustiti da dobacuju?

Rekao sam član na početku. Nigde ne piše kada treba da se kaže član.

Zarad istine, u „Sartidu“ se tope ugljenični čelici, a tenkovi se prave... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDNIK: Isključila sam vas, tako da se ovo nije čulo.

(Radoslav Milojičić: Jako je fer od vas, hvala vam.)

Jeste, fer je od mene.

(Radoslav Milojičić: Pustite nas da čitamo o nečijim ženama. To nema smisla.)

Čitav dan slušam izmišljotine i blaćenje poslanika.

(Radoslav Milojičić: Da čitam ja nešto o ženi Aleksandra Vučića. To nema smisla.)

Čitajte šta god hoćete. Čitav dan i čitate.

(Radoslav Milojičić: Čitati o nečijim ženama, pa to stvarno nema smisla.)

Nemam reči, nemojte da dobacujete.

Pauza pet minuta, pa čemo da razmislimo šta da radimo.

Nemojte da lupate o sto. Ja vodim sednicu, pokušavam da je vodim, ne dozvoljavate mi. Prema tome, red je da sebi dam pauzu od pet minuta.

(Posle pauze.)

PREDSEDNIK: Idemo dalje.

Čekaću Ćirića da dođe, da ne ispadne da neću da se raspravlja o mojoj ostavci, jedva čekam, o razrešenju.

Narodna poslanica Marinika Tepić predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zabrani manifestacija neonacističkih ili fašističkih organizacija i udruženja i zabrani upotrebe neonacističkih ili fašističkih simbola i obeležja.

Da li poslanica želi reč? (Da.)

MARINIKA TEPIĆ: Da, želim reč, ali imam takode pravo, po članu 88. stav 7, da izrazim sumnju u postojanje kvoruma i molila bih vas da ga utvrdite.

PREDSEDNIK: Ne, samo, poslanice, mora da bude jedan plus i sve ostalo je u redu.

(Aleksandar Martinović: Majo, već je bio taj poslovnik deset puta. Ne može opet po istom članu.)

Ne, nije tražila povredu Poslovnika nego da se utvrdi kvorum. Na ekranu pokazuje da imamo 133 poslanika.

Molim vas, poslanici, nemojte da pravimo cirkus. Dakle, izvolite, obrazložite. Ja drugi način nemam stvarno, da se glupiramo ovde... Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Izvinjavam se što je meni sada zapalo ili preko mene je zapalo da se deli dalja srdžba i ljutnja ovde. Vrlo sam raspoložena, čekam od jutros da obrazložim svojih nekoliko predloga zakona za dopunu dnevnog reda, ali i sami vidite, predsednice, da u sali postoje kartice koje su ubaćene a da nema mesta. Ja ću nastaviti da obrazlažem.

PREDSEDNIK: Mi smo utvrdili kvorum, nemojte da od svake sednice pravimo cirkus. Da li želite da obrazložite svoju tačku dnevnog reda?

MARINIKA TEPIĆ: Naravno.

PREDSEDNIK: Dakle, nemojte da vršite opstrukciju, koja je toliko očigledna.

MARINIKA TEPIĆ: Molim vas samo da mene ne optužujete za opstrukciju.

PREDSEDNIK: Znači, želite ili ne želite? Utvrđivali smo kvorum. Ne može svakih pet sekundi da se utvrđuje kvorum. To je cirkus!

MARINIKA TEPIĆ: Da li mogu da dobijem svoje vreme?

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje tačku dnevnog reda.

Dosta je bilo ovog cirkusa. Piše sve u Poslovniku, šta se može, šta se ne može i koliko puta se može.

Samo dva glasa. Ko je protiv? Ko je uzdržan?

Hvala lepo.

Narodni poslanik Goran Ćirić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog za razrešenje Maje Gojković sa funkcije predsednika Narodne skupštine.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Ovaj predlog koji smo dali Narodnoj skupštini ste i vi prihvatili, 13. aprila 2017. godine. Izjavili ste, podsetiću vas, da jedva čekate da se stavi na dnevni red i da raspravljamo o ovoj tački dnevnog reda. U tom trenutku smo mi dali obrazloženje, potpisani poslanici, i ja ću ga pročitati kratko.

Suspenzijom rada Narodne skupštine za vreme predsedničke kampanje predsednica Parlamenta je grubo narušila dostojanstvo i umanjila značaj Narodne skupštine i grubo prekršila Ustav Republike Srbije. Kao drugo, predsednica Narodne skupštine takođe je povredila i čl. 104. i 106. Ustava Republike Srbije, član 19. Zakona o Narodnoj skupštini, kao i član 27. Poslovnika Narodne skupštine, kojima se definiše nadležnost predsednika Narodne skupštine, čime je dovela do blokade rada Narodne skupštine za vreme i posle izborne kampanje za izbor predsednika Republike. Ocenom da Skupština za vreme kampanje neće raditi zarad stabilnosti Maja Gojković je potvrdila da Skupštinu smatra izvorom nestabilnosti i pridružila se onima koji bi želeli da sve u Srbiji učutkaju.

Dakle, to je bilo obrazloženje, koje je najdirektnije bilo vezano za ponašanje i vaše vođenje Skupštine u vreme predsedničke kampanje. Svakako, ova izjava da je za vas Skupština izvor nestabilnosti jeste nešto što govori o odnosu i prema ovom domu ali i prema svim građanima Republike Srbije koji su birali poslanike u Narodnoj skupštini.

Puno je bilo razloga i potvrda. Očigledno, i ova današnja sednica pokazuje atmosferu, koja pre svega zavisi od vladajuće većine. Naravno, pored svih nas, evo krenuću od nas poslanika, najviši nivo odgovornosti za atmosferu u Skupštini i način rada nosite vi.

Danas imamo još jedan primer, koji ću navesti, koji govori o načinu na koji se vodi Skupština – i vi i vaši potpredsednici kada sede za predsedavajućim stolom. I danas smo imali primere kršenja kodeksa ponašanja narodnih poslanika o granicama dozvoljenosti komentarisanja sudskeih odluka i postupaka. Ovo je dokument koji je predložio Administrativni odbor, koji je insistirao na načinu na koji treba voditi Skupštinu i načinu na koji treba narodni poslanici da se ponašaju, gde se kaže: „Narodni poslanik je dužan da se u davanju javnih izjava i nastupima u javnosti pridržava načela da se svako smatra nevinim za krivično delo dok se njegova krivica ne utvrdi pravosnažnom odlukom suda.“ I danas i na

prethodnim zasedanjima ste tolerisali poslanike koji su čitali oslobađajuće presude drugih poslanika kolega. Mislim da je to još jedan od razloga zašto treba staviti ovu tačku na dnevni red zasedanja.

PREDSEDNIK: Vreme, hvala.

Potpuno se slažem s vama, ja sam danas sve tolerisala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 12, protiv dva, uzdržanih nema, nije glasalo 138 poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Reč ima Marinika Tepić.

Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem, predsednice. Smatram da ste povredili član 92. Poslovnika u stavu 2, po kojem smo dužni da radimo, a vi da se starate o njegovoj primeni, zato što ste mi malopre, ne dajući mi odmah po učinjenoj povredi pravo da reklamiram Poslovnik, uskratili pravo da obrazlažem predlog za izmenu i dopunu dnevnog reda.

Niste me dobro ni čuli dok sam govorila, još uvek su se komešale, šetale i vikale koleginice i kolege, nebitno odakle. Niste bili spremni ni da saslušate šta želim da kažem, a kamoli da mi date moja tri minuta predviđena Poslovnikom da obrazložim zakon. Vrlo dobro znate da ste to uradili, a mene u ovom trenutku zaista ne zanima da li u afektu ili ne i da li ste emotivni ili ne. Svi smo emotivni. Vi imate za radnim stolom predsedavajućeg bar još tri, pored sebe, potpredsednika koji mogu da vas zamene u svakom trenutku.

Uopšte ne sumnjam da je vaš posao težak. Svima nama je vrlo često vrlo teško. I ja sam isto žena i isto tako delim emocije kao i vi, ali to ne znači da treba da vežbate i trenirate nepravednost i nekorektnost prema poslanicima koji su se zaista primereno ponašali. Ja sam danas prvi put tražila utvrđivanje kvoruma, a vi ste mi kao odgovor na to oduzeli pravo da obrazlažem predlog za izmenu i dopunu dnevnog reda kroz svoje zakone. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem. Ničim nisam povredila član 92, iako ste malo o tome govorili.

Moj argument nikad nije to što sam žena i nikad nije to što sam emotivna. Samo je znanje Poslovnika bilo u pitanju ovog puta. Ne podnosim kad neko ističe svoje attribute da je žena, pa traži da bude više ili manje poštovana u ovom poslu. Prema tome, promašili ste temu.

Ne možete dva puta zaredom da tražite kvorum u roku od tri sekunde, kada vam se ne sviđa podatak da su bila 134 poslanika.

Ako smatrate da treba da glasamo, glasaćemo o povredi člana 92. stav 2.

(Marinika Tepić: Da.)

Hvala lepo.

(Marinika Tepić: Molim vas da mi vratite mogućnost da obrazložim svoj predlog.)

Narodna poslanica Marinika Tepić predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Krivičnog zakonika.

MARINICA TEPIĆ: Hvala vam puno. Samo sam dužna da pitam iako će potrošiti deo svog vremena – da li ćete mi vratiti tri minuta za prethodni zakon koja ste mi uskratili, da obrazložim i to?

Ne odgovarate. Razumela sam da nećete.

Dakle, predlog je da se na dnevni red stavi Predlog za izmenu i dopunu Krivičnog zakonika. Smatram da treba da se dopuni član koji je protekle godine uveden kao nov u Krivični zakonik, a tiče se toga da je negiranje genocida i ratnih zločina krivično delo u Republici Srbiji. To je za pohvalu, ili liči da može da bude za pohvalu, ako se malo podrobnije ne pozabavite ovim članom i onda vidite da se negiranje genocida i ratnih zločina odnosi samo na genocid i ratni zločin koji je presudom utvrđen u sudovima u Republici Srbiji ili Međunarodnom sudu pravde. Smatrala sam da ovaj član treba da se dopuni tako da svi međunarodni sudovi koji se bave ovom vrstom krivičnih dela treba da budu u režimu našeg Krivičnog zakonika, jer ga na drugi način dovodimo do absurdnosti, odnosno licemernog odnosa prema zločinima i genocidu koji je počinjen u naše ime.

Da bih ilustrovala primerom koji se dešava baš poslednjih dana, a da to ne bude primer Ruande, kao što sam činila u prethodnih nekoliko navrata istim ovim povodom, podsetiće sve kolege da ukoliko bi ovakva izmena Krivičnog zakonika bila usvojena nikada ne bismo došli u situaciju da ministar vojni Vulin i predstavnik predsednika Republike Srbije Nikola Selaković na svoje rame dočekuju generala Lazarevića, i ne samo da ga dočekuju, nego da ga ministar Vulin... (Isključen mikrofon.)

(Narodni poslanici govore uglaš.)

PREDSEDNIK: Pauza pet minuta.

Molim potpredsednike Parlamenta da dođu kod mene u kancelariju da se dogovorimo o daljem radu.

(Marijan Rističević: Sutra?)

Ne, nećemo sutra, jer rečnik uvreda će biti spremna i za sutra.

(Posle pauze – 17.10)

PREDSEDAVAJUĆI (Đorđe Miličević): Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa radom.

Koleginice Tepić, izvolite.

MARINICA TEPIĆ: Hvala, predsedavajući.

Prekinuta sam dok sam obrazlagala predlog za stavljanje na dnevni red Predloga zakona o dopuni Krivičnog zakonika, po kojem bi krivično delo

poricanja genocida i negiranje ratnih zločina bilo i u Republici Srbiji, onako kako treba, ukoliko bi se odnosilo na sve presude svih međunarodno priznatih sudova, a uglavnom oni koji nisu obuhvaćeni tekućim i važećim članom zakona jesu prepoznati. Počela sam da dajem konkretan primer, i tu sam prekinuta. Ja vas molim samo za malo pažnje.

Dakle, mi smo pre nekoliko dana postali adresa za potpuno neverovatne vesti. Moje kolege iz Nove stranke i ja smo bili šokirani na koji način je general Lazarević ne samo prihvaćen od strane ministra vojnog Vulina, već i promovisan u budućeg predavača na Vojnoj akademiji.

(Predsedavajući: Koleginice Tepić, da li želite da nastavite obrazlaganje predloga o dopuni Krivičnog zakonika? Želite? Izvolite.)

Da je ovaj zakon izmenjen na način koji ja tražim i da je skupštinska većina spremna da smogne snage i suoči se zločinima koji su počinjeni u naše ime, a veliki deo njih je odgovoran za tu politiku devedesetih, ova izmena bi bila stavljena na dnevni red i vodila bi se rasprava.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Tepić, da li želite da obrazlažete Predlog zakona?

Zahvaljujem, koleginice Tepić.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Molim narodne poslanike da pritisnu odgovarajući taster na poslaničkoj jedinici.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv tri, uzdržanih nema, nije glasalo 140.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Marinika Tepić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o igrama na sreću, koji je podneta Narodnoj skupštini 12. oktobra 2016. godine.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Nemanja Šarović.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Milićeviću, bili ste dužni da mi date reč odmah kada sam je zatražio. Prošlo je i glasanje, a u međuvremenu ste najavili novi zakon. Mislim da ste dužni, pre svega, da nam kažete šta se u ovom trenutku dešava u Skupštini.

Član 27. kaže da predsednik Narodne skupštine predstavlja Narodnu skupštinu, saziva sednice, predsedava njima i vrši druge poslove. Gospođa Gojković priča sa drugim poslanicima, a prethodnom govorniku je bila okrenuta leđima. U skladu sa članom 32. koji kaže: „Predsednika Narodne skupštine, u slučaju privremene sprečenosti ili odsutnosti, zamenjuje jedan od potpredsednika, koga on odredi, o čemu obaveštava sve potpredsednike i

generalnog sekretara pisanim putem“, da li je gospođa Gojković sprečena, da li je odsutna, o čemu se radi?

Treća stvar, vi morate konačno odlučiti da li ćete poštovati Poslovnik ili ne. Ovaj poslovnik ne valja ništa, ali je još gore da ga selektivno poštujete, čas može, čas ne može. Odredite ovde, ne znam, neke dane kada ne važi Poslovnik, pa da može da se radi bilo šta, ili da se priča bilo šta, ali ne možete jednom govorniku dozvoliti da vređa najgore na svetu, pa onda ne dozvolite meni da obrazložim povredu Poslovnika, pa onda opet dozvolite gospodri Tepić da vređa najgore na svetu, i to čitav srpski narod, i da priča o nekakvom genocidu koji je izvršen u naše ime. Dakle, ili radite u skladu s Poslovnikom, ili se i vi povucite. Ima, koliko, četiri-pet potpredsednika, hajde da menjamo dok ne nađemo jednog koji je u stanju da radi u skladu s Poslovnikom.

Ili da promenimo Poslovnik, Poslovnik ne valja. Ovo je Poslovnik Demokratske stranke, koji na najgori mogući način koriste poslanici Srpske napredne stranke, i tu nema nikakve razlike.

(Predsedavajući: Zahvalujem, kolega Šaroviću.)

Dakle, obavestite nas kakvo je ovo vanredno stanje, kakav je ovo deo sednice gde sve može i gde se ne poštuje Poslovnik.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Upravo u skladu s Poslovnikom, članom 32, koji kaže: „Potpredsednici Narodne skupštine pomažu predsedniku Narodne skupštine u vršenju poslova iz njegovog delokruga“, to je upravo ono što ja činim kao predsedavajući.

Da li je pojedinim poslanicima opozicije dozvoljeno da govore o onome što nije, u konkretnom slučaju, deo predloga zakona o izmenama i dopunama zakona koji je predložila koleginica Tepić? Mislim da ste svi bili svedoci, dva-tri puta sam sugerisao i insistirao da se ipak vrati onome što je predložila, da se vrati obrazlaganju zakonskog predloga. Oduzeo sam, primetili ste da sam odmah nakon toga prešao na izjašnjavanje o Predlogu zakona.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika?

NEMANJA ŠAROVIĆ: Želim. I želim da odgovorite na prvi deo pitanja – zašto predsednik Narodne skupštine ne predsedava ako je prisutna, a u skladu sa Poslovnikom je to obavezno?

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Šaroviću, u redu.

Povreda Poslovnika, kolega Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Uvaženi predsedavajući, dozvolili ste povedu čl. 107, 108. i 109. Poslovnika. Možda povedu člana 107. niste mogli da sprečite unapred, ali ste bili dužni da примените član 108. i član 109.

Ovako besprizorno vredanje ovog doma, srpskog naroda nazivanjem najčestitijih, najvećih, najpoštenijih i najhrabrijih vojnika i generala Republike

Srbije koje je ikad imala genocidnim ljudima, niste smeli da ostavite nekažnjeno. Ovo je uvreda za svakog čestitog Srbina. Možda je gospođa koja je to izgovorila promenila partiju, ali svoj način razmišljanja očigledno nije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Komlenski, jako dobro znate da je veoma teško predvideti o čemu će govoriti narodni poslanici, konkretno u ovom slučaju kroz predložene izmene i dopune zakona. Onog trenutka kada sam smatrao da je kroz obrazlaganje ovog zakonskog predloga narušeno dostojanstvo i ugled Narodne skupštine, reagovao sam i pokušao da sugerišem koleginici Tepić da ipak moramo voditi računa o tome, zapravo da je to prioritet – poštovanje Poslovnika i poštovanje dostojanstva i ugleda Narodne skupštine Republike Srbije. Iz tog razloga sam i prekinuo koleginicu Tepić u daljem izlaganju i insistirao da se Narodna skupština izjasni o predlogu.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.)

Shodno članu 112, pauza od dva minuta da bismo se vratili na dnevni red.

(Posle pauze.)

PREDSEDAVAJUĆI: Nastavljamo sa radom.

Napravili smo pauzu da bi se ...

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Ne, ne možete sada ukazati na povredu Poslovnika.

Narodni poslanik Marinika Tepić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o igrama na sreću, koji je podnela Narodnoj skupštini 12. oktobra 2016. godine.

Da li narodna poslanica Marinika Tepić želi reč? (Da.)

Izvolite.

MARINKA TEPIĆ: Hvala. Naravno da želim reč. Uvek želim reč. Jedino je obrnuta situacija kada mi se reč oduzima.

Predlog da se Zakon o igrama na sreću uvrsti u dnevni red kako bi se izmenio jeste jedan jako važan predlog, koji zapravo ima izuzetno pozitivne efekte na naše najranjivije i najmlađe sugrađane, a to su deca čija se stanja i oboljenja ne mogu lečiti u Republici Srbiji a mogu u inostranstvu, koja se potpomažu ovom izmenom Zakona.

Naime, po Zakonu o igrama na sreću deo oporezovanog prihoda od igara na sreću (prihodi od lutrije, poker aparata, kladionica itd.) sliva se direktno u republički budžet, i to u iznosu od 60%, a preostalih 40% se raspoređuje u nekim pet oblasti, između ostalog i za lečenje stanja i oboljenja koja se ne mogu uspešno lečiti u Republici Srbiji. Međutim, to je samo 5% u odnosu na tih 40%

koji se po osnovu Zakona o igramama na sreću deli, odnosno repartizuje u ove svrhe.

Ideja i predlog koji kandidujem ovde svim koleginicama i kolegama jeste da se oporezovani deo od igara na sreću, od lutrije u prvom redu, kao što sam rekla, pošto je on najveći (ta lutrija ne treba da služi samo za noćne posetioce iz Srpske napredne stranke, nego i za ovako plemenite ciljeve), da se taj odnos promeni – ne da bude 60% u korist velikog, da kažem, budžeta i 40% u odnosu na ove manje grane, već da 50% ide samo u veliki budžet, a 50% za Crveni krst, za lokalnu samoupravu, za sport i omladinu i za lečenje stanja i oboljenja koja se ne mogu uspešno lečiti u Republici Srbiji, ali da se 5% od tih prethodno 40% poveća na 25%. Praktično, da se jedna četvrtina oporezovanog prihoda od igara na sreću preusmeri za lečenje naših najmlađih i najosetljivijih sugrađana, čiji roditelji vrlo često nisu ni upoznati sa informacijom da ovakva budžetska linija postoji pa apeluju na pomoć građana SMS porukama, na humanitarne koncerte, što je sasvim u redu, treba podsticati humanitarni odnos, naročito kada je pomoć potrebna najranjivijima, ali naprsto, postoji budžetska linija, postoji ekomska klasifikacija u budžetu Republike Srbije koja je otvorena za ove namene. Ja tražim da se čist profit od igara na sreću preusmeri u većem iznosu za ovu nameru.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema, nisu glasala 144 poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Marinika Tepić...

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Kolega Šaroviću, napravili smo pauzu da bismo nastavili da radimo, ali izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Milićeviću, prekršili ste član 103. Poslovnika o radu Narodne skupštine koji kaže: „Narodni poslanik ima pravo da usmeno ukaže na povredu u postupanju predsednika Narodne skupštine, ako smatra da nije u skladu sa odredbama Poslovnika, a učinjeno je na sednici koja je u toku, i to neposredno po učinjenoj povredi.“

Vi ste meni rekli: „Nemate pravo na povredu Poslovnika“, bez da ste me saslušali, bez da ste bilo šta uradili. A sada ću vam objasniti kako ste ga povredili. Time što ste dali, u skladu s članom 112, pauzu od dva minuta, prekršili ste Poslovnik, jer tu kaže – ako predsedavajući nije u stanju da na drugi način održi red. To je odredba koja ide nakon odredaba koje vama određuju načine kako se održava red – tako što ćete nekoga opomenuti, pa, u krajnjoj nuždi, ako se pobije, ako se napravi teži incident, i udaljiti sa sednice.

Još jedna veoma bitna stvar koju radite i vi i drugi predsedavajući: dali ste pauzu od dva minuta, nastavili posle trideset sekundi; maločas smo imali pauzu od pet minuta, a nastavljen je posle minut i po. Vi nemate pravo da na taj način dovodite poslanike u zabludu. Da li je sledeće što treba da očekujemo da kažete pauza do utorka sledećeg, pa da se sastanete u petak i da protrče ove tačke dnevnog reda? Ako ste odredili pauzu dva minuta, čekajte dva minuta; ako ste odredili trideset, morate čekati trideset minuta, po svaku cenu.

Treća povreda zbog koje sam se originalno i javio jeste ta što ste gospodinu Komlenskom dozvolili da ukaže na povredu na koju sam ja prethodno ukazao, a to je povreda Marinike Tepić, koja je pričala o tome da je neko u ime srpskog naroda izvršio genocid.

I nemojte, najbitnije, nemate pravo vi iz vladajuće većine da svojataste generala Lazarevića, jer general Lazarević je u ratu branio ono što vi predajete u miru. (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Dozvolite, molim vas, nema razloga da ulazite u direktnu komunikaciju sa poslanicima. Nema potrebe za tim, nema razloga.

Dakle, moja namera nije bila da dovedem...

Čekajte, molim vas, zamolio sam da nema direktne komunikacije i pokušavam da obrazložim.

Nije mi bila namera da dovedem u zabludu poslanike ni na jedan način. S druge strane, nije mi bila namera, kao predsedavajućeg u ovom trenutku, da onemogućim bilo kome da govori. Kolega Šarović je govorio puna dva minuta.

Čekajte, dozvolite, član 112...

Pokušavam da obrazložim, kolega Milojičiću.

Član 112. se koristi da bi se uspostavio red na sednici i upravo iz tog razloga sam, shodno članu 112, dao pauzu.

Postoji i onaj drugi, nepopularni deo, a to su sankcije. Nisam želeo u ovom trenutku da ih primenjujem. Kažem nepopularni, jer ako ih primenjujete, onda poslanici opozicije kažu da imate dvostrukе arštine. Niti imamo dvostrukе arštine, niti imamo dvostrukе standarde, imamo jedan Poslovnik. Predsedavamo i poštujemo taj jedan jedini poslovnik. Kakav je takav je, ali Poslovnik je Narodne skupštine Republike Srbije. Dakle, smatram da nisam povredio ukazane članove Poslovnika.

Koleginice Gojković, izvolite. Povreda Poslovnika.

MAJA GOJKOVIĆ: Zahvalujem, predsedniče. Naravno da niste povredili Poslovnik. U pitanju je ovog puta član 103. stav 8. Očigledno je da poslanici koji su se javili pre mene ...

Ako možete, potpredsedniče, upotrebite vaša ovlašćenja da vodite sednicu i uspostavite red na ovoj sednici, bez obzira na tendencije pojedinih poslanika da naprave danas haos na ovom zasedanju. Ubeđena sam da smo blizu

istini da poslanici koji stalno mašu ovde vama pred očima povredama Poslovnika u stvari žele izbore. Izbore će dobiti, ali ne danas, na današnjoj sednici.

Molim vas, pošto je, po članu 103, očigledna zloupotreba povrede Poslovnika jer se poslanici javljaju da bi replicirali drugim poslanicima, da bi vredali Poslaničku grupu SNS i ostale, upotrebite i oduzmite im dve minute od njihovog ukupnog vremena za diskusiju, a zatim vas molim, predsedavajući ...

Sve sam očekivala, ali nisam očekivala da će poslanice učestvovati u haosu.

(Predsedavajući: Izvolite.)

Molim vas, vaša je dužnost da počnete da kažnjavate poslanike. Znači, imamo set mera koje mogu da uspostave red, jer su poslanici u ovom parlamentu koji prave haos osetljivi samo na izricanje kazni koje znače umanjenje plata od 10% do 40%. Molim vas da, u skladu sa Poslovnikom, počnete da primenjujete mere, i uspostavićete red. To je jedini način komunikacije.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi poslovnika?

MAJA GOJKOVIĆ: Ovog puta ne, ali sledeći put, ako ne počnete da upotrebljavate mere oduzimanja reči i sankcije, tražiću. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, koleginice Gojković.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojičić, povreda Poslovnika.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala, gospodine Milićeviću. Reklamiram član 108, da se o redu na sednici stara predsedavajući, u ovom...

(Maja Gojković: To je bilo.)

PREDSEDAVAJUĆI: Maločas je ukazano na povredu Poslovnika, član 108.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Nije 108. malopre, 103.

PREDSEDAVAJUĆI: 108, maločas.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Pa maločas, pre pola sata. Ja ukazujem sada.

PREDSEDAVAJUĆI: Niste primetili da u kontinuitetu imamo ukazivanje na povredu Poslovnika.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Gospodine Milićeviću, ukazujem i na član 27. I, samo jedno hipotetičko pitanje: ako vi dva puta za četiri minuta povredite isti član, hoćete da kažete da poslanik ima pravo samo jednom da ukaže, a da drugi put nema zato što je na to, eto, ukazano pre petnaest minuta ili dva minuta?

Niste u pravu. Vi možete u svakom minutu da povredite član 108. i naravno da je pravo svih narodnih poslanika da na to odgovore i ukažu. Pre svega, ja vas molim da uvedete red u ovom visokom domu.

Zaista, hvala, jer poslanici Demokratske stranke koji imaju 52 predloga izmena i dopuna zakona, konkretna rešenja za naše građane, ne mogu ovde da

obrazlažu normalna i demokratska rešenja, u skladu sa našim poslovnikom, zato što se predstavnici vladajuće većine ne ponašaju onako kako priliči ovom visokom domu.

A za vas jedna molba – zbog ovog doma, a ne zbog partije kojoj pripadate, ako već vodite sednicu, vodite je vi i nemojte da dozvoljavate da vam predsednica Parlamenta sa mesta diriguje šta ste uradili dobro, a šta ne. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Milojičiću, maločas ste rekli da sam vas opomenuo da je već ukazano na povredu Poslovnika, član 108. Dakle, Poslovnik je po tom pitanju jasan: vaše je pravo kao poslanika, legitimno pravo, to pravo ne može niko da vam oduzme, da ukažete na povredu Poslovnika ukoliko smatrate da je povreda učinjena; opet, moje je pravo kao predsedavajućeg da obrazložim da li smatram da sam povredio Poslovnik ili ne.

Obrazložio sam, smatram da nisam povredio. Smatram da grešite. Ali, u svakom slučaju, Skupština će se u danu za glasanje izjasniti. I, svakako, jedva čekam da čujem zakonske predloge i rešenja i trudim se i pokušavam sve vreme da nastavimo nesmetano sa radom.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika?

Zahvaljujem, kolega Milojičiću.

Narodni poslanik Marinika Tepić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji je podnela Narodnoj skupštini 20. oktobra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Marinika Tepić želi reč?

Izvolite.

MARINKA TEPIĆ: Da, želim, naravno. Zamoliću vas samo za deset sekundi, da dobijem obrazloženje, s obzirom na to da mi je oduzeta reč kada sam pokušala da obrazložim svoj prvi predlog zakona, a nisam uopšte bila saslušana, nije bilo moguće da me se čuje, da mi dozvolite da taj prvi zakon u ovom mom setu obrazložim.

Dakle, predlog za izmenu i dopunu Zakona o finansiranju lokalne samouprave, za koji imam nameru i tražim od vas podršku da se uvrsti u dnevni red i da otvorimo ponovo raspravu o tome, ima za cilj da opštinama i gradovima, odnosno jedinicama lokalne samouprave širom naše zemlje vrati, za početak, onih 4,6 milijardi dinara koje im je centralna vlast prošle godine, izmenom istog zakona, otela. Otela im je nešto što je najsigurniji deo prihoda u opštinama i gradovima, a to je deo poreza na lični dohodak.

Molim vas, znam da ste svesni situacije, ja apsolutno ne čujem sebe, znam da me slušaoci čuju i da ovo može da deluje vrlo smešno u obrazlaganju... Ne čujem sebe, molim vas, utišajte kolege.

Dakle, ovo je jedan od načina da se osnaže, bez obzira na to ko je na vlasti. Vlast je smenjiva, biće smenjeni i gradonačelnici i predsednici opština Srpske napredne stranke i njihove klike, ali ovo je jedan važan zakon, koji osnažuje autonomnost opština i gradova zato što im osnažuje finansije. To je vrlo jasno. Kao i u porodici, kada vam neko uzme iz vašeg novčanika ili vam smanji deo novca od vaše zarade, normalno je da ste zavisniji od njega. To je ovim zakonom učinjeno opština i gradovima.

Ono što dodatno jeste problem, to je što su politički komesari SNS-a počeli da teraju predsednike opština i gradonačelnike ne samo da se zadužuju – to znamo, to su javni podaci, u milionima dinara su opštine i gradovi zaduženi, i to za redovna sredstva, i ostaviće dug nekoj sledećoj vlasti – već su počeli da ih teraju da potpisuju izvršenja budžeta. Tako da kod mene u Pančevu, pa širom južnog Banata, uvek pominjem izvesnog Branka Malovića za kojeg imam pouzdane informacije da tera gradonačelnike da potpisuju izvršenje budžeta koje je protiv zakona...

(Predsedavajući: Molim vas, nemojte spominjati...)

Te opštine će bankrotirati do kraja godine. Dakle, postoje opštine – molim vas, saslušajte me, stvar je jako ozbiljna – koje su u ozbiljnoj finansijskoj krizi, koje će bankrotirati zato što su već potrošeni budžeti u prvom kvartalu ove godine. Ja vas molim da samo uzmete u razmatranje, sa svim našim kolegama, i da otvorimo o tome raspravu.

PREDSEDAVAJUĆI: Nema razloga da obrazlažući Predlog zakona o izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave spominjete osobe koje nemaju apsolutno nikakvih dodirnih tačaka sa dopunom koju ste predložili.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasao 151 narodni poslanik.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Dušan Milisavljević, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o radu, koji je podneo Narodnoj skupštini 7. juna 2017. godine.

Da li narodni poslanik Dušan Milisavljević želi reč? (Da.)

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovane koleginice i kolege, podneo sam ovaj predlog zakona, i sledeći o zdravstvenom osiguranju, isprovociran nečuvenim incidentom koji se desio u Nišu u fabrici „Jura“, gde je moja sugrađanka izgubila posao u procesu lečenja od karcinoma dojke – kada je operisala karcinom dojke i kada je bila na citostatskoj terapiji, poslodavac je prekinuo radni odnos.

Frapiran sam kao lekar i isključivo kao lekar sam reagovao i reagujem i sada sa ciljem da ovim predlogom zakona onemogućimo bilo kog poslodavca u Srbiji, da li je on u privatnom ili državnom sektoru, da otpusti radnika dok je u procesu lečenja od malignog procesa.

Ko su ta gospoda koja su procenila da ta žena ne može da nastavi rad u toj fabrici nakon operacije karcinoma dojke? Moja sugrađanka, koju sam posetio, uspešno je operisana, uspešno je sprovedla citostatski tretman a sada je na ulici samo zato što je poslodavac procenio da ona ne može da se vrati. Ko su ti ljudi koji imaju srca, koji nemaju duše da obolelog otpuste, prekinu mu radni odnos i u najtežoj borbi, u borbi za život, ostave ga na ulici?

Kao lekar vam govorim, kada se borite protiv karcinoma, bilo kakva trauma ove vrste dodatno pogoršava zdravstveno stanje bolesnika. Apel je da onemogućimo bilo kog poslodavca, da li je on u državnom ili privatnom sektoru, da otpusti radnika dok je u procesu dijagnostike, lečenja i rehabilitacije od malignog procesa.

Srbija je, nažalost, među vodećim zemljama po procentu obolelih od malignih tumora. Brojni su faktori rizika, ali upravo zato što su naši građani po procentu obolelih od malignih tumora i po procentu smrtnosti od malignih tumora među vodećim zemljama u Evropi uloga i obaveza države je da ih zaštiti i na ovom polju.

Moja sugrađanka je dobro, ali, nažalost, na ulici. Upravo zbog ovog slučaja podneo sam ovaj predlog zakona, da se više ne desi da neko ko se bori za život, zbog bahatosti poslodavca, zbog njegove želje da stiče profit a ne da razmišlja o ljudskoj duši i ljudskom životu, bude ostavljen i pušten na ulicu.

Pozivam vas da ovim predlogom zaustavimo ljude da našim radnicima koji boluju od malignih tumora daju otkaz. Hvala vam puno.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 21, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasalo 137 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Dušan Milisavljević, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju, koji je podneo Narodnoj skupštini 7. juna 2017. godine.

Da li narodni poslanik Dušan Milisavljević želi reč? (Da.)

Izvolite.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Poštovani predsedavajući, ovo je u sklopu ove ideje i inicijative da se radnicima koji boluju od malignog tumora pruži

podrška države, koja se naslanja i na Akcioni plan države Srbije u borbi protiv malignih tumora, da poslodavac nema pravo da ih otpusti.

Ovaj predlog koji sam predložio za zdravstveno osiguranje je da radnici koji boluju od malignih tumora imaju pravo na 100% bolovanja. Ne kao za ostale pacijente koji su na bolovanju, da imaju 65%, predlog je da radnici koji boluju od malignih tumora, pacijenti koji boluju od malignih tumora imaju pravo na 100% nadoknade dok su na bolovanju.

Svedoci ste da je život jako skup. Kao lekar moram vam reći da sam proces lečenja i potrebe tih ljudi, tih pacijenata, tih radnika u procesu rehabilitacije i lečenja iziskuju da oni unose visokovitaminsku, visokokaloričnu hranu kako bi se postoperativni tok sproveo uspešno. Zato je ideja da se napravi jedan vid pozitivne diskriminacije i da se ovim pacijentima, ovim radnicima koji boluju od malignih tumora omogući da primaju 100% mesečne nadoknade. Upravo bi im ova finansijska podrška države, tj. Fonda zdravstvenog osiguranja i poslodavca omogućila da imaju, prvo, podršku države, da vide da imaju podršku države, ali, što je važnije, da imaju finansijska sredstva kako bi mogli da kupe i neke lekove i neke vitamine, ali i visokovitaminsku, visokokaloričnu hranu koja bi im pomogla za brži oporavak nakon operativnih tretmana.

Nažalost, Srbija je u poslednjih trideset godina bila izložena brojnim sankcijama, bombardovanju, lošem kvalitetu života; način ishrane, velika zloupotreba duvana, velika prisutnost alkohola, sve su to faktori rizika koji dovode do nastanka malignih oboljenja. Apel je da se kroz jedan vid podrške ovim pacijentima, našim građanima, omogući da se pristojnije bore u toj životnoj borbi protiv malignog tumora, da imaju podršku i kroz ovaj vid, gde bi Fond za zdravstveno osiguranje, tj. država stala iza njih, da imaju pravo na 100% mesečne nadoknade, tj. bolovanja. Hvala puno.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 24, protiv niko, uzdržanih nema, nisu glasala 133 poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Goran Ćirić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o Narodnoj banci Srbije, koji je podneo Narodnoj skupštini 24. avgusta 2017. godine.

Reč ima narodni poslanik Goran Ćirić.

GORAN ĆIRIĆ: Ovaj predlog zakona o izmeni Zakona o Narodnoj banci Srbije je predlog koji insistira na odgovornosti. Mi smo u prethodnoj raspravi razgovarali o odgovornosti predsednice Skupštine, o odgovornosti svih

narodnih poslanika, a ovde insistiramo na odgovornosti čelnih ljudi u Narodnoj banci Srbije kao jednoj od najvažnijih finansijskih institucija.

Predlog je jednostavan. Naš predlog je izbrisati član 86b, a ja ću vam pročitati kako on glasi – guverner, viceguverneri, direktor Uprave za nadzor i drugi zaposleni u NBS ne odgovaraju za štetu koja nastane u obavljanju poslova NBS, osim ako se dokaže da nisu postupali u dobroj veri.

Mislim da je to jedino rešenje koje postoji na ovakav način definisano. Ovde u Skupštini glasalo se o ovakovom zakonu, o ovakovom rešenju. Ranije smo davali amandman na ovaj član želeći da se izbriše i insistirajući na jednostavnoj stvari: i guvernerka i članovi Saveta, naravno, moraju da nose odgovornost, posebno u tako važnoj finansijskoj instituciji, onako kako odgovornost nose ljudi u manje važnim institucijama. Nose je i direktori privrednih društava sa jednim, dvoje, troje ili petoro upošljenih, nose je i sa desetoro i sa hiljadama upošljenih. Naravno da je potrebno, tom logikom stvari, uvesti odgovornost i za one koji mogu na najznačajniji način da utiču na fiskalne, monetarne tokove u Republici Srbiji. Dakle, jednostavan je zahtev – insistirati na odgovornosti. Pozivam vas da jednostavnom izmenom Zakona o Narodnoj banci Srbije uspostavimo taj pravičan odnos odgovornosti u čitavoj Republici Srbiji.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 14, protiv niko, uzdržanih nema, nisu glasala 144 poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik mr Aleksandra Jerkov, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o finansiranju AP Vojvodine, koji je podnela Narodnoj skupštini 13. decembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik mr Aleksandra Jerkov.

Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Potpredsednica Milićević, ja sam narodna poslanica, a ne narodni poslanik. Ukoliko je svejedno, onda dozvolite da se vama obraćam sa „potpredsednica“.

(Predsedavajući: Oprostite, ali ovde стоји – narodni poslanik.)

Dakle, trista milijardi dinara od 2007. godine Republika Srbija duguje AP Vojvodini na osnovu toga što u Ustavu Republike Srbije piše da budžet AP Vojvodine iznosi 7% budžeta Republike Srbije.

To nisu pare koje bi pripale Vladi AP Vojvodine, bez obzira na to koja stranka tu vladu vodi. To su pare koje bi otišle na pomoć koju građani Vojvodine dobijaju da započnu sopstveni posao. To su pare koje bi otišle na izgradnju stanova za mlade naučnike. To su pare koje bi otišle na pomoć

poljoprivrednicima koji kroz različite programe, čime se ponosimo, dobijaju razne vrste bespovratne pomoći (da kupe mehanizaciju, urede navodnjavanje, unesu neke inovacije u svoje poslove). To su pare koje Vojvodina daje svojim građankama kada nemaju dovoljno sredstava da finansiraju vantelesnu oplodnju. To su pare koje Vojvodina daje za obnovu škola, obdaništa, domova zdravlja. To su pare koje Vojvodina daje porodiljama. To su pare koje Vojvodina posebno daje ženama da započnu sopstvene poslove. To su pare koje Vojvodina daje za izgradnju kuća za izbeglice, koje daje mladim parovima ukoliko žele da započnu život na selu. To su pare koje se ulažu u najosnovnije stvari poput kanalizacije, vodovoda, rasvete ili asfaltiranja.

Sve ovo Vojvodina ne može da radi zbog toga što deset godina nije usvojen zakon o finansiranju AP Vojvodine. To o čemu ja govorim nije nikakav hir, u Ustavu Republike Srbije piše da je ovo jedan od zakona koji moraju biti usvojeni. Nema opravdanja što deset godina taj zakon nije usvojen.

Vi ćete sada vikati da je krivica naša. Gospodo, pet godina ste na vlasti. Za tih pet godina, ulazimo u šestu, bilo je sedam ministara finansija, sedamnaest radnih grupa, osamnaest nacrtta zakona. Jedino oko čega nikako ne možemo da se dogovorimo jeste da se Ustav ispoštuje, da građani Vojvodine dobiju pare koje im pripadaju, da ne bude samo da su dobri kada plaćaju, kada pune republički budžet, a kada treba da im se vrati, onda za njih para nema.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 13, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasalo 146 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile predlog.

Narodna poslanica mr Aleksandra Jerkov, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o udžbenicima, koji je podneta Narodnoj skupštini 26. septembra 2016. godine.

Da li narodna poslanica mr Aleksandra Jerkov želi reč?

Izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine Milićeviću, uopšte niste imali potrebu da se izvinjavate poslaniku Aleksandri Jerkov, zato što ste dužni da na mestu predsedavajućeg Skupštine poštujete institucije ove zemlje i završni, konačni stav SANU kao najvećeg i najvišeg lingvističkog autoriteta u našoj zemlji. Dakle, nema poslanice, nema pilotkinje, nema borkinje i takvih diferencijacija kada je u pitanju zanimanje i određivanje pola, i to vrlo dobro treba da znate.

Zato vas molim da nastavite sa predsedavanjem na način kako je utvrdio Ustav naše zemlje i kako govore naše funkcije i da date reč poslaniku Aleksandri Jerkov da nastavi da razgovara na temu koju želi da predloži.

PREDSEDAVAJUĆI: Naravno da znam o čemu govorite, ali vidite da želim da uvažim stav opozicije, koleginica Jerkov je insistirala. Slažem se sa vama.

Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Izvinjavam se, ne radi se o stavu opozicije, već o tome da sam ja žena i da imam pravo da me oslovljavaju u ženskom rodu. Ako može da bude spremičica, ako može da bude sluškinja, ako može da bude pralja itd., onda može da bude i poslanica. To može nekom da se dopada ili ne dopada, ali treba da mi se obraćate u rodu kome pripadam. Veoma mi je neprijatno kada mi se obraćate kao muškarcu, zaista.

Dakle, predložila sam zakon o izmenama i dopunama Zakona o udžbenicima...

(Narodni poslanik Nemanja Šarović dobacuje.)

Izvinjavam se, „koleginica“ Šarović dobacuje nešto, ne znam o čemu se radi.

To je jedan od zakona čije je izmene ministar Šarčević najavio. Otkako je stupio na dužnost, najavio je veliki broj izmena zakona. Neke od njih je, nažalost, realizovao. Kažem nažalost zbog toga što je svaki predlog zakona koji je dao u ovoj skupštini pokazao da ministar Šarčević i Vlada Republike Srbije ili ne razumeju šta je potrebno našem obrazovnom sistemu, ili ne žele da razumeju, ili ne znaju da razumeju. U svakom slučaju, mislim da je nastavnicima, roditeljima i deci apsolutno svejedno koji je od ovih razloga po sredi. Ono što je jasno jeste da svaki zakon iz oblasti obrazovanja koji u ovu skupštinu dođe nudi rešenja koja su nazadna, retrogradna, koja nas, sada u slučaju zakona o dualnom obrazovanju, vraćaju još dalje u prošlost nego ovi prethodni. Među njima je i Zakon o udžbenicima.

Svaki roditelj u ovoj zemlji zna kako naši udžbenici izgledaju. Zna, prvo, da ih ima previše, zna da su preteški, zna da su preskupi, zna da su prevaziđeni, zna da je deci užasno teško da ih razumeju i zna, nažalost, da su ponekad udžbenici puni nekih netačnih informacija. Sada se situacija dodatno komplikuje zato što će po novom Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ministar lično biti taj koji će odobravati plan udžbenika i birati udžbenike, tako da umesto da imamo napredak u ovoj oblasti, imamo sve veće nazadovanje.

Predložila sam neke izmene za koje mislim da treba da budu unete u Zakon o udžbenicima. Mislim da treba o tome da razgovaramo pre nego što ministar dođe sa svojim, pretpostavljam, retrogradnim zakonima, jer jedino što je

ostalo, a u skladu sa svim ostalim predlozima koje je dao, jeste da u zakonu piše da on lično sam piše udžbenike. To bi bilo u skladu sa njegovom politikom.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Nemanja Šarović, povreda Poslovnika.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Milićeviću, kao što ste maločas čuli, gospođa Nataša Jovanović je krajnje dobronamerno uputila primedbu vama i gospodi Jerkov i podučila je, rekao bih, da se ona ne može nazivati „narodnom poslanicom“, jer to nije termin koji poznaje Ustav Republike Srbije. To je naziv funkcije. Ne radi se tu o odrednici da li je neko muškog pola ili ženskog pola. Gospođa Jerkov to očigledno nije prihvatile.

Umesto da prihvati, da nauči nešto (treba učiti čitavog života), ona je meni rekla da sam ja njena „koleginica“. Naravno, ja ne mogu biti njena koleginica. Mislim da vi, dok predsedavate Narodnoj skupštini, morate štititi institucije. Dakle, to što neko hoće da se naziva „narodnom poslanicom“ nije dovoljno. Kada izađe iz Skupštine, može sama sebe da naziva kako god hoće, a vi kao predsedavajući dužni ste da to radite u skladu sa Ustavom i zakonima ove zemlje. Znate, sutra će tražiti da kažete da je ona „piškinja“ predloga zakona koji obrazlaže, pa, nekom drugom će to možda biti uvredljivo.

Prema tome, Srpska akademija nauka i umetnosti je dala svoj stav. Ako nekim do sada nije bilo dovoljno jasno, sada je potpuno jasno. Molim vas da se toga pridržavate.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem se. Primetili ste da sam uvažio sugestiju koleginice Jovanović i da sam to obrazložio. U nastavku izlaganja nisam primetio da vam se koleginica Jerkov obratila. Naravno da nije dozvoljen dijalog i direktna komunikacija sa narodnim poslanicima. Da sam primetio, sigurno bih reagovao.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.)

Zahvaljujem, kolega Šaroviću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 14, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasalo 145 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o Vladi, koji je podneo Narodnoj skupštini 25. jula 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zoran Živković želi reč? (Da.)

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo.

Ovo je izmena Zakona o Vladi kojom počinje jedan, rekle bi neke kolege, set zdravstvenih zakona. Predlog Zakona o Vladi kaže – naziv iznad člana i član 11. menjaju se i glase: „Zdravstvena sposobnost, nespojivost i sukob interesa“. Član 11: „Pre izbora Vlade svaki predloženi član Vlade mora Narodnoj skupštini da dostavi lekarsko uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima. Član Vlade ne može biti na drugoj javnoj funkciji u državnom organu, organu autonomne pokrajine, opštine, grada, Grada Beograda, niti vršiti delatnost koja po zakonu nespojiva sa dužnošću člana Vlade, niti stvoriti mogućnost sukoba javnog i privatnog interesa. Član Vlade dužan je da se u svemu poviňuje propisima kojima se uređuje sukob interesa pri vršenju javnih funkcija.“

Šta je ideja ovog zakona? Očigledno je da je on neophodan. Važi i za izbor narodnog poslanika, odnosno za kandidate za narodne poslanike, za kandidate za predsednika države, a to je da se izvrši pre izbora, pre mogućnosti izbora tih ljudi, lekarski pregled kojim bi se dokazalo da su oni sposobni za vršenje funkcija u državnoj upravi. Takav lekarski pregled prolaze svi činovnici koji ovde danas sa nama rade, ili bilo gde u državnoj upravi, od nivoa sekretarice, čuvara, pa do nivoa zamenika, savetnika, šefa, referenta, i ne znam šta. Ne znam zašto bi članovi Vlade, odnosno budući članovi Vlade bili uskraćeni za mogućnost da srpskoj javnosti na najeksplicitniji način dokažu da su sposobni da vrše funkciju ministra.

Kada bi to bilo tako... A već je jednom bilo: za izbor prve demokratske srpske vlade posle 5. oktobra tadašnji predsednik Vlade je insistirao, i bez zakona, da kandidati donesu lekarsko uverenje da su sposobni za vršenje službe u javnom sektoru. To je, znači, već u praksi primenjeno u Srbiji i bilo bi jako dobro da se primeni ponovo. Onda ne bismo imali u Vladi ljudi koji kažu da spremaju našu decu za rat; ne bismo imali u Vladi ljudi kojima se prividaju neke velike uštede, veliki suficiti, velika povećanja plata – to naprosto nije normalno – da li zato što ne vide, da li zato što ne čuju, da li zato što imaju problem sa zaključivanjem, da li zato što ne mogu da dohvate, zbog kičme recimo, policu na kojoj стоји неки zakon pa ne mogu da se obaveste. U svakom slučaju, ne treba ih stavljati na tu važnu funkciju ako su nesposobni da je vrše.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasao 151 narodni poslanik.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Povreda Poslovnika?

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Javio sam se zbog povrede člana 107, gospodine Milićeviću, zato što Zoran Živković iz sednice u sednicu vređa ljudi koji imaju određene telesne nedostatke. Sad je rekao da neko ko ne vidi, odnosno ne vidi dobro ne može da bude ministar.

Evo, gospođa Maja Gojković, moja uvažena koleginica i predsednica Narodne skupštine, ne vidi dobro, nosi naočare, ima određenu dioptriju, ali ja i te kako mislim da ona može da bude ministar. Ona je, na kraju krajeva, bila ministar...

(Radoslav Milojičić: Sjajan!)

Sjajan, tako je. Kako se ono zove... „Hajneken“, je l'? „Hajnekena“, u stvari, da. Dakle, i te kako je bila dobar ministar.

Ovde se postavlja još jedno pitanje. Mene zaista zanima kako je Zoran Živković prošao lekarski pregled. Koliko je koštao taj lekarski pregled? Zanima me koja zdravstvena ustanova je Zoranu Živkoviću izdala potvrdu da je zdravstveno sposoban da bude ministar posle petooktobarskih promena. Zaista me zanima koja je to zdravstvena ustanova pošto ovde iz sednice u sednicu slušamo kako su ministri u Đindjićevoj vlasti prošli lekarske preglede. Ja bih voleo da vidim jedanput taj lekarski nalaz, da vidimo koja zdravstvena ustanova je taj lekarski nalaz izdala i da vidimo kako je moguće da je Zoran Živković nesposoban za vojsku, ima oznaku minus jedan, što znači totalno nesposoban, sa teškim oštećenjem bioloških funkcija, kao što stoji u vojnom izveštaju Vojnog odseka Niš, a sposoban je da bude ministar. Dakle, da mi objasnite kako je moguće da neko ne može da služi vojsku, ali može da bude ministar.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Martinoviću, da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.)

Zahvaljujem.

Povreda Poslovnika, narodna poslanica Marinika Tepić.

Odustaje. Zahvaljujem.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o radu, koji je podneo Narodnoj skupštini 9. decembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zoran Živković želi reč? (Da.)

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Znači, predlog izmena Zakona o radu ima dva člana. U prvom se traži da se član 187. stav 1. menja i glasi: „Za vreme trudnoće, porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta, odsustva sa rada radi posebne nege deteta i odsustva sa rada zbog privremene sprečenosti za rad duže

od 30 dana poslodavac ne može zaposlenom da otkaže ugovor o radu.“ Član 2. je da zakon stupa na snagu osam dana nakon objave u „Službenom glasniku“.

Ako niste pažljivi i ako ne razumete dobro, kao prethodni kolega koji je potpuno pogrešno shvatio šta sam pričao i ne zaslužuje dalji komentar za to, ja ću da vam ponovim: ovim zakonom se traži da poslodavci (budite skoncentrisani, drage kolege) ne mogu da daju otkaz nekome, radnici koja je u trudnoći, na porodiljskom odsustvu, bilo kom radniku koji je na odsustvu radi nege deteta, na odsustvu radi posebne nege deteta i na odsustvu sa rada zbog privremene sprečenosti za rad duže od 30 dana. Ovo su civilizacijske norme. Ovo mora da bude u Zakonu o radu, bilo da ste četnici, partizani, levičari, desničari, ne znam šta, bilo koje nacije, vere, bilo čega. To nije za šalu i nije za izigravanje nekog ko je nevešt u zaključivanju.

Naravno da malopre nisam pomenuo nikakve ljude koji imaju problem sa vidom. Niste razumeli. Pogledajte u stenogram pa ćete videti. Rekao sam da samo neko ko je lud ili slep može da vidi napredak u ekonomskoj oblasti. A ko se prepoznao direktno, ja mu čestitam na tom prepoznavanju...

(Predsedavajući: Kolega Živkoviću, vratite se na obrazlaganje zakona.)

... I želim mu veliki uspeh.

Kao što svima vama, poslanicima vlasti, posebno poslanicima SNS-a, čestitam Novu godinu, prvi put u istoriji, srećnu novu 2018. godinu...

(Predsedavajući: Kolega Živkoviću, želite li da nastavite sa...?)

... Pošto ste okitili grad tako da liči na cirkus...

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Živkoviću, očigledno ne želite da nastavite sa obrazlaganjem Predloga zakona o izmeni Zakona o radu.

(Zoran Živković dobacuje.)

Teško je imati takve moći, kolega Živkoviću, da predvidim vaše ciljeve i vaše želje.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 10, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasalo 149 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Povreda Poslovnika, narodna poslanica Maja Gojković.

MAJA GOJKOVIĆ: Poštovani predsedavajući, u stvari, ne bih ni imala prava na povredu Poslovnika; po članu 92. danas u raspravi mogu da učestvuju samo predлагаči zakona. Znači, čitav dan se ovde krši, radi nekakve tolerancije političke, Poslovnik. Ali sada je u pitanju član 104. Morali ste vi da reagujete, a ne poslanik Aleksandar Martinović, kada je poslanik Zoran Živković, pokušavajući da obrazloži svoj predlog zakona, uvredio ne samo mene kao poslanika koji ima zaista izražen problem sa vidom, nego i sve ljude u ovoj državi, jer ih je diskvalifikovao po tome da ne mogu da se bave politikom i da

računaju da će biti ministri i obavljaju izvršnu vlast ako ne vide dobro, ako su malog rasta, ako imaju problem sa kićmom, ako ne mogu da hodaju. Ako je nešto danas bio jezik mržnje, to je sigurno bilo obrazloženje Zorana Živkovića, i ne može da se pređe preko toga.

Lično imam ogromnu dioptriju, ali sam ubedena da mogu mnogo bolje da vodim državu od Zorana Živkovića, koji je tako uzvišeno zdrav. Ubedena sam da, bez obzira na to što sam hendikepirana i što ne vidim dobro i što sam na ivici da spadam u teške kategorije invaliditeta, a nije me sramota da to priznam pred javnošću Srbije, mogu mnogo bolje i časnije da vodim policiju od njega, koji je to radio u Vladi Zorana Živkovića. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.) Zahvaljujem.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru predsednika Republike, koji je podneo Narodnoj skupštini 1. novembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zoran Živković želi reč?

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Naravno, da.

Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru predsednika Republike kaže, član 1: u Zakonu o izboru predsednika Republike („Službeni glasnik“ taj i taj, od tad i tad) u članu 11. stav 3. posle tačke 2) dodaje se tačka 2a), koja glasi – lekarsko uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima. Zašto? Zato da ne bismo imali situaciju koju imamo sada. Mislim da je to svima u Srbiji jasno. Da je postojao ovakav zakon, mi ne bismo imali predsednika koga sada imamo, niti onoga pre njega, a to bi bila i preventivna mera za budućnost jer ko zna ko sve može da se kandiduje za predsednika države ako ne uvedemo ovu zaštitu. Mislim da je to jasno kao dan.

Pozivam poslanicu ili poslanika, gospodu poslanika koja je govorila pre mene, da pročita stenogram i da vidi da nema nikakve veze ono što je rekla o mom malopređašnjem izlaganju. Naravno da srpska javnost odavno zna, a nažalost i mnogi iz udruženja invalida različitih oblasti, šta je sve urađeno i šta sam lično radio u njihovu korist kao nekadašnji funkcijer.

To nije tema. Nemam potrebe da se branim od laži, laž nikada nije bila opasna...

(Predsedavajući: Da se vratimo na temu, kolega Živkoviću.)

... Ali zbog srpske javnosti moram da dam nekoliko objašnjenja za ono što su rekli neki poslanici: nikada nisam bio u Vladi Zorana Đindića, pod a; nikada nisam bio ministar policije u Vladi Zorana Živkovića. Samo minut...

(Predsedavajući: Kolega Živkoviću, dobićete minut i osam sekundi, ali vas molim, ne možete se na takav način obraćati direktno narodnim poslanicima i

odgovarati, kako vi kažete, na pitanja. Ne možete imati repliku na ukazanu povredu Poslovnika. Osnov vašeg javljanja je da obrazložite Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru predsednika Republike. Izvolite, imate još minut i osam sekundi.)

Kao što javljanje po povredi Poslovnika ne može da se koristi za repliku, za iznošenje neistinitih, neki bi rekli lažnih, podataka o nekom poslaniku. Ja nisam htio ovde da repliciram jer ne zaslužuju bilo kakav odgovor, a kamoli repliku, ali htio sam da obavestim građane Srbije, da znaju o čemu se radi, i hvala vam na prilici koju ste mi ukazali.

Dakle, neophodno je promeniti Zakon o izboru predsednika Republike da nam se ne bi desilo da na čelu države imamo ono što imamo sada.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Živkoviću, kolega Martinović se maločas nije obraćao vama, pitanja je postavljao meni.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Molim vas da se prijavite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Molim vas, gospodine Milićeviću, da reagujete na ovo što je rekao Zoran Živković. On je za predsednika Republike Aleksandra Vučića rekao – ono.

Dakle, Aleksandar Vučić je čovek od krvi i mesa, koji je sam pobedio sve vas: i Živkovića, i Jankovića, i Jeremića, i Đilasa, i Tadića i Boška Obradovića, sve redom. Taj Vučić je dobio skoro 56% glasova. Dakle, dobio je toliko glasova više, koje vi za deset vaših političkih života nećete da dobijete. Razumem da zbog toga trpite velike političke traume, da ste nervozni ...

(Predsedavajući: Kolega Martinoviću, obraćajte se meni.)

... Da ste ljuti, ali vas, gospodine Milićeviću, molim da uzmete u zaštitu dostojanstvo Narodne skupštine, između ostalog i zato što je predsednik Republike položio zakletvu ovde pred svim narodnim poslanicima, ispoštovao svakog narodnog poslanika, nikome nije uputio nijednu tešku, nijednu ružnu reč. Dakle, Aleksandar Vučić je bio kandidat Srpske napredne stranke koji je ubedljivo pobedio sve vas zajedno i mi u Srpskoj naprednoj stranci smo izuzetno ponosni. A vas, gospodine Milićeviću, molim da Zorana Živkovića upristojite.

(Predsedavajući: Molim vas, ne morate direktno. Dozvoliće vam povredu Poslovnika, naravno, ali ne morate direktnu komunikaciju. Imate još deset sekundi, kolega Martinoviću.)

Marijane, molim te, kao predsednik poslaničke grupe, nemoj da reaguješ. U pitanju je čovek koji još uvek trpi strahove jer ne može da objasni sam sebi da li je on Luleta vezao za banderu u Nišu ili Lule njega. E, to je problem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Martinoviću.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.) Zahvaljujem.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Nemanja Šarović.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Milićeviću, mi vas taman pohvalimo kako smireno vodite sednice, a vi onda pokvarite utisak pa dozvolite ponovo da se krši Poslovnik. Gospodinu Martinoviću ste, kao šefu vladajuće poslaničke grupe, omogućili da govori dva minuta i dvadeset sekundi. Sve poslanike opozicije prekidate u sekundi. To je još jedan pokazatelj na koji način pravite razliku između narodnih poslanika, koji su po Ustavu jednaki, po zakonu. Ako ćemo prihvati princip parlamentarne demokratije, onda ovo ne sme da se dešava. To dosad nije bila vaša odlika, nadam se da neće biti ni ubuduće.

Druga, neuporedivo bitnija stvar: član 103. reguliše šta je dužan poslanik koji se javi da govori o povredi Poslovnika. Da li ste vi, gospodine Milićeviću, povredili Poslovnik tako što je Vučić navodno sam pobedio na izborima? Da li ste vi govorili o tome? Ja to nisam čuo. Ja mislim da vi na taj način niste povredili Poslovnik. I, to je po onoj narodnoj „Njih dvojica, a ja i babo sam“ – Vučić pobedio sve njih, on i 27 stranaka koje su bile u koaliciji! Kada je tako veliki, lep i pametan, zašto nije izašao sam?

Drugo, ako je već, kako kaže gospodin Martinović, Aleksandar Vučić predstavnik svih građana, ako je poštovao sve građane i sve poslanike u Narodnoj skupštini, kako to da za predstojeće lokalne izbore svoje ime pozajmljuje samo jednoj izbornoj listi? Da li je ta lista „Srbija“? Znate, to ste uradili na Kosovu i Metohiji, kaže – državni projekat Srpska lista. Hoćete li i u Beogradu imati državni projekat liste Srpska napredna stranka – Aleksandar Vučić?

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Šaroviću. Maločas smo razmenili mišljenja na ovu temu. Vi jako dobro znate da je zaista teško predvideti, ponoviću po ko zna koji put danas, o čemu će govoriti narodni poslanici. Na meni je da sugerišem i pokušam da usmerim poslanika da se vrati na ono što jeste tema aktuelnog skupštinskog zasedanja.

Da li je kolega Martinović govorio nekoliko sekundi duže? Da, jeste, jer sam ga ja prekinuo u jednom vremenskom intervalu pokušavajući, ako ste primetili, da sugerišem kolegi Marijanu Rističeviću da ne vodi direktnu komunikaciju sa drugim poslanicima. To je bio jedini razlog. Ja sam mu, kao predsedavajući, onemogućio tih deset-petnaest sekundi. Samo zato sam dozvolio. Vi jako dobro znate da nemam dvostrukе aršine i dvostrukе standarde kada je reč o vođenju sednica.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? Zahvaljujem.

Povreda Poslovnika, narodna poslanica Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Uvaženi potpredsedniče, neću se ljutiti na vas ako budete upotrebljavali srpski jezik i obratite mi se sa „narodni poslaniče“, pošto ja poštujem stavove Srpske akademije nauka i umetnosti. Kada bude naš jezik prepoznavao pojmove kao što su „kranistkinja“, „vojnikinja“, „psihološkinja“ i ne znam ni ja šta se već danas upotrebljava, onda će imati pravo da se ljutim na vas.

Ovoga puta ste povredili Poslovnik u članu 92, koji govori o tome ko ima pravo da učestvuje u raspravi. Vi niste krivi, ali ipak ste tolerantni i dajete stalno reč po lažnim povredama Poslovnika poslaniku Nemanji Šaroviću – koga je mrzelo da napiše, barem reda radi, neki predlog zakona, pa koristi danas povredu Poslovnika da bi vređao ne samo predsednika države Aleksandra Vučića, koji će izdržati sve, pet godina trpi najniže i najgore uvrede na svoj račun, a da li mu je teško ili nije teško nije tema ove sednice – ali poslanik Nemanja Šarović je ovoga puta ugrozio dostojanstvo građana Srbije, njih 56% koji su glasali za predsednika Aleksandra Vučića i podržali ga, ali i 100% građana Srbije koji poštuju funkciju predsednika Republike.

Molim da se u ovom parlamentu prestane sa omalovažavanjem Republike Srbije, sa omalovažavanjem Narodne skupštine Republike Srbije, Vlade Republike Srbije i predsednika države. To ne može nikom da bude dozvoljeno, bez obzira na to što jednog dana obuče majicu na kojoj piše „ja sam član stranke koja je u opoziciji“ pa misli da može ovde da vređa šta god mu padne na pamet. Nemanja Šarović nije ničim zaštićen zato što pripada opozicionoj... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika?

MAJA GOJKOVIĆ: Da se radi o Nemanji Šaroviću, tražila bih, ali pošto se radi o vama, ovog puta ne. Ali vas molim da reagujete.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Maločas ste sami rekli da smo sednicu započeli u jednom duhu tolerancije.

Praksu javljanja po Poslovniku, uvažavajući u tom pravcu i u tom kontekstu i poslanike opozicije i pozicije, započeli smo još tokom prepodneva. Nastavljamo je samo. Ipak, verujem da je cilj i pozicije i opozicije...

Opet, uvažavajući..., dobiće svaki poslanik reč...

Naravno, Milojičiću, i vi ćete kao poslanik opozicije dobiti pravo na reč.

Nadam se da ćemo nastaviti u duhu tolerancije i da ćemo završiti posao koji smo započeli još danas u 10 časova, a reč je o usvajanju dnevnog reda.

Izvolite, kolega Martinoviću. Povreda Poslovnika.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Da, povreda člana 27, gospodine Milićeviću.

Nije Aleksandra Vučića, kao što je rekao Nemanja Šarović, podržalo 27 stranaka, nego je Aleksandar Vučić izašao sam na crtu i Vojislavu Šešelju, i Saši Raduloviću, i Vuku Jeremiću, i Saši Jankoviću i svima ostalima i dobio 56% glasova. Svi vi, lažni partizani, lažni četnici, lažni Evropejci itd., tom čoveku niste mogli ništa.

(Predsedavajući: Obraćajte se meni, kolega.)

Građani Srbije znaju da vam je jedini program u kampanji bila mržnja protiv Aleksandra Vučića. Vi drugu politiku niste ni imali.

(Predsedavajući: Samo se obraćajte meni, molim vas.)

Apsolutno svi predsednički kandidati i sve stranke koje su stale iza bilo kog od ovih predsedničkih kandidata imali su samo jednog čoveka kao metu – Aleksandra Vučića, i članove njegove porodice. Dakle, nije bilo „Njih dvojica, ja i babo sami“, nego jedan čovek protiv kompletne, doduše prilično nejake i beznačajne, srpske opozicije.

I, ono što moram da kažem – Srpska napredna stranka je ponosna na generala Lazarevića, ali smo isto tako ponosni i na pukovnika Veselina Šljivančanina.

(Predsedavajući: Kolega Martinoviću, molim vas da se vratite na ukazanu povredu Poslovnika.)

Ovo moram da kažem, gospodine Milićeviću, zato što je jedan navodni najveći borac protiv haške nepravde izjavio da je Veselin Šljivančanin odgovoran, da je kriv za ratne zločine u Vukovaru i da ga je trebalo osuditi.

Nije kriv, Veselin Šljivančanin je za nas srpski junak, koji je oslobođio srpski Vukovar onda kada su u Vukovaru od strane ustaša ubijana srpska deca.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Martinoviću.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.)

Reč ima narodni poslanik Nemanja Šarović, povreda Poslovnika.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Milićeviću, vi jeste povredili član 27. time što ste dozvolili gospodinu Martinoviću da govori to što je govorio.

Da ne mislite slučajno da sam uvređen time, jer kako će mene da uvredi gospodin Martinović? Zamislite koliko je dragoceno kada Aleksandar Martinović nekome kaže da je lažni četnik. Evo, Aleksandar Martinović je pravi četnik. Ja sam njega već pohvalio i na sednici Administrativnog odbora ističući da je on, po mom mišljenju, i najlepši i najpametniji u čitavoj poslaničkoj grupi, da je najbolji njihov predstavnik...

(Predsedavajući: Kolega Šaroviću, nema razloga ...)

... Da je on simbol demokratije, svetionik doslednosti. Pazite, zaista, retko se takav čovek sreće! Kada mi on kaže da sam ja lažni četnik, verujte da

sam ponosan, jer zamislite da Aleksandar Martinović proceni da sam dobar! Pa, privilegija je dobiti negativnu ocenu od njega.

Dakle, gospodine ...

(Predsedavajući: U čemu sam ja učinio povredu Poslovnika, samo mi to recite, molim vas. Nema razloga da se obraćate gospodinu Martinoviću, meni se obraćajte.)

Time što ste dozvolili da šef Poslaničke grupe SNS Aleksandar Martinović, koji je čitavu političku karijeru izgradio time što je objašnjavao ko su i šta su oni, deli narodne poslanike na prave i lažne četnike. Dakle, zamislite, Aleksandar Martinović mi je dodelio titulu lažnog četnika! Možda jesam, ali, evo kažem, on je pravi.

Još jedna veoma bitna stvar: dakle, Aleksandar Vučić je, kako kaže, sam pobjedio. On sam, kao predsednik Vlade, kao ministar u svakom ministerstvu, kao čovek koji je pokrajinski predsednik Vlade, gradonačelnik svakog grada, koji ima sve na raspolaganju.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Da.) Zahvalujem.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Radoslav Milojičić.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala, gospodine Milićeviću. Molim vas, imam dve povrede Poslovnika. Voleo bih da mi vi kažete za prvu povredu Poslovnika na koji član da se žalim – na osnovu čega celog dana danas na naše predloge zakona dajete reč gospodinu Martinoviću, da na osnovu Poslovnika može da replicira i vređa predstavnike opozicije? Naravno da se niko, pogotovo iz Demokratske stranke, ne plaši Martinovića, ali jako bih vam bio zahvalan da mi kažete na osnovu kog člana celog dana dajete...

(Predsedavajući: A na koji ste član ukazali?)

Ja vas pitam da mi kažete na osnovu kog člana da ukažem na povredu Poslovnika, na osnovu kog člana celog dana dajete gospodinu Martinoviću i Maji Gojković reč.

Ukazujem na povredu člana 88. i zahtevam da se utvrdi kvorum, jer kvoruma nema.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Milojičiću, ne možete mene pitati da vam odredim na osnovu kog člana se možete javiti; morate se najpre pozvati na član Poslovnika. Dugo ste poslanik i mislim da ste to do sada morali da naučite.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Da.)

Izvolite, povreda Poslovnika, Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Gospodine Milićeviću, evo, odgovoriću ja. Povređen je član 106.

Zašto ja dobijam reč i zašto poslanici Srpske napredne stranke dobijaju reč? Ja ću sada da kažem svim ovim mrziteljima Srpske napredne stranke – zato što nećemo da dozvolimo da današnji dan iskoristite da po nama udarate kao po vreći; zato što nemamo čega da se stidimo, niti smo šta opljačkali, niti smo bilo kome šta uzeli. Dižemo Srbiju iz pepela, dižemo je iz blata u kome ste je ostavili. Ponosni smo na Aleksandra Vučića, ponosni smo na njegovu pobedu od 56% osvojenih glasova. Ponosni smo na činjenicu što smo u prvih osam meseci ove godine imali 1,6 milijardi direktnih stranih investicija, ponosni smo na sto kilometara novih auto-puteva, na desetine hiljada novih radnih mesta, na to što smo za tri godine otvorili preko 60 fabrika u celoj Srbiji, što nikoga nismo otpustili, za razliku od njih koji su za četiri godine svoje vlasti otpustili 400.000 ljudi.

Sad vam kažem, gospodine Milićeviću, nećemo više da dozvolimo da oni koji su na izborima osvojili jedan, dva ili četiri posto glasova udaraju po Srpskoj naprednoj stranci kao po vreći. Narod nam je ukazao poverenje da vodimo državu, da donosimo zakone i mi ćemo to i da radimo.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Martinoviću, u potpunosti se slažem s vama. Narodna skupština, kao najviši organ zakonodavne vlasti, ima tu ulogu.

Pre nego što vam dam reč, koleginice Gojković, moramo, shodno članu 88, najpre da utvrđimo kvorum.

Konstatujem da je u sali prisutno 129 narodnih poslanika. Nastavljamo sa radom.

(Aleksandar Martinović: Nemoj im davati reč, nisu prisutni u sali. Ne može se dati reč nekome ko nije tu.)

U pravu ste, kolega Martinoviću, ali nisu se oni javili, koleginica Gojković se javila, a ona je prisutna, moram dozvoliti da govori.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Pozvaću se na član 88, koji je malopre licitirao poslanik Milojičić samo da bi pokrio ono što je govorio i ušao u repliku, i onda je licitirao bilo koji član. Molim poslanike da pogledaju o čemu se radi u članu 88. i kako se poslanici Demokratske stranke odnose prema Parlamentu i današnjem radu. Član 88, to je poglavlje o otvaranju sednice i učešću na sednici; mi smo sve čuli u njegovom obrazlaganju povrede Poslovnika, člana 88, osim o onome što piše.

Znači, gospodine predsedavajući, vi dozvoljavate danas na sednici, maksimalno tolerantno ali opet ne poštujući Poslovnik, da se svaki poslanik

opozicije danas javi, licitira bilo koji član Poslovnika i vređa Aleksandra Martinovića.

Ako poslanici nisu shvatili još uvek da su poslanici ovde, svih 250, jednaki i da svako ima pravo da se javi za reč, onda su promašili svoju profesiju. Mogli su barem za godinu dana, koliko je ovaj saziv Parlamenta na snazi, da pročitaju Poslovnik i da znaju da smo mi ovde potpuno ravnopravni. Aleksandar Martinović ima pravo da govori, ima pravo da se poziva na povredu Poslovnika, ima pravo da traži repliku, a na vama je da li ćete to dozvoliti ili nećete.

Molim vas da poštujete Poslovnik, da počnemo i da nastavimo, u stvari, sa utvrđivanjem dnevnog reda i da koristite odredbu Poslovnika koja govori da u raspravi u ovom delu sednice mogu da učestvuju samo predlagači zakona. A kvorum može da traži samo predsednik poslaničke grupe i niko više, i to piše u Poslovniku. Koliko ja znam, Radoslav Milojičić nije smenio još uvek svog predsednika poslaničke grupe ili zamenika. Prema tome, ovoga puta ste zaista povredili Poslovnik jer dajete da radi ko šta hoće na ovoj sednici.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, koleginice Gojković.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika?

Dakle, da, potpuno ste u pravu, 250 poslanika potpuno su ravnopravni, potpuno jednaki i imaju pravo da se jave za reč, a na predsedavajućem je da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine. Sa tom tolerancijom smo krenuli danas od prepodneva, nastavili popodne poštovanje prava opozicije i ne primenjujući onaj drugi deo koji je nepopularan – jer bi onda opet išli ka tome da imamo dvostrukе standarde i dvostrukе aršine – a to je sankcionisanje. Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru predsednika Republike, koji je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Zaključujem glasanje: za šest, protiv jedan, uzdržanih nema, nije glasalo 140.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije Narodne skupštine o priznanju i osudi genocida nad Jermenima počinjenog u Osmanskom carstvu u periodu od 1915. do 1922. godine, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. avgusta 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo.

Ovo je predlog rezolucije koji je predložen prvi put pre jedno dve godine i ja ću ostati uporan u tome. Mislim da ima potpuno smisla da rezoluciju koju je u istovetnom tekstu podržalo preko dvadeset država, među kojima Ruska

Federacija, Grčka, Belgija, Francuska, Kanada, Kipar, Italija, Švajcarska, Argentina, Urugvaj, Švedska, Liban, doneše i Srpski parlament, odnosno Parlament države Srbije. Mislim da mi imamo mnogo više razloga, motiva, civilizacijskih ali i ličnih i nacionalnih, da podržimo jedan ovakav akt.

Ponavljao sam više puta, ali pošto konstatujem da je ovde shvatanje onoga što ja pričam malo teži proces, ponoviću da to nema nikakve veze sa sadašnjom politikom Turske, niti ima bilo kakve veze sa sukobom Azerbejdžan–Jermenija. To je pitanje genocida koji je utvrđen, a koji je počinjen u Osmanskom carstvu od 1915. do 1922. godine prema Jermenima.

Zašto je to nama važno? Zato što postoji utemeljeno mišljenje koje, ako nije dobilo pravno utemeljenje, sigurno ima utemeljenje u osećaju dobrog dela građana Srbije da je i nad građanima Srbije, nad srpskim narodom i drugima izvršen genocid nekoliko puta u toku istorije. Nekad su to radili oni koji su bili okupatori, nekad su to radile prve komšije, a nekad su to pokušavali da urade i neki koji su se lažno predstavljali kao patriote.

To mora da bude zabeleženo da nam se ne bi ponovo dešavalo. Jer, može sutra da nam se desi da ponovo na nekim izborima aktuelna vlast naredi građanima Srbije i Srbima, recimo na Kosovu, da glasaju za ratnog zločinca protiv koga ova država ima poternicu Interpola. Ili da neko natera sudije Srbe da pred ratnim zločincem, koji je trenutno predsednik nekakvog Kosova, polažu zakletvu. Oni nisu srpske sudije, oni su sudije nepriznate takozvane države Kosovo, ili države Kosova, kako kome odgovara. Ali ni jedno ni drugo ne sme da nam se desi. A da bismo pamtili, moramo da se setimo i tuđih muka i genocida nad drugim narodima, a jedan od njih su Jermenii.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Živkoviću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasalo 139 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru narodnih poslanika, koji je podneo Narodnoj skupštini 12. januara 2017. godine.

Da li narodni poslanik Zoran Živković želi reč? (Da.)

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Dakle, 12. januara 2017. godine; imam dva predloga zakona koja se tiču izmene Zakona o izboru narodnih poslanika, nažalost, ne vidim ovde koji je koji, ali nema veze, stići će i ovaj drugi na dnevni red.

Znači, jedan se tiče onoga što zovemo zdravstvenim zakonima, a to je da se dopuni Zakon o izboru narodnih poslanika, član 1, i da glasi – u Zakonu o izboru narodnih poslanika („Službeni glasnik“ itd.) u članu 44. stav 2. posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi: „lekarsko uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima“. Ovaj zakon, kada ga usvojimo, a biće usvojen kad-tad, ja vam to garantujem, stupaće na snagu osmog dana nakon objavlјivanja u „Službenom glasniku“, upravo onako kao što piše u srpskom Ustavu.

Šta nam donosi ovakva izmena zakona? Donosi nam, kao u slučaju kandidata za predsednika države i kandidata za člana Vlade, da i kandidati za narodnog poslanika, pre nego što bude verifikovana njihova kandidatura, a ne izbor, znači sama kandidatura, moraju da prođu lekarski pregled koji je neophodan za zapošljavanje u javnom sektoru. Taj pregled nije ništa posebno značajan; neki su kroz takav pregled prošli. Svi ovi ljudi koji nas poslužuju, koji rade za nas i sa nama u ovoj zgradici, prošli su takav pregled. On se predviđa i za neke druge dokumente.

Mislim da uopšte nema razloga da se bilo ko protivi ovakvom predlogu zakona, osim ako se ne plaši primene tog zakona i ako se ne plaši kako bi prošao lekarski pregled. Tako da pozivam sve vas da se testiramo ovim glasanjem, da vidimo – ko glasa za, on se ne plaši lekarskog pregleda; ko glasa protiv, on se plaši. Moram da upozorim, pre nego što glasate, da taj lekarski pregled podrazumeva i test na prisustvo droge u organizmu, ne samo aktuelno, nego i ono što je bilo pre pet, deset ili dvadeset godina, da iz tih analiza može da se dođe do vrlo interesantnih zaključaka o prošlosti i opštem stanju zdravlja narodnog poslanika.

Ne bih nikoga da prozivam, ne bih da se iko ponovo prepozna ili da pomisli da ima neke lične veze s ovim što ja pričam, ali mislim da građani Srbije zaslužuju da kada izđu na izbore glasaju za ljudе za koje su, ako nisu sigurni da neće da menjaju stranke, bar sigurni da su dovoljno zdravi da sede u ovim klupama.

Hvala lepo. Pozivam vas da zajedno glasamo za ovaj predlog zakona.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za sedam, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasalo 138, od 145 narodnih poslanika.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o visokom obrazovanju, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. avgusta 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zoran Živković želi reč? (Da.)

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Tako je, pre godinu dana je ponovo predložena ova izmena Zakona, i u prošlom sazivu je isto bio takav predlog. Nije se skupštinska većina ni tada ni do sada odlučila da ga stavi na dnevni red, bez obzira na obećanja koja sam dobio za to. Bilo je tu i obećanje Vlade Srbije od pre godinu dana, koju je tada vodio valjda Aleksandar Vučić, gde kaže da su ove izmene opravdane, da imaju smisla i da će biti ugrađene u novi predlog zakona o visokom obrazovanju, pa se to nije desilo. Pre petnaestak-dvadesetak dana ovde je sedeо ministar prosvete, rekao je da će se u narednim izmenama ugraditi i ova formulacija. Međutim, nije se to desilo, te ћu ja zbog srpske javnosti, jer sam siguran da većina vas već napamet zna ovaj predlog, da ponovim šta je predlog.

Predlog je da se u Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni glasnik“ taj i taj), u članu 4. posle tačke 1) doda tačka 1a) koja glasi – akademska čestitost; da se u stavu 2. posle člana 5. doda naziv člana i član 5a koji glasi – akademska čestitost; da se doda član 5a koji kaže: „Akademska čestitost se zasniva na samostalnoj izradi pisanih radova, kao i na striktnom poštovanju tuđih autorskih prava“.

Tu, naravno, nije imalo smisla staviti to da je nemoguće polagati i diplomirati u nedelju, da je nemoguće da najbolji studenti samozvanih fakulteta kažu da su najbolji, a studirali su osam-devet godina. Ne znam za fakultet gde redovno školovanje traje osam-devet godina. To isto znači da ne možete da trčite sa fakulteta na fakultet, pa ako vam ne priznaju doktorat da pobegnete preko šumice i odete na neki drugi i tamo položite. To znači ono što se zove čast i poštenje.

Uz rizik da ovo što govorim nije prepoznatljivo svim kolegama, ipak se nadam da možemo da učinimo napor i dođemo do toga da prepoznamo šta je to akademska čestitost. Čestitost životna, da tako kažem, trebalo bi već da nas kiasi u mладим godinama. To pomaže i ljudima koji su imali nesreću, koje je možda Bog kaznio, koji su možda imali nekakvu, otkud znam kakvu, muku životnu, ali zato društvo, zato nadležne institucije, koje mogu da budu i preventivne i kurativne, mogu da pomognu da se i ti ljudi vrate do toga da postanu čestiti.

Naravno da je neophodno da ljudi koji treba da edukuju buduće generacije, koje, nadam se, više neće bežati od vas iz države, nego će ostajati ovde, budu ljudi koji imaju jasno znanje o tome šta znači akademska čestitost i čestitost uopšte.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje.

(Zoran Živković: Glasa se petnaest sekundi, piše u Poslovniku.)

Pušteno je deset sekundi.

Zaključujem glasanje: za pet, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasalo 140, od 145 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru narodnih poslanika, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. avgusta 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zoran Živković želi reč? (Da.)

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Zahvaljujem.

To je predlog zakona kojim pokušavam da sprečim, već jako dugo, nemomensko trošenje, bacanje narodnih para, budžetskih para za nešto što se zove predizborni propagandni program. Odnosno, to su one besprizorne TV reklame po nacionalnim i manje nacionalnim televizijama, gde je cilj da se kandidati za razne funkcije u ovom društvu, političke naravno, predstave pametnijim, lepšim, sposobnijim, bržim i ... kako beše, ne znam, ono treće... nego što to realno jesu.

Ogromne pare, procene su da je to negde između sedamdeset i devedeset miliona evra godišnje, bacaju se za to, za fotošop, izmenu lika, za scenario sa „gospoda Nado“, sa ne znam kojim sve besmislenim stvarima koje bi trebalo da zavedu ljude da pomisle da to jeste ozbiljna stvar, a ne samo loša kopija scenarija nekog rijaliti programa ili neke TV serije iz nama daleke ali prijateljske zemlje.

Prema tome, da bi se sprečilo bacanje para za to i te pare usmerile za mnogo potrebnije stvari, o nekima sam već govorio, neke kolege su govorile pre mene... Ako je to tačno sedamdeset-osamdeset miliona, možete da izlečite u toku godine svu decu kojoj je potrebna medicinska pomoć, operacije ili bilo kakva terapija koja ne može da im se da u Srbiji nego moraju da putuju u inostranstvo. Znači, ne bismo imali SMS poruke za lečenje dece, koja sutra treba da naslede dugove koje je ova vlast napravila, nego bismo imali jedan normalan fond koji bi išao na to da ta nesretna deca, njihovi roditelji i neki drugi ljudi ako je potrebno budu izlečeni i da budu sposobni da prođu lekarski pregled, pa da budu i kandidati i za poslanika, i za ministra i za predsednika države.

Ne vidim ništa stranačko u ovome. Znači, samo svi treba da se odrekнемo toga da državne pare, preko raznih transmisija i pranja, trošimo za nešto što je besmisленo bacanje para a ne za nešto što pomaže ljudima da ostanu zdravi.

Naravno da građani Srbije moraju biti obavešteni o tome šta nosioci lista, političke stranke, organizacije, pokreti nude, ali to treba da se uradi tako što se organizuju na svim nacionalnim televizijama (ili na pokrajinskoj ako su

pokrajinski izbori, ili na lokalnim ako su lokalni) duel emisije, gde će politički neistomišljenici da nude svoje programe građanima Srbije.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za devet, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasalo 135, od ukupno 144 narodna poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o finansiranju političkih aktivnosti, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. avgusta 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zoran Živković želi reč?

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Ovaj zakon vezan je za zakon koji sam malopre branio pokušavajući da vas ubedim da je bolje da se to da za lečenje dece, za neka naučna istraživanja ili socijalna davanja u nekoj drugoj oblasti, nego da se baca za glupe TV reklame. Ali, da bi to bilo uspešno, nije potrebno promeniti samo Zakon o izboru narodnih poslanika, nego i Zakon o finansiranju političkih stranaka, gde bi pisalo da je zabranjeno da se troši novac u kampanji za finansiranje promotivnih spotova na elektronskim medijima.

Ima puno drugih medija. Ako neko baš misli da je mnogo lep, pametan, u nekom spotiću, može to da emituje preko Fejsbuka, preko Tvitera, preko nekih trećih, četvrtih društvenih mreža. Može da ide od kuće do kuće, ako sme bez obezbeđenja, pa da pita komšije šta misle o njemu. Može da ode, kada je kampanja, u Pančevo da se pozdravi sa radnicima fabrike za proizvodnju čipova, koja je тамо... у stvari, nije napravljena, ali je obećano da će biti napravljena. Ili, možda može da sedne u ovaj kineski voz koji ide za Budimpeštu. Ali ni to nije urađeno, samo je obećano. Ili možda da neko ode da piye vino, kao što dobacuje kolega тамо – то је onim vozom koji је šaran da ide за Kosovo Polje, па је дошао ту negde do Batajnica, sve junak do junaka bio тамо.

Prema tome, hajde da se ne igramo cirkusa, dajte da radimo nešto što je posao narodnih poslanika, a to je da pomognemo ovom napačenom narodu, građanima Srbije svih vera i nacija, da žive tako da im se bar na trenutak učini da žive u Evropi 21. veka. To možemo da uradimo tako što ćemo početi da se ponašamo kao ozbiljni ljudi.

Uvek neko može nekome da smisli neku laž. To je istorija laži, to je enciklopedija laži. Možete da pričate o čemu god hoćete, ko je koga pelcovao, ko je kome skidao bundu, ko dobro čuje, ko dobro ne čuje, ko je služio vojsku, ko puši, a ko je Lule... Sve to može da se priča koliko god hoćete, ali dajte da radimo nešto ozbiljno. Nismo mi izabrani ovde da gledamo ko može od sebe da

napravi veću budalu, nego smo izabrani da pomognemo našim građanima. Zato apelujem na vas da glasate za ovaj predlog zakona, da kažemo da te pare usmeravamo za lečenje dece koja se danas leče SMS porukama.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema, nije glasalo 136, od ukupno 144 narodna poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatile ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednica dopuni tačkom – Predlog zakona o planiranju i uređenju prostora i naselja, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. avgusta 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zoran Živković želi reč?

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Zahvaljujem.

Dakle, to je isto jedan stari predlog zakona koji je bio predložen i u prethodnom sazivu. Praktično, to je „apdejtvana“ varijanta Zakona koji je usvojen 2003. godine, koji je bio jedan ozbiljan zakon i imao u sebi sve sadržaje, a i podzakonska akta, koji su bili neophodni za to da se stane na put bespravnoj gradnji u ovoj državi. Taj zakon je usvojen, ponavljam, 2003. godine, ali je njegova primena odmah, nakon roka za početak primene koji je bio 2004. godine, opstruisana sa mnogih strana. On nije ostavio neki ozbiljan trag, neke ozbiljne pozitivne posledice za stanje u našoj državi, tako da i dan-danas, gde god se okrenete oko sebe možete da vidite koliko god hoćete bespravne gradnje. Možete to da pogledate u nečemu što se zove „Beograd na vodi“; možete to da pogledate na nečemu što se zovi stanica „Prokop“, pošto, izgleda, tamo niko ne sme da uđe vozom. Vidim da je otvorena, vidim da je to glavna beogradska stanica, bar su tako pisali kada su krečili, ali tamo, vidim, idu samo neki lokalni vozovi, neki vozići od Pančevačkog mosta do te stanice i do Batajnice.

Imate takve primere, danas u Beogradu ima preko 150 objekata za koje su nadležne gradske službe, gde su vaše kolege, iz vaših stranaka na vlasti, donele pravosnažna rešenja o zabrani gradnje i rušenju izgrađenog, ali se to radi i dalje kao da se ništa nije desilo. Kolega sa bradom iz trećeg reda, levo od mene, svedok je jedne takve gradnje u Nebojšinoj 8a, recimo, pred očima vlasti se to dešava. Upozoravao sam na to nekoliko puta, rekli su mi – pazi šta radiš, njega štiti neko gore. Znam da je to gore, znam da je to najgore, ali to me neće sprečiti da nastavim, ne zbog tog slučaja samo, nego zbog mnogih drugih, da se uvede red u tu oblast u Srbiji.

Bespravna gradnja, zdravi kandidati za poslanike, ministre i predsednika, ne bacanje para na reklame, nego lečenje dece od tih para – sve su to stvari koje

Srbiju mogu da učine boljom zemljom, zemljom koja može, ne zbog EU nego zbog nas samih, što pre da ostvari evropske standarde, da ostvarimo taj cilj za koji se mnogi kunu da je životni, a bojim se da nisu svesni šta rade. Prema tome, ja vas pozivam da časno glasate za ovaj predlog zakona.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za pet, protiv jedan, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su dovele do nezakonitog oduzimanja dozvole za rad Akcionarskog društva za osiguranje „Takovo osiguranje“ Kragujevac.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo.

Ovom odlukom se predlaže da se obrazuje anketni odbor radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su dovele do nezakonitog oduzimanja dozvole za rad Akcionarskog društva za osiguranje „Takovo osiguranje“ Kragujevac.

To se desilo pre neku godinu; po tvrdnji ljudi koji su vodili to osiguranje, po tvrdnji ekonomskih stručnjaka, po tvrdnji 408 zaposlenih ljudi, koji sada nemaju posla zbog toga što je to osiguranje zatvoreno, tu je bilo puno prljavih radnji od strane Narodne banke Srbije, Ministarstva finansija i još nekih umešača. To ne sme da ostane tajna. To mora da dobije svoj epilog pred očima srpske javnosti. Ja se nadam da ovaj parlament ima dovoljno snage, kredibiliteta, časti, poštenja ili bar želje da neku od tih velikih trauma koje su se u poslednjih nekoliko decenija desile u ovoj državi rešimo.

Radi se o tome da se predlaže da taj anketni odbor čine po jedan narodni poslanik iz svake poslaničke grupe; da prvu sednicu odbora, naravno, saziva predsednik Narodne skupštine (ili predsednica, kako god); da anketni odbor na svojoj prvoj sednici bira iz reda svojih članova predsednika i zamenika predsednika anketnog odbora; da je zadatak odbora da sagleda i utvrdi činjenice i okolnosti koje su dovele do nezakonitog oduzimanja dozvole za rad. Zatim, da utvrdi odgovornost Narodne banke Srbije zbog oduzimanja dozvole za rad zbog nedostatka tehničkih rezervi u trenutku kada su one bile iznad proseka koji je bio neophodan; odgovornost za uništenu reputaciju vlasnika „Takovo osiguranja“; odgovornost za 408 zaposlenih koji su ostali bez posla. Treba da se utvrdi da li je postojala saglasnost pravne službe Narodne banke Srbije za oduzimanje dozvole za rad ovog akcionarskog društva za osiguranje i da li je u likvidacionom postupku Akcionarskog društva za osiguranje „Takovo osiguranje“ Kragujevac utvrđeno da nije bilo potrebe za oduzimanjem dozvole za rad. A to se desilo.

Anketni odbor ima pravo da traži od državnih organa i organizacija podatke, isprave i obaveštenja. Anketni odbor je dužan da radni zadatak završi u

roku od 120 dana. Mislim da je ovo dobra prilika da polako vraćamo čast ovom hramu demokratije, ovom hramu parlamentarizma i politike srpske koji se zove Dom Narodne skupštine Republike Srbije.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za osam, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Aleksandra Jerkov predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Krivičnog zakonika.

Da li narodna poslanica želi reč? (Da.)

Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem, predsednice.

Najmanje je sramota što ja ovo predlažem, mislim, treću ili četvrtu godinu zaredom. Isto tako, nije najveći problem što Srbiju već četiri godine Savet Evrope opominje na obavezu koju imamo u skladu sa presudom kojom je Srbija obavezana da usvoji zakon o nestalim bebamama. Mnogo veći problem od toga što ja ovo predlažem, mnogo veći problem od toga što se sramotimo i dozvoljavamo da nas Savet Evrope opominje da usvojimo ovaj zakon jeste to što roditelji kojima se desila najgora stvar u životu, da su im ukradena tek rođena deca, ne mogu da dođu do istine, ne mogu da dođu do pravde, ne mogu da otkriju šta se desilo sa njihovom decom, a vi ih u tome direktno sprečavate.

Zato vas molim, sledeći put kada se budem sretala sa njima – a znam da pišu svim poslaničkim grupama jer im je apsolutno svejedno koja će stranka, koja većina i koja Vlada da usvoji ovaj njihov predlog – zvaću vas da idete sa mnom i vidite se sa njima, pa da vam oni kažu kroz kakva sve poniženja prolaze. Da vam oni kažu kako tim ženama u porodilištu, kada se porode, poture da potpišu desetine dokumenata a među njima i dokumenta kojima se one odriču toga da prime leš svoga deteta; pa da vam pričaju malo kako je to kada posle šest godina stigne opomena da dete nije upisano u školu pa sami moraju da idu da prijave da im je dete umrlo; pa da vam pričaju malo o tome kako, kada dođu nekim svojim alternativnim istragama do toga gde bi njihovo dete moglo biti, nemaju načina da to utvrde; pa da vam pričaju malo kako je strašno kada za pet ili deset godina shvatite da nešto nije bilo u redu, da vaše dete nije mrtvo, da vam je samo rečeno da je mrtvo, a da onda već bude kasno zato što je po sadašnjem zakonu zastarelo bilo šta i više ništa ne možete da uradite.

Oni bi vam verovatno rekli da je najstrašnije od svega to što Vlada Republike Srbije u Predlogu zakona koji je dostavila ovoj skupštini, koji već od novembra „sedi“ u proceduri (hvala bogu, ne stavljate ga na dnevni red), piše i njima nudi da se odreknu svog deteta u zamenu za 15.000 evra. Znate šta, kada se vi budete svoje dece odricali za 10.000 ili 15.000 evra, onda tražite to.

PREDSEDNIK: Stavljam predlog na glasanje.

Zaključujem glasanje: za 12, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Aleksandra Jerkov predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Da li želite reč? (Da.)

ALEKSANDRA JERKOV: Hvala, predsednici.

Zakon o poljoprivrednom zemljištu koji je pre godinu dana usvojen u ovoj skupštini, čije izmene predlažem, podrazumeva veoma neobičnu proceduru po kojoj bilo koja opština u Srbiji može trećinu najboljeg poljoprivrednog zemljišta da dodeli investitoru po slobodnom izboru predsednika opštine i ministra poljoprivrede, bez tendera, bez javnog nadmetanja, bez ikakvih uslova, dokaza i bez toga da se vidi koja bi realna cena tog zemljišta mogla biti. Ako taj ponudi najviše, neka dobije itd.

Šta je problem sa tim i šta ja zapravo predlažem da se menja? Problem je u tome što između 15.000 i 17.000 porodica živi od toga što uzima u zakup državno poljoprivredno zemljište. Nekoliko hiljada njih živi isključivo od toga. Vi ste sada, pošto ste Zakonom predvideli takvo rešenje, tim ljudima onemogućili da obrađuju zemlju od koje žive. U najboljem slučaju, naterali ste ih da budu nadničari i da rade za nekakvu nadnicu na zemlji koju ste poklonili svojim poslovnim partnerima, opet kažem, bez ikakve procedure.

Ono što predlažemo jeste da se naprave makar neka pravila po kojima ti vaši poslovni partneri mogu dobiti zemlju, da se napravi neki javni poziv, da se napravi licitacija, da se vidi ko koliko nudi, ko kakav plan ima za to zemljište, da se vidi koje je to zemljište, a ne da im se bez kriterijuma daje najbolje poljoprivredno zemljište u svakoj opštini. Mi zapravo pokušavamo da uvedemo neki red u ovu oblast, što vi, očigledno, ne želite.

Znamo da je Zakon o poljoprivrednom zemljištu donet isključivo zbog toga, mnogi su ga još tada nazivali „Tennisov zakon“. Kasnije smo od ministra Nedimovića čuli da se kaže „Teniz“, tako da je u pitanju „Tenizov zakon“, da kažemo tako. Ali samo da vam kažem nešto, gospodo – to što vi poklanjate svojim poslovnim partnerima nije vaše. Nemate pravo da svojim poslovnim partnerima poklanjate poljoprivredno zemljište koje su generacije poljoprivrednika obrađivale i od kojeg hiljade porodica žive.

Dajte da usvojimo ove izmene, pa ako vaši poslovni partneri budu najbolji, ako ponude najviše, proći će oni, nemojte se brinuti za njih. Problem je u tome što ne nude ništa, a dobijaju nečije, tuđe, sve.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam predlog na glasanje.

Zaključujem glasanje: za 12, protiv niko, uzdržanih nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Molim vas da utvrdimo kvorum.

Konstatujem da sednici prisustvuju 134 poslanika.

Prelazimo na glasanje.

Narodni poslanik Vladimir Orlić predložio je da se obavi: 1. zajednički načelni i jedinstveni pretres o Predlogu zakona o dualnom obrazovanju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju, Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma o zajmu (Projekat inkluzivnog predškolskog obrazovanja i vaspitanja) između Republike Srbije i Međunarodne banke za obnovu i razvoj, Predlogu zakona o potvrđivanju Konvencije o nuklearnoj sigurnosti i Predlogu zakona o potvrđivanju Zajedničke konvencije o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i o sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom; 2. zajednički jedinstveni pretres o Predlogu odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, koji je podnet 19. oktobra ove godine, Predlogu odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (podnet 18. oktobra ove godine), Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa SNS, Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa SPS i Predlogu odluke o dopuni Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije.

Da li želite reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za 134, protiv tri, uzdržanih nema, nisu glasala tri poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatile ovaj predlog.

Pošto smo se izjasnili o ovim predlozima, prelazimo na rad po utvrđenom dnevnom redu.

Čekajte samo momenat, da utvrdimo dnevni red u celini.

Stavljam na glasanje predlog dnevnog reda u celini.

Zaključujem glasanje: za 129, protiv devet, uzdržanih nema.

Konstatujem da je Narodna skupština utvrdila dnevni red Druge sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini, u celini.

Dnevni red:

1. Predlog zakona o dualnom obrazovanju,
2. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju,
3. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju,
4. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju,
5. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o zajmu (Projekat inkluzivnog predškolskog obrazovanja i vaspitanja) između Republike Srbije i Međunarodne banke za obnovu i razvoj,
6. Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o nuklearnoj sigurnosti,
7. Predlog zakona o potvrđivanju Zajedničke konvencije o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i o sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom,
8. Predlog odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (od 19. oktobra 2017. godine),
9. Predlog odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (od 18. oktobra 2017. godine),
10. Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa SNS,
11. Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa SPS,
12. Predlog odluke o dopuni Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa „Dosta je bilo“.

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da sam pozvala da današnjoj sednici prisustvuju: ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Mladen Šarčević, prof. dr Vladimir Džamić i Anamarija Viček, državni sekretari u Ministarstvu prosvete, Nenad Mijailović, državni sekretar u Ministarstvu finansija, ministar finansija dr Dušan Vujović, vršioci dužnosti pomoćnika ministra prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, direktor Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije Slađan Velinov, Branko Drčelić, vršilac dužnosti direktora Uprave za javni dug u Ministarstvu finansija, Ivana Avramović i Branko Brajić, pomoćnici direktora

Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije i Aleksandar Marković, šef Odseka za pravne poslove u Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Prelazimo na tačke 1–7. dnevnog reda (zajednički načelni i jedinstveni pretres):

- PREDLOG ZAKONA O DUALNOM OBRAZOVANJU,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREDŠKOLSKOM VASPITANJU I OBRAZOVANJU,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVNOM OBRAZOVANJU I VASPITANJU,
- PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O ZAJMU (PROJEKAT INKLUSIVNOG PREDŠKOLSKOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA) IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O NUKLEARNOJ SIGURNOSTI,
- PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU ZAJEDNIČKE KONVENCIJE O SIGURNOSTI UPRAVLjANJA ISTROŠENIM GORIVOM I O SIGURNOSTI UPRAVLjANJA RADIOAKTIVnim OTPADOM.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč, sa redosledom narodnih poslanika.

Saglasno članu 157. stav 2. i članu 170. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram zajednički načelni i jedinstveni pretres o Predlogu zakona o dualnom obrazovanju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju, Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma o zajmu (Projekat inkluzivnog predškolskog obrazovanja i vaspitanja) između Republike Srbije i Međunarodne banke za obnovu i razvoj, Predlogu zakona o potvrđivanju Konvencije o nuklearnoj sigurnosti i Predlogu zakona o potvrđivanju Zajedničke konvencije o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i o sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom.

Da li predstavnik predлагаča Mladen Šarčević, ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, želi da da uvodnu reč? (Da.)

Reč ima Mladen Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Poštovana Narodna skupštino, poštovani poslanici, ja ću pokušati da budem vrlo koncizan. U odnosu na prošli boravak, najavili smo da donosimo posebne zakone, i to u formi izmena i dopuna tri sistemska zakona koja proizilaze iz krovnog Zakona o obrazovanju i vaspitanju, a to su predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, koji se moraju uskladiti sa sistemskim zakonom, kao i novi zakon o dualnom obrazovanju i vaspitanju. Takođe, imamo i tri konvencije, pa ćemo, ako se slažete, krenuti redom.

Zakon o srednjem obrazovanju i vaspitanju, koji je donet 2013. godine, nije uredio kategoriju zvanu dualno obrazovanje, niti navedeni zakoni prepoznaju ovaj vid obrazovanja. U srednjem obrazovanju sistemskim zakonom otvoren je prostor za ovaku delatnost, a kako je važno da se uredi pitanje praktične nastave i profesionalne prakse koju škola može da ostvaruje u saradnji sa privrednim društvom, ustanovom, drugom organizacijom ili drugim pravnim licem. Takođe je propisano da je način sprovođenja praktične nastave uređen odredbom Ministarstva, kao i da se vreme, način i uslovi za ostvarivanje praktične nastave, kao i profesionalne prakse, utvrđuju ugovorom.

Imajući u vidu navedeno, kao i stanje na tržištu rada, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja definisalo je uređenje i razvoj dualnog obrazovanja kao jedan od svojih prioritetsnih ciljeva, što svakako zahteva i normativno uređivanje ovog vida obrazovanja.

Sistem srednjeg stručnog obrazovanja u Republici Srbiji karakteriše nedovoljna... U pitanju je ispravljanje zastarelih kurikuluma za srednje stručno obrazovanje, kao i regularnost upisa u srednje stručne škole, koji se sada dešava u saradnji i prema potrebama privrede. Za posledicu dosadašnjeg stanja imamo veliku nezaposlenost mladih ljudi, koja je jedna od najvećih u Evropi, ali namera je da ovo bude za poznatog poslodavca, i mogućnost da deca u tom vidu obrazovanja dobijaju posao odmah u toku školovanja. S druge strane, istraživano je tržište i apsolutno je privreda neko ko je od nas tražio da školujemo kompetentne kadrove, koji mogu da se uključe u proces rada odmah.

Nastava se realizuje u dva ciklusa: jedan je u školi – to je teoretska nastava, a drugi ciklus je u kompaniji – to je praktična nastava. Ona je raspoređena od godine do godine, kroz razne vremenske cikluse. Jako je važno da u realnom radnom okruženju sprovodimo ovu vrstu obuke. Razlog su i tehnološki procesi, koji su u sadašnjim srednjim stručnim školama vrlo zastareli te moramo prilagoditi sadašnje potrebe. Dualno obrazovanje i vaspitanje obuhvata i treći i četvrti stepen. Ono ima vezu kroz celoživotno učenje, što Strategija obrazovanja nalaže, kao i ostvarivanje posebnih uslova radne prakse.

Uključivanjem poslodavaca u sektorska veća i nizom drugih novina koje zakon donosi imamo za cilj da ispunimo onu zaista realnu potrebu naše privrede. Govorimo o jednom novom vidu obrazovanja koje se za sada uči u 21 stručnoj

školi, u 68 kompanija i obuhvata manje od 1.300 učenika, ali je u međuvremenu privreda iskazala veliki interes, tako da je oko 1.800 kompanija potpisalo izjavu o namerama i pokazalo interesovanje za ovaj vid obrazovanja.

Jako je bitno reći da ovo nije usitnjavanje vrsta poslova, nego upravo ukrupnjavanje. Tako će jedan mladi radnik koji bude završio, recimo, trogodišnji model ujedno biti i stolar, i tapetar i modelar, a to su do sada bila tri zanimanja.

Za sada su potrebe privrede iskazane u više pravaca; i gospodin Žarko Obradović dobro zna, ovo je započeto 2013. godine i prva generacija učenika je završila i svi su dobili, celo odeljenje, posao. Tako da govorim o potrebi da oni imaju i dobro nameštenje i dobar posao, da steknu kompetencije koje će im dati šansu da počnu svoj biznis ako treba i da su to deficitarna zanimanja gde će moći da se bolje plasiraju na tržištu rada. U pitanju je njihova mogućnost daljeg školovanja, a to je i prilika da polažu tzv. stručnu maturu i da stiču kompetencije uz rad. Time nemaju ništa lakši put ka daljem visokom strukovnom školovanju ili čak i univerzitetu.

U toku rasprave videćete koliko je odredaba posvećeno upravo zaštiti na radu, zaštiti dece, i niz drugih stvari.

Jako je važno da su partneri u ovom poslu pre svega ljudi iz Privredne komore Srbije, koja će imati vrlo važnu ulogu u delu praktičnog dela nastave kod poslodavca.

Znači, nismo zanemarili potrebu da se u srednjim stručnim školama u kojima se sprovodi nastava i po standardnim modelima očuvaju radionice i školske hale, jer postoje mlađa deca, postoji opasan rad, postoje prilike, kada žele da pređu kod drugog poslodavca, da bude neki vakuum u vremenu. To nadoknađujemo radom u tim centrima.

Radi se nekoliko centara za sledeću godinu, što ćete videti u zakonu o budžetu, kao centri nove tehničko-tehnološke izvrsnosti, koji su u kombinaciji sa dualnim profilima samoodrživi. Trenutno se završava takav projekat u Valjevu. To je bilo prošle godine u budžetu. Uz pomoć privrede ćemo napraviti nekoliko centara i oni će pokrivati šira područja. Reč je, zaista, i o novim tehnologijama i o potrebi tržišta. Naročito će biti značajne građevinske struke za sledeću sezonu, ugostiteljsko-turističke, jer naša građevina i druge grane vase za dobrim radom. Mišljenje kompanija koje su ovde, i domaćih i stranih, jeste da im trebaju dobro obučeni radnici, a ne jeftina i besplatna snaga, jer se ona dobija neformalnim obrazovanjem kroz kratke kurseve.

Izmene i dopune Zakona o predškolskom obrazovanju i vaspitanju imaju da reše osnovni zadatak, a to je da usklade ovaj zakonski propis sa sistemskim Zakonom o obrazovanju i vaspitanju, da se izvrše određene izmene i dopune, da se unaprede pojedina zakonska rešenja u cilju obezbeđivanja kvaliteta, dostupnosti i pravednosti predškolskog obrazovanja.

U toku je i ova konvencija, o kojoj ćemo kasnije govoriti... A mogu i da spojim jer je tema zajednička. Ona se odnosi na međunarodni kredit koji je bio u dolarima ili u evrima, svejedno, oko 47.000.000 evra, koji ima za cilj da podigne veliki broj ustanova kroz četiri komponente: da omogući obuke, da omogući uključenje ljudi iz raznih marginalizovanih grupa i da izvrši adaptacije određenih prostora po lokalnim samoupravama, a takođe da se izgrade novi vrtići.

Kao što vam je poznato, naša zemlja ima zaostatak u lepom procentu kada je u pitanju obuhvat dece od tri do pet i po godina. Ta rana pismenost je jako značajna za dalji napredak kroz sve vidove školovanja. Mi zaista smatramo delom obrazovanja ne samo obavezan predškolski pripremni program već i ostale programe koje oni rade u tom uzrastu. Naravno da je vaspitna funkcija u tom procesu daleko izraženija.

Moramo rešiti ovim zakonom i odnos radne snage. Imamo različite stepene koji su uključeni u proces predškolskog obrazovanja i vaspitanja: od prvog nivoa srednje stručne škole za medicinske sestre i zdravstvene grupe, do visokih strukovnih škola, kao i do univerzitetskog nivoa koji imaju vaspitači koji završavaju grupe na učiteljskim fakultetima. Cilj je da se ispoštiju odredbe Strategije obrazovanja i vaspitanja, a to je da sistem društvene brige bude visokokvalitetan i da se ostvari obim o kojem govorimo.

Ja ću vam dati još neke detalje vezane za Konvenciju pošto smo već kod ovog dela predškolskog obrazovanja i vaspitanja. Znači, upravo zbog sprovođenja odredaba Strategije, prva komponenta u okviru ovog kredita iznosi 32.000.000 evra i posvećena je gradnji i adaptaciji, povećanju kapaciteta na nivou Srbije, i to uglavnom na područjima onih samouprava koje imaju slabiju mrežu. Zatim, 4,7 miliona evra će se potrošiti za unapređenje kvaliteta usluga predškolskih ustanova; one će se finansirati kroz aktivnosti za podizanje kvaliteta obuke i raznih drugih delatnosti u postojećim ustanovama.

Priprema se velika podrška (u komponenti tri) porodicama koje imaju prizvuk siromaštva ili marginalizovanih grupa ili ruralnih sredina, tako da je za tu potrebu, za te sredine izdvojeno oko 8,4 miliona evra. I, kroz komponentu četiri, ceo tim i posao koji obavlja i tehnički razlozi su za to postojanje oko 1.900.000 evra.

Mi smo nosioci posla, Jedinica za upravljanje projektima je neko ko to sa nama ostvaruje. Kamatna stopa je predviđena da ne može biti veća od dve stope. Trenutno je kamatna stopa 0,68%, manje od 1%. Znači, povoljnije od ovoga nije bilo.

Ako država želi da podigne nivo predškolskog obrazovanja i vaspitanja, onda je potrebno da uradi jedan ovakav veliki zaokret i veliki poduhvat da bi se to pristiglo i uradilo, da bi kvalitet dalji svih vidova obrazovanja pratio prvo predškolsko.

Sistemski Zakon o obrazovanju i vaspitanju je doveo do potrebe da se izvrše izmene i dopune zakona o osnovnoj školi. Naravno da su to prvo ona bitna i nužna usaglašavanja, da se izvrše određene izmene i dopune koje nisu sadržane u starom zakonu i neka poboljšanja mera koje su u starom zakonu možda već prevaziđene. Zaista, sad se stvaraju nove pravne prepostavke za optimalno funkcionisanje osnovnog obrazovanja. Urađeni su ciljevi i ishodi osnovnog obrazovanja i vaspitanja, uvedene su međupredmetne kompetencije za kraj osnovnog obrazovanja i vaspitanja, što je izmena koja je proistekla iz potrebe da se usklajivanjem ovog posebnog zakona sa promenama u sistemskom zakonu obezbede kvalitetne osnove obrazovanja i vaspitanja.

Predlogom zakona propisana je mogućnost da sve škole i javne ustanove mogu da ostvaruju programe posebne pedagoške orientacije, pa smo dali samo nekoliko primera (Montesori i druge oblike), ali kao metode rada. Takođe, Kembridž je dao akademske i mnoge druge modele, koje sada i državne ustanove mogu kombinovati kao što to već rade privatne. To je ono poglavlje u sistemskom zakonu koje govori o autonomiji ustanove. Tu ćemo zaista uzeti one dobre veštine i dobre primere koji će obogatiti i oplemeniti neke nacionalne modele obrazovanja. To je dosad bilo van ovog sistema.

Detaljnije je uređena sadržina plana i programa nastave i učenja kroz školski program, program školskog sporta, godišnji plan rada škole, organizacija vaspitnoobrazovnog rada, učenje na daljinu i niz drugih tema koje se ovde sada pokreću.

Kada je u pitanju zdravstvena zaštita učenika, jasno je definisana uloga školskog sistema i zdravstvenog sistema, jer do sada je tu bilo i preplitanja nadležnosti, tako da smo to uredili sa zdravstvom. A ima i poslova koje smo ostavili kao zajedničke (vakcinacija, sistematski i druge stvari). Brisani su delovi odredbe koji ulaze u uređivanje oblasti zdravlja, to smo naglasili.

Proširena je uloga učeničke zadruge. Sistemskim zakonom smo tu otvorili dobar prostor i sada već rade timovi kako se to da implementirati, znači, i za vaspitnu funkciju škole, za preduzetničke komponente i kompetencije koje učenici stvaraju, i za učenje o radu i onome što rad proizvodi kao pozitivnu kategoriju.

Učeničke zadruge će preuzeti ogromnu ulogu kad govorimo o udžbenicima, i to će biti u sledećem zakonu koji pripremamo za Skupštinu, izmene i dopune. U stvari, biće to potpuno nov zakon o udžbenicima, gde će biti priča o njihovoј dostupnosti, digitalnoj formi, čak možda u velikoj meri i kategoriji besplatnosti, ali u najvećoj meri će dačka zadruga biti distributer, tako da sredstva ostavljamo školi.

Niz aktivnosti će proizaći iz ove jedne kategorije.

Rešena su pitanja upisa u muzičke, baletske škole, ocenjivanje učenika, polaganje ispita iz stranog jezika. Ako imate, recimo, učenika koji je u jednoj školi učio francuski, pa se preseli, i u školi u koju dolazi ima nemački, on je morao sve da polaže iznova. Tako da tu imamo te prelaze. To su neka čisto praktična pitanja koja se moraju usaglasiti.

Utvrđeno je pravo učenika na besplatan prevoz. To je nešto što smo hteli da uredimo ovim zakonom. To se rešavalo odlukama i uredbama Vlade. Sada ćemo to rešiti zakonski.

Rešili smo priznavanje stranih školskih isprava. Recimo, imamo situacije koje život nametne: naši ljudi koji rade u inostranim diplomatskim predstavništvima, kada se vrate u zemlju, imaju velikih problema. Romska populacija, koja odlazi često u Evropu, prekida školovanje, vraća se, nema završene poslednje godine i ostaje u vakuumu. U tim sredinama moramo videti sve vidove obrazovanja koji mogu biti u funkciji da bismo u nekom sledećem koraku pripremili obaveznost srednjeg obrazovanja. U tom cilju se radi i nova mreža, radi se i priprema mreže učeničkih domova, standarda, kao i regulisanje prevoza. To je možda lakše doneti a teže primeniti, međutim, mislim da ćemo to početi da radimo sinhronizovano.

Rešena su pitanja specifičnosti rada, kada je u pitanju kućno lečenje, bolničko lečenje, učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, tako da su definisani ciljevi osnovnog obrazovanja prema onome što sistemski zakon pruža. Idemo na ciljeve koji treba da obezbede bezbedno okruženje i niz drugih stvari, zdrave stilove života, o tome smo već pričali.

Takođe, najvažnije su kategorije razvijanja ključnih kompetencija kroz celoživotno učenje i kroz međupredmetno povezivanje. Tu nemamo dodatnih troškova, tako da smo pobrojali oblasti koje će biti u toku.

Kada je u pitanju treći nivo – predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje – naravno, srednje obrazovanje je široka kapa. Tu imamo opšte obrazovanje kroz gimnazijsko obrazovanje, srednje stručno i kategoriju dualnog. Dualno je za sada najmanje zastupljeno, a potreba je najveća. Gimnazijsko ćemo sigurno ovim merama koje smo uradili... Na današnji dan usvojen je reformisani plan gimnazije, urađen po najboljim međunarodnim standardima. Ko želi da proveri, može da konsultuje bilo koju gimnaziju u Srbiji, jer su svi učestvovali u tome. Godinu dana se priprema, biće veoma savremena škola, koja je očuvala integritet dobrog opštег obrazovanja i tradiciju srpske gimnazije, oplemenjena velikim brojem izbornih predmeta, sa učeničkim mogućnostima da ih biraju, da sprovode projekte i primenjuju stečena znanja. Uvodi se novi smer koji je bio eksperiment, a to je informatički. To neće biti samo za nadarene. Preduzete su velike mere da se deca u sadašnjem sedmom, osmom razredu što više pripreme – uz pomoć kompanija smo dobili razne obuke – da bi mogao veći broj đaka da aplicira.

Istražićemo koliki je procenat gimnazija koje će dogodine uvesti informatičke smerove.

To su velike novine. Ako vam kažem da gimnazija više od četrdeset godina nije reformisana i da je ovo što mi zovemo našom gimnazijom u stvari jedan rusko-francuski model, koji je imao posle sebe „šuvaricu“ i 1990. bio vraćen na stari nivo – izmenjena je Narodna odbrana, Tehničko za Informatiku i nikakve izmene nisu pravljene... Otuda Strategija, kada su gimnazije bile u pitanju, nije mogla da se pomeri sa tačke na kojoj je bila. Mislim da ćemo ovim pravcima vrlo definisati ulogu gimnazije kao osnovne škole koja vodi ka studijama. Mislim da ćemo tu uspeti da stignemo ciljeve Strategije.

Kada je u pitanju srednja stručna škola, tu imamo mnogo zahteva. Tu imamo različite modele i moramo tačno videti koji modeli su vezani za sistem dualnog obrazovanja, a koji ostaju u klasičnom modelu srednjih stručnih škola. Daću vam jedan primer: ne mora da bude isključivo ekomska škola mesto odakle će se ići na studije ekonomije. Ako neko želi da bude specijalizovan kroz studije za međunarodne ekomske studije, pa ide na marketing i druge oblasti, on ne mora da uči računovodstvo i knjigovodstvo koje mora da ima u srednjoj ekonomskoj školi. On će dobiti modul kojim će biti vrlo osposobljen da to može iz gimnazije. I ovako iz gimnazije najviše odlaze na ekonomiju. Takođe, prava, niz oblasti; tu ćete videti vrlo brzo mnogo novina.

U međuvremenu je završen Nacionalni okvir plana i programa za celu državu Srbiju i to će biti vrlo brzo objavljeno u „Službenom glasniku“; takođe, i reformski plan za gimnazije, program će biti gotov do Svetog Nikole. Obaveštavamo i da su programi za prvi ciklus prvog razreda osnovne škole gotovi, biće skoro u javnosti. Peti razred je gotov prošle godine, falila je neka biologija, još neke izmene, i to će biti objavljeno. Mi paralelno završavamo zakonodavni okvir i radimo sve druge procese reforme u istom dahu.

Vratiću se na još neke elemente srednje škole, a to je: usklađivanje sa pomenutim sistemskim zakonom, razna terminološka preciziranja, definisanje međupredmetnih kompetencija. Izuzete su škole za obrazovanje odraslih, jer to nije srednje obrazovanje, oni se uglavnom na tom nivou obrazuju za osnovni nivo obrazovanja, što je bilo upakovano sa srednjim zbog njihovih godina.

Utvrđena je tačno dvojezična nastava, koja sada može da se ostvaruje: na jeziku i pismu nacionalne manjine i srpskom jeziku, na jeziku manjine i stranom jeziku (što nikada nije bio slučaj), i nacionalna manjina i srpski jezik. Imamo sve tri kombinacije koje možemo da napravimo.

Regulisan je odnos stručnog i opšteg obrazovanja. Razvojni planovi škola i saradnja sa poslodavcima u sektoru kojima pripadaju obrazovni profili i srednje stručne škole su u potpunosti razrađeni. Uređuje se povezivanje sa poslodavcima.

Određuju se posebni uslovi rada i upisa kada su u pitanju deca sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

Saveti roditelja formiraju se na lokalnim samoupravama. To je nešto što je proizašlo iz sistemskog zakona i sada se pravi ovde.

Definisali smo program studijske posete. Tempus kancelarija koja je otvorena u Beogradu i programi za Erasmus plus su ovog puta obuhvatili značajno više profesore i učenike srednjih škola tako da ćemo ih uključivati u taj predakademski deo, u jakoj mobilnosti u evropskim okvirima. Naravno, i sa drugim zemljama, ne samo evropskim.

Usklađeno je rešenje koje propisuje model ustanove. O tome smo pričali u sistemskom zakonu i to daje sada mnogo veće mogućnosti kada se reformski programi uvode.

Učenje na daljinu je rešeno.

Organi zaduženi za zapošljavanje, koji se uključuju u procese planiranja upisnih kvota srednjih stručnih škola, već su ove godine utrenirani, tako da se tržište rada, lokalna samouprava, Komora i obrazovanje udružuju i prave realne planove potreba za svaku sredinu. Ove godine je to urađeno preko 75%, znači, na svim delovima teritorije Srbije. Nije bilo vremena da se uradi u punom kapacitetu. Dogodine će to biti apsolutno tako.

Regulisana su i neka druga tehnička pitanja, o čemu ćemo ovih dana.

Jako vodimo računa o osipanju učenika iz srednjeg obrazovanja. Ako uvodimo obavezost srednje škole, ona je velika, 85% je obuhvaćeno, ali ako rešimo pitanje osipanja pre svega romske populacije i nekih drugih socijalnih grupa, onda ćemo to moći da podignemo na željeni nivo.

Od praktičnih stvari – korišćenje nastave fizičkog, ko radi, ko teoretski itd., do nekih kaznenih odredaba, i slično tome...

Dužan sam da vam dam obaveštenje vezano za naše kolege koje rade u „Nuklearnim objektima Srbije“ i Agenciji za ionizujuće zračenje. Konvencija o nuklearnoj sigurnosti je međunarodni instrument u nadležnosti Međunarodne agencije za atomsku energiju kojim se unapređuje nuklearna sigurnost i međunarodna usaglašenost u toj oblasti. Njen predmet uređivanja je sigurnost nuklearnih postrojenja a cilj je da se obezbedi njihov siguran i dobar rad, bezbedan po stanovništvo i životnu sredinu.

Ova konvencija se primenjuje na oblast sigurnosti nuklearnih postrojenja, i to na kopnene nuklearne elektrane koje su u nadležnosti države ugovornice, uključujući objekte za skladištenje, rukovanje i tretman radioaktivnih materija, ako su na istoj lokaciji i direktno povezane sa radom nuklearne elektrane.

Konvencija o nuklearnoj sigurnosti je usvojena još 1994. godine u Beču, ali je ratifikacija krenula kroz mnoge države u regionu, tako da bismo mi bili,

među 83, sada 84. zemlja koja je to uvažila. Ovo je sada naša međunarodna obaveza. Imajući u vidu da je Evropska komisija 16. novembra 1999. godine donela Odluku o pristupanju Konvenciji o nuklearnoj sigurnosti, pri čemu u preambuli tog dokumenta stoji da su sve zemlje članice Evropske unije pristupile Konvenciji, potrebno je da Republika Srbija nađe svoj interes i usvoji ovu konvenciju radi daljeg približavanja Evropskoj uniji.

Iako uređuje oblast nuklearne sigurnosti kod nuklearnih elektrana, određeni aspekti Konvencije primenljivi su na našu zemlju, u blizini koje se nalazi veliki broj nuklearki (u bližem okruženju Mađarska, Bugarska, Slovenija i dr.). Jer ako do nekog akcidenta dođe, onda nemamo bezbedan prostor, vazduh i postoje aktivnosti koje moramo da preduzmemo. Srbija, odnosno još bivša Jugoslavija obavezala se da na svojoj teritoriji neće graditi i imati nuklearna postrojenja tog profila.

Imamo još jedan akt – izvinjavam se, u pitanju su četiri zakona i tri ratifikacije – Zajedničku konvenciju o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i o sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom. Takođe je u pitanju međunarodna konvencija, takođe i obaveza, a odlukom Komisije EU iz 2005. godine postala je sastavni deo njenog zakonodavstva. Konvencija je takođe doneta u Beču 1997. godine a stupila je na snagu 2001. godine. Ratifikovale su je 42 zemlje, tako da smo mi takođe neko ko smatra da je korisna za našu zemlju.

Ovde govorimo o raznim materijalima koji ostaju kao posledica korišćenja u medicini, industriji i na drugim mestima. Kao što vam je poznato, sve zalihe takve vrste otpada su 2010. godine izvezene u zemlju porekla, Rusiju, na dalju preradu. Mi zasad nemamo tih materijala i količina na svojoj teritoriji. Pristupanje Konvenciji nam daje mnogo veću sigurnost ako imamo potrebu da regulišemo ove stvari. Znači, potrebno je da se postignu željeni ciljevi: da se nastavi sa održavanjem visokog nivoa nuklearne sigurnosti; da se uspostave efikasni mehanizmi protiv potencijalnih opasnosti i rizika kako bi pojedinci, društvo i životna sredina bili zaštićeni od posledica jonizujućeg zračenja, a potrebe i aspiracije sadašnjih generacija ostvarene bez kompromitovanja mogućnosti da nove generacije imaju zdravu sredinu; da se spreče akcidenti sa radijacionim posledicama i ublaže takve posledice ako bi do njih došlo. Ja bih toliko.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, ministre Šarčeviću.

Sada ću dati reč kolegi Arpadu Fremondu. Kada on završi, završićemo sa današnjim danom i nastavićemo sa radom sutra u 10 sati.

Izvolite, kolega Fremond.

ARPAD FREMOND: Poštovani predsedavajući, poštovano predsedništvo, gospodine ministre, saradnici, dame i gospodo narodni poslanici, Poslanička grupa Savez vojvođanskih Mađara – Partija za demokratsko

delovanje smatra da donošenje seta obrazovnih zakona, i to Predloga zakona o dualnom obrazovanju i predloga izmena i dopuna zakona iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja i osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja, koje danas razmatramo predstavlja važan korak u usklađivanju sa strategijom „Evropa 2020“, usklađivanju sa Strategijom pametnog, održivog i inkluzivnog rasta.

Izazov koji stoji pred svima nama je kako da pametnom politikom obrazujemo kompetentne učenike, da im učinimo dostupnim znanja, veštine, stavove i vrednosti, a to su ključni elementi razvoja jednog društva i, na koncu, kako da zadržimo talentovane, stručne i kreativne ljude koji će kreirati društvo znanja, inovacija i novih tehnologija.

Donošenje ovog seta obrazovnih zakona je važan korak u obrazovnim reformama, ali moram da istaknem da pored niza razloga za donošenje ovih zakona – usklađivanje sa krovnim Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, unapređenje kvaliteta i efikasnosti svih nivoa obrazovanja i vaspitanja, obezbeđivanje i unapređivanje kvaliteta, dostupnosti i pravednosti svih nivoa obrazovanja i vaspitanja – kao ključni razlog vidimo učenje zasnovano na razvoju ključnih kompetencija. Razvijanje kompetencija podrazumeva razvijanje pozitivnog odnosa učenika prema obavezama, razvijanje savesti i odgovornosti za preuzete obaveze, kao i razvoj pozitivnog odnosa prema timskom radu i preduzetništvu.

U cilju unapređenja kvaliteta obrazovanja na jezicima nacionalnih manjina, poslanici Saveza vojvođanskih Mađara su predložili amandmane na predloge zakona o izmenama i dopunama zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju, kao i na Predlog zakona o dualnom obrazovanju, koji imaju za cilj unapređenje vaspitnoobrazovnog rada za pripadnike nacionalnih manjina na jeziku i pismu nacionalne manjine, preciznije, regulisanje korišćenja jezika nacionalne manjine u ostvarivanju vaspitnoobrazovnog rada.

Takođe, amandmanima smo reagovali u smislu dodavanja podataka koji se tiču određivanja obrazovnog statusa deteta, učenika i odraslog. Mišljenja smo da su podaci o nacionalnoj pripadnosti, podaci o jeziku na kojem je stečeno osnovno, srednje i visoko obrazovanje, o prethodno završenom programu obrazovanja i vaspitanja, odnosno nivou obrazovanja na maternjem jeziku od značaja za evidencije koje vode i javne isprave koje izdaju predškolske ustanove, odnosno osnovna i srednja škola.

Treće, mišljenja smo, ukoliko se plan i program nastave i učenja ostvaruje na jeziku nacionalne manjine u programu dualnog obrazovanja, da je važno precizirati obavezu poslodavca da organizuje i realizuje učenje kroz rad na jeziku te nacionalne manjine, kao i da instruktor poznaje jezik nacionalne manjine na kojem se ostvaruje plan i program nastave i učenja. Poslanička grupa

Saveza vojvođanskih Mađara i Partije za demokratsko delovanje je stava da je važno uskladiti ovaj set obrazovnih zakona ne samo sa krovnim Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, već i sa Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina koji u članu 13. predviđa da pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na vaspitanje i obrazovanje na svom jeziku u institucijama predškolskog, osnovnog i srednjeg vaspitanja i obrazovanja.

Četvrti, za Poslaničku grupu Saveza vojvođanskih Mađara i Partije za demokratsko delovanje važno je da su rešenja predložena ovim zakonom u skladu sa ovlašćenjima nacionalnih saveta nacionalnih manjina, kao i sa odredbama Zakona o utvrđivanju nadležnosti AP Vojvodine, posebno u delu koji se odnosi na poverene poslove AP Vojvodini. Dakle, predlozi seta obrazovnih zakona poštuju zakonske odredbe o poverenim poslovima: davanje saglasnosti za realizaciju nastave i ostvarivanje školskog programa na jezicima nacionalnih manjina za manje od 15 učenika po pribavljenom mišljenju odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine; priznavanje strane školske isprave; postupak priznavanja strane školske isprave; vođenje evidencije i čuvanje dokumentacije o priznavanju strane školske isprave; davanje saglasnosti na broj učenika radi sticanja specijalističkog, odnosno majstorskog obrazovanja, stručne osposobljenosti, prekvalifikacije, dokvalifikacije i specijalizacije.

Obrazovne reforme i predlozi zakona koji su pred nama se mogu razumeti samo kao deo šireg procesa usklađivanja sa evropskim vrednostima i standardima. Za Poslaničku grupu Saveza vojvođanskih Mađara i Partije za demokratsko delovanje važno je da su predlozi zakona saglasni sa tematskim komentarima Savetodavnog komiteta Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, od tematskog komentara koji se odnosi na obrazovanje do tematskog komentara koji se odnosi na pravo pripadnika nacionalnih manjina, ne samo identifikaciju.

U duhu tematskih komentara Savetodavnog komiteta Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina predložili smo amandmane koji podrazumevaju kontekstualno šire shvatanje obrazovanja. Pod pojmom obrazovanja podrazumevamo ne samo obavezan osnovnoškolski sistem, već predškolsko i više obrazovanje, istraživanje, stručno obrazovanje, obrazovanje odraslih, obrazovanje profesionalnih grupa i obrazovne aktivnosti van redovne školske nastave.

Poslanička grupa Saveza vojvođanskih Mađara i Partije za demokratsko delovanje kao važan razlog za donošenje ovih zakona vidi povećanje obuhvata dece i obezbeđivanje dostupnosti svih nivoa obrazovanja. U širem kontekstu, povećanje obuhvata dece i obezbeđivanje dostupnosti uspostavljanjem socijalnog partnerstva usmerenog na povezivanje obrazovanja i tržišta rada kroz

zakonodavni i institucionalni okvir sistema Nacionalnog okvira kvalifikacija jesu prepostavke smanjene stope siromaštva.

Kao značajan korak u podršci reformama obrazovnog sistema u Srbiji i kao prvi sporazum EU ove vrste sa nekom od zemalja zapadnog Balkana, krajem septembra 2017. godine Republika Srbija je potpisala sa Evropskom komisijom ugovor o realizovanju projekta obrazovnih reformi, za šta je Evropska unija izdvojila 27,4 miliona evra bespovratnih sredstava za period od 2017. do 2019. godine. Projektom je planirano da će oko 40.000 nastavnika u Srbiji biti trenirano u skladu sa novim, modernim programima, što će studentima obezbediti visokokvalitetna predavanja i da će istovremeno četiri hiljade nastavnika koji predaju na jezicima nacionalnih manjina dobiti specijalne treninge, a posebni udžbenici na manjinskim jezicima biće štampani.

Kada govorimo o dodatnim treninzima za nastavnike, podsećam na aktivnost iz manjinskog akcionog plana – dalje razvijanje programa stručnog usavršavanja nastavnika i saradnika koji izvode nastavu na jeziku nacionalnih manjina. U izveštaju o realizaciji manjinskog akcionog plana za aktivnosti koje dospevaju zaključno sa drugim kvartalom 2017. godine navodi se da će radna grupa Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, formirana u junu 2017. godine, izraditi novi pravilnik o stručnom usavršavanju nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika. Kao deo ovih aktivnosti, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu u okviru Centra za usavršavanje nastavnika realizuje programe za stručno usavršavanje nastavnika i saradnika koji izvode nastavu na jeziku nacionalnih manjina. Takođe, u okviru ovog centra organizuju se akreditovani seminari za nastavnike i saradnike koji izvode nastavu na jeziku nacionalnih manjina.

Dozvolite mi da govorim malo o brojevima i statistici. Ukupan obuhvat dece uzrasta od tri do 6,5 godina je nizak u poređenju sa drugim evropskim zemljama, kao i ciljevima Strategije razvoja obrazovanja u Republici Srbiji do 2020. godine. Naime, dok je prosečno učešće dece uzrasta od četiri godine do polaska u osnovnu školu u 28 zemalja EU u 2012. godini iznosilo oko 94%, u Srbiji je to bio slučaj za oko 74% dece navedenog uzrasta. Ohrabruje da je ukupan procenat obuhvata dece predškolskog uzrasta u stalnom porastu: dok je 2002. godine 32% dece bilo obuhvaćeno predškolskim obrazovanjem, u školskoj 2016/2017. godini obuhvaćeno je 52,3%.

Imajući u vidu demografske projekcije i da se populacija dece predškolskog uzrasta smanjuje neprekidno po stopi od 1% godišnje, potrebno je dobro planiranje novih kapaciteta predškolskih ustanova kako bi se izbegao nesklad između dostupnih kapaciteta i broja predškolske dece.

U 28 opština u Vojvodini pripremni predškolski program realizuje se na dva jezika; u šest opština i gradova realizuje se na tri jezika: na srpskom,

mađarskom i slovačkom u gradu Novom Sadu i opštini Kovačica; na srpskom, mađarskom i rumunskom u gradu Zrenjaninu i opštini Žitište; na srpskom, mađarskom i rusinskom u opštini Kula; dok se na srpskom, mađarskom i hrvatskom pripremni predškolski program realizuje na teritoriji grada Subotice. Ono što zabrinjava jeste smanjenje broja dece u pripremnom predškolskom periodu iz godine u godinu.

S druge strane, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, obuhvat srednjoškolskim obrazovanjem dece srednjoškolskog uzrasta iznosi 85,4%. Evidentno je osipanje pre završetka srednjeg obrazovanja i ono iznosi 3,21% u trogodišnjem i 1,29% u četvorogodišnjem srednjoškolskom obrazovanju, što na nivou celokupnog srednjoškolskog obrazovanja predstavlja stopu odustajanja od 1,54%.

Kada govorimo o odeljenjima sa malim brojem polaznika u srednjim školama, Ministarstvo je u školskoj 2017/18. godini odobrilo otvaranje mađarskih odeljenja: apotekarski tehničar u Hemijsko-tehnološkoj školi u Subotici, u somborskoj gimnaziji „Veljko Petrović“ i Ekonomskoj školi (smer kuvar), u umetničkoj školi „Bogdan Šuput“ u Novom Sadu, i u Hemijsko-prehrambenoj školi u Čuki otvaranje kombinovanog odeljenja, smera mesar i pekar.

Pripremni predškolski program i obrazovno-vaspitni rad u Vojvodini u osnovnim i srednjim školama, pored srpskog, ostvaruju se i na mađarskom, slovačkom, rumunskom, rusinskom i hrvatskom jeziku, dvojezički u nacionalno mešovitim sredinama.

U AP Vojvodini nastava na jezicima nacionalnih manjina, nacionalnih zajednica organizovana je u 43 srednje škole, sa sedištem u 17 lokalnih samouprava, 12 gimnazija, 27 stručnih škola, dve mešovite škole i dve umetničke škole na mađarskom jeziku. Dakle, u školskoj 2015/16. godini, na teritoriji AP Vojvodine od 466 redovnih osnovnih i srednjih škola, u 20 se nastava realizuje isključivo na jednom od manjinskih, a u 138 škola, pored srpskog jezika, nastava se realizuje još na jednom ili dva manjinska jezika. Ukupno u 158 škola, pored srpskog nastavnog jezika, postoji neki od manjinskih jezika.

U školskoj 2015/16. godini u 1.240 osnovnih škola na teritoriji Republike Srbije nastava se izvodila na srpskom nastavnom jeziku i na jeziku osam nacionalnih manjina (albanskom, bugarskom, bosanskom, mađarskom, rumunskom, rusinskom, slovačkom i hrvatskom), kao i kombinovano na srpskom jeziku i jeziku nacionalne manjine.

Da polako zaključim, gospodine ministre, želim još jednom da podvučem da će Poslanička grupa Saveza vojvođanskih Mađara i Partije za demokratsko delovanje podržati predloge zakona. Očekujemo da ćete pokazati otvorenost po pitanju prihvatanja naših amandmana, čiji je cilj usklađivanje ovih

predloga sa usvojenim krovnim zakonom i ostalim spomenutim zakonima. Drago nam je što smo u prošlom periodu sa vama izgradili izuzetno dobru saradnju i nadamo se da ćeće i po pitanju ovih naših predloga biti otvoreni.

Hvala na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Fremond.

Hvala ministru na obraćanju i svim kolegama narodnim poslanicima koji su danas učestvovali u diskusiji.

Vidimo se sutra u 10 časova.

(Sednica je prekinuta u 19.55 časova.)